اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• اول بهمن ۱۴۰۲
• ۹ رجب ۱۴۴۵
• ۲۱ ژانویه ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۱۲ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۹۴ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

شادرام شیمی

اعطای تندیس
مدیر نمونه جوان
کشور به مهندس سینا شادرام
مدیرعامل گروه صنعتی دانش‌بنیان شادرام شیمی کرمانشاه
۵

صمت پیامدهای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده را بررسی کرد

رکود و تورم در کمین اقتصاد

در شرایط کنونی شکی نیست که افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده پیامدهای منفی قابل‌توجهی برای اقتصاد ایران خواهد داشت. این اقدام نه‌تنها منجر به افزایش تورم می‌شود، بلکه بار مالیاتی را نیز بر قشر عادی و عموم جامعه افزایش می‌دهد. افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده منجر به کاهش مصرف، کاهش تقاضا و در نهایت تعمیق رکود اقتصادی کشور خواهد شد.

علاوه بر این، این اقدام تاثیر مخربی بر توان تولیدی کشور خواهد داشت و بخش فعال اقتصاد را درگیر معضلات و مشکلات متعددی خواهد کرد.
۴

عکس: آیدا فریدی

در بررسی صمت از اقدامات لازم برای کنترل بازار شب عید نمایان شد

از حباب قیمتی گوشت تا گرانی حبوبات
۸

سرمقاله

شادی چیست؟
۲

گفت‌وگوها

تنظیم بازار دریچه‌ای به تنظیم تولید
۶

مجلس یازدهم نمره خوبی نمی‌گیرد
۱۲

گزارش‌های روز

گام‌های موثر برای تسهیل دریافت وام مسکن
۱۰

مروجان علم راهگشای توسعه فناوری

کارشناسان بسیاری بر این باورند که ترویج و همگانی کردن علوم یکی از بخش‌های تاثیرگذار ساختار ارتباطات علم و جامعه محسوب می‌شود و تاثیرگذاری آن به‌دلیل نقشی است که می‌تواند در افزایش درک عامه از علم و گسترش دیدگاه علمی افراد جامعه ایفا کند. محمدمهدی شیخ‌جباری و سیده‌زهرا اجاق در پژوهشی با عنوان ساختار ارتباطات علم و جامعه در ایران آورده‌اند که ارتباطات علم و جامعه به‌طورکل و ترویج علم به‌طورخاص، از دوحیث توسعه انسانی و علمی در برنامه‌های توسعه ملی اهمیت دارند. گفتنی است، سایر محورهای توسعه مانند توسعه فناوری، صنعتی، اقتصادی و پایدار هم از نتایج و تبعات همگانی کردن علوم به‌شمار می‌آیند و این موضوع، نقش ترویج و همگانی کردن علوم در توسعه را برجسته‌تر می‌سازد.
۱۲

سرمقاله

شادی چیست؟

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

شادی، کمی مهربانی است.
شادی، پریدن یک پرنده است.
شادی، لبخند یک کودک است.
شادی، آمدن کمی برف است.
شادی، باریدن بر مزرعه خشک دل دهقان است.
شادی، پیداشدن دارویی کمیاب است.
شادی، سلام رهگذری در خیابان است.
شادی، امید گمشده ناامیدی است.
شادی، پیداکردن نان در سطل زباله است.
شادی، خلاص شدن یک اعدامی است.
شادی، رهایی یک زندانی است.
شادی، حاجی ارزانی است.
شادی، خنده‌های زیبایی است.
شادی طفلی است که گم شده است.
شادی بدون دیگران، بی‌معنی است.
شادی با دیگران معنا می‌شود.
شادی در تنهایی، شادی نیست.
شادی خود را با دیگران تقسیم کنید.
شادی تقسیم‌نشده، اندوه بزک‌شده است.

دوستی حکایتی گفت و من بعد از مدت‌ها، از ته دل خندیدم. اشک از چشمانم جاری شد. در سی، چهل سال اخیر چند باری بسیار خندیده‌ام؛ با دوستان کودکی، با رضا و پدرام، با مهرداد، با عزیز، با فرهاد که رفت و در چند سال اخیر تلاش می‌کنم که بخندم به روزگار؛ هرچند این روزگار، بیشتر به ما خندیده است.

شاکر باشیم که عده‌ای شاد آفریده شدند. در این روزگار عجیب و غریب، هر کس تعریفی از شادی ارائه می‌کند.

بسیاری از مردم، عوامل ایجاد شادی را با خود شادی اشتباه می گیرند؛ عیبی هم ندارد، طنز و هزل و هجو، در قالب جوک ابزار شادی است، اما دیدن کسی که دوستش داری مفهوم شادی است.

بسیاری شادی را در چیز دیگری تعریف می‌کنند.

شادی بخشی از حوزه روانی انسان‌ها است که با لبخندزدن و خندیدن به نمایش گذاشته می‌شود و با فریاد زدن و قهقهه و رقصیدن و بالا و پایین پریدن به اوج می‌رسد و با نگاه کردن به دیگری، تصنعی بودن و واقعی بودن آن، آشکار می‌شود.

شادی را از خود دریغ نکنیم.

گاهی نمی‌دانیم که شادی ما با شادی دیگری گره خورده است و خوشبختی یک لغت گمشده در ذهن ماست که با شادی دیگری، تحقق پیدا می‌کند.

جایی خواندم که خوشبختی و شادی انسان‌ها، مانند تلفن است. اگر دیگران تلفن نداشته باشند و فقط ما تلفن داشته باشیم، تلفن ما به هیچ دردی نخواهد خورد. یک دستگاه بی‌ربط خواهد شد، یک خط خنده‌دار می‌شود. تلفن وقتی ارزشمند است که دیگران هم داشته باشند، همه دوستان ما، همه فامیل ما، همه کسانی که دوست‌شان داریم، همه ملت ما اگر تلفن داشته باشند، آن وقت می‌توانیم با همه حرف بزنیم؛ حتی اشتباهی شماره دیگری را بگیریم و پیام بگذاریم.

باید برای دیگران آرزوی خوشبختی داشته باشیم تا ما هم خوشبخت شویم.

باید برای دیگران شادی را آرزو کنیم تا خودمان شاد باشیم.

و برای خوشبخت شدن دیگران و شادی آنها، ما هم در حد خود، باید تلاش کنیم، یاد بدهیم، بخشنده باشیم و برای کسانی که حتی به ما حسادت می‌کنند هم دعا کنیم.

دوستی می‌گفت اگر کسی طاقت دیدن موفقیت یا خوشبختی یا خانه و ماشین و شادی تو را ندارد، از پروردگار بخواه که به او موفقیت، سعادت، ثروت، خوشبختی، خانه و ماشینی بدهد که سعادت و پول و شادی تو را از یاد ببرد.

ما سال‌ها است که شادی را گم کرده‌ایم و باید در یک تلاش جمعی و تغییر فرهنگ به‌دنبال شادی خود و دیگران بگردیم و از لحظه لحظه زندگی با همه مشکلات و گرفتاری‌های جمعی و شخصی استفاده کنیم.

جوامع شاد به موفقیت‌های بیشتر و بزرگ‌تری در همه حوزه‌های زندگی اجتماعی و اقتصادی نائل شده‌اند.

استاد شفیعی‌کدکنی، شادی نداشته ما را زیبا توصیف کرده است:

طفلی به‌نام «شادی» دیری است گم شده
با چشم‌های روشن براق
با گیسوی بلند به بالای آرزو
هر کس از او نشانی دارد،
ما را کُند خبر
این هم نشان ما:
یک سو خلیج‌فارس
سوی دگر خزر!

اما آیا از خود پرسیده‌ایم چرا شادی در سرزمین ما گم شده است؟ برای پیدا شدن شادی واقعی، نیاز به همت همه، به‌ویژه نهادهای تاثیرگذار مثل رسانه‌ها، صداوسیما و بهبود شرایط اقتصادی است.

در تنبیه جنایتکاران، تردید نخواهیم کرد

سخنگوی وزارت امور خارجه با ابراز تاسف از صدور بیانیه اخیر وزرای خارجه اتحادیه عرب، مفاد آن را مردود دانست.

به‌گزارش مهر، ناصر کنعانی با ابراز تاسف از صدور بیانیه اخیر وزرای خارجه اتحادیه عرب و مردود دانستن مفاد آن اظهار کرد: اقدام جمهوری اسلامی برمبنای حق مشروع در مقابله با عناصر تروریستی و وابسته به رژیم‌صهیونیستی در اربیل عراق که امنیت ملی ایران و شهروندانش را در معرض تهدید و خطر قرار داده بودند، انجام گرفت و جمهوری اسلامی ایران در برخورد بازدارنده با منابع تهدیدکننده امنیت ملی و نیز دفاع از امنیت شهروندان خود و تنبیه جنایتکاران، تردید نخواهد کرد.

سخنگوی وزارت امور خارجه تاکید کرد: احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی عراق و حسن همجواری با آن، از اصول ثابت و اثبات‌شده جمهوری اسلامی ایران در رابطه با عراق است. در همین راستا، در سال‌های گذشته خاصه از آغازین روزهای حمله داعش و گروه‌های تکفیری به عراق، جمهوری اسلامی ایران با رویکرد مسئولانه خود برای حفظ امنیت، حاکمیت و تمامیت ارضی این کشور، با تمام توان در کنار دولت، ملت و نیروهای مسلح عراق قرار گرفت. کنعانی در عین حال تاکید کرد: از دولت عراق انتظار می‌رود به توافقنامه امنیتی که بین ۲ کشور در سال گذشته امضا شده است، متعهد باشد و مفاد آن را به‌صورت کامل اجرا کند.

سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: رابطه ایران و عراق مستحکم، همه‌جانبه و مبتنی بر منافع و مصالح مشترک و نیز پیوندهای ناگسستنی میان ۲ ملت است، بنابراین انتظار می‌رود اتحادیه عرب تلاش‌ها و توان سیاسی، حقوقی و بین‌المللی خود را مصروف توقف حملات وحشیانه و نسل‌کشی رژیم‌صهیونیستی در نوار غزه و رفع اشغال ۷۵ساله از سرزمین فلسطین و حمایت از ملت مظلوم آن کند.

آمادگی ایران برای همکاری اقتصادی در تامین منافع منطقه

معاون اول رئیس‌جمهوری در نوزدهمین اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم‌تعهد از آمادگی ایران برای همکاری‌های اقتصادی گسترده با هدف تامین منافع همه کشورهای منطقه خبر داد.

به‌گزارش ایرنا، معاون اول رئیس‌جمهوری ضمن تاکید بر ضرورت حفظ وضعیت ژئوپلتیک منطقه و مخالفت با هرگونه تغییر در مرزهای بین‌المللی، گفت: خواهان اولویت دادن به توسعه روابط اقتصادی، بازرگانی و تجاری میان کشورهای منطقه از جمله از طریق تکمیل و توسعه راه‌های مواصلاتی هستیم و آمادگی کامل خود را برای همکاری در راستای تحقق منافع پایدار اقتصادی همه کشورهای منطقه اعلام می‌کنیم و معتقدیم با حفظ و احترام به اصل حاکمیت مستقل کشورها، سرنوشت ملت‌های منطقه باید به‌دست خود آنها رقم بخورد. این معنای عملی دموکراسی است. در پایان، آمادگی کامل جمهوری اسلامی ایران را برای همکاری با اوگاندا و کلیه دولت‌های عضو جنبش برای ارتقای کارآیی آن به‌منظور پیشبرد علایق و منافع مشترک اعلام می‌کنم.

معاون اول رئیس‌جمهوری، ایجاد یک نظم نوین صلح‌محور با شعار «امنیت برای همه، ناامنی برای هیچ‌کس» را ضروری دانست و از کشورهای عضو جنبش عدم‌تعهد خواست تا از پایان اشغال، بازگشت آوارگان و همه‌پرسی عمومی برای ایجاد صلحی پایدار و عادلانه در فلسطین حمایت و کشتار مردم غزه توسط رژیم‌صهیونیستی را محکوم و متوقف کنند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: محاصره طولانی‌مدت غزه و تبدیل این باریکه به بزرگ‌ترین زندان روباز جهان، زمینه‌ساز خروش نیروهای مقاومت علیه دشمنان‌شان و اقدام برای بازپس‌گیری حقوق ازدست‌رفته‌شان شد.

وی با بیان اینکه جنبش عدم‌تعهد در زمانه‌ای به ظهور رسید که دنیا در معرض آسیب‌های ناشی از فضای دوقطبی جنگ سرد قرار داشت، تصریح کرد: روح حاکم بر جنبش عدم‌تعهد، همگرایی برای مبارزه با انحصار قدرت و عدم‌وابستگی است. امروز با گذشت چند دهه، هنوز نشانه‌های تهدید و دخالت از سوی قدرت‌های سلطه‌گر بر مناسبات جهانی سایه افکنده است، بنابراین فعال‌سازی ائتلاف‌هایی نظیر جنبش عدم‌تعهد برای عبور از چالش‌ها بیش از پیش ضرورت دارد.

مخبر اظهار کرد: باوجود تلاش‌های انجام‌گرفته برای برپایی صلح و توسعه پایدار میان کشورها، هنوز جهان ما درگیر جنگ و خشونت‌های پی در پی است. تحولات جاری در غزه و شهادت هزاران کودک، زن و افراد بی‌گناه به‌دست رژیم جنایتکار صهیونیستی در کنار بسیاری از اقدامات تروریستی انجام‌گرفته نظیر ترور رهبران گروه‌های مقاومت فلسطینی یا حادثه ناگوار اخیر در شهر کرمان ایران و شهادت جمعی از هموطنان ما در این واقعه تروریستی، قلب هر انسان آزاده‌ای را اندوهگین می‌سازد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با تاکید بر اینکه تحریم‌های یک‌جانبه امریکا نمونه‌ای آشکار از تروریسم اقتصادی است، گفت: بسیاری از سازکارهای روابط میان کشورها از جمله جنبش عدم‌تعهد می‌تواند نقش مهم و سازنده‌ای را در جلوگیری از جنگ و توسعه صلح پایدار ایفا کند. چالش‌های جهانی نظیر جنگ‌ها، مخاطرات زیست‌محیطی، بحران‌های اقتصادی، جرائم سازمان‌یافته، قاچاق مواد مخدر و افزایش موج پناهندگان، به‌تنهایی توسط یک دولت قابل‌حل نیستند.

مواجهه با این تهدیدات و چالش‌ها، نیازمند اتخاذ تدابیر قاطع و همکاری در سطح گسترده و جهانی است. تحریم‌های یک‌جانبه امریکا و برخی دیگر از کشورها از جمله مصادیق نقض آشکار اصول سازمان ملل متحد و نمونه‌ای آشکار از تروریسم اقتصادی است. از طرفی، از آنجا که این تحریم‌ها، ضعیف‌ترین اقشار جامعه را بیشتر از سایرین تحت‌تاثیر خود قرار می‌دهد، بنابراین کاملا غیرانسانی و ضدحقوق بشری نیز هستند. جنبش عدم‌تعهد باید مخالفت خود را با آنها تشدید و اقدامات خود را برای بی‌اثر ساختن آنها تقویت کند.

شهادت ۴ تن از مستشاران نظامی ایران

در پی حمله رژیم‌صهیونیستی به شهر دمشق، ۴ تن از مستشاران نظامی جمهوری اسلامی ایران به‌شهادت رسیدند.

به‌گزارش ایسنا، روابط‌عمومی کل سپاه اعلام کرد: بار دیگر، رژیم جنایتکار صهیونیستی اقدام به تجاوز به شهر دمشق، پایتخت کشور سوریه کرد و طی حمله هوایی جنگنده‌های رژیم متجاوز و غاصب، تعدادی از نیروهای سوری و ۴ تن از مستشاران نظامی جمهوری اسلامی ایران به‌شهادت رسیدند.

ایران اجازه تحرک عملیاتی را به تروریست‌ها نمی‌دهد

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: نیروهای امنیتی ایران در قرارگاه‌های عملیاتی خود با هرگونه عملیات تروریستی در همان ابتدا مقابله می‌کنند و اجازه تحرک عملیاتی به تروریست‌ها را نمی‌دهند.

به‌گزارش مهر، در پاسخ به تماس تلفنی جلیل عباس جیلانی، وزیر امورخارجه جمهوری اسلامی پاکستان؛ حسین امیرعبداللهیان، وزیر امورخارجه کشورمان ضمن با اهمیت خواندن جایگاه پاکستان در سیاست خارجی و همسایگی جمهوری اسلامی ایران گفت: مناسب است محور همکاری‌های امنیتی و نظامی که در گذشته موردتوافق و تاکید مقامات ۲ کشور قرار گرفته است، با جدیت دنبال شود.

امیرعبداللهیان خاطرنشان کرد: نیروهای امنیتی ایران در قرارگاه‌های عملیاتی خود با هرگونه عملیات تروریستی در همان ابتدا مقابله می‌کنند و اجازه تحرک عملیاتی به تروریست‌ها را نمی‌دهند.

رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان بااشاره به عملیات ضدتروریستی اخیر قرارگاه محلی ایران علیه گروهک جیش‌الظلم که مسئولیت بسیاری از عملیات‌های تروریستی از جمله حمله اخیر به پاسگاه انتظامی راسک را برعهده گرفته است، تاکید کرد: این اقدام عملیاتی در راستای وظایف آنی قرارگاه عملیاتی منطقه سیستان و بلوچستان و در راستای خنثی‌سازی تهدید تروریستی فوری بود که باتوجه به شواهد و مستندات بیش از ۵۰ تروریست در این مکان در حال آماده‌سازی برای انجام اقدام تروریستی علیه ایران بودند که با اقدام به‌موقع نیروهای ایرانی ناکام ماندند.

امیرعبداللهیان با تاکید بر احترام جمهوری اسلامی ایران به حاکمیت و تمامیت ارضی کشور دوست، برادر و همسایه پاکستان اظهار کرد: حاکمیت و تمامیت ارضی پاکستان قویا موردتوجه ما قرار دارد و همکاری‌های ۲ کشور برای خنثی و نابود کردن اردوگاه‌های تروریستی در خاک پاکستان ضروری است.

توپ «انتخاب روز تعطیل» در زمین دولت

رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی از کاهش ساعت کاری کارمندان در هفته به «۴۰ ساعت» و افزایش روزهای تعطیل به «۲ روز» خبر داد.

ولی اسماعیلی در گفت‌وگو با مهر، بااشاره به آخرین وضعیت بررسی لایحه «افزایش تعطیلات آخر هفته و کاهش ساعات کاری ادارات» در مجلس اظهار کرد: دولت در این لایحه پیشنهاد داده بود که ساعت کاری کارمندان دولت از ۴۴ ساعت در هفته، به ۴۲.۵ ساعت کاهش یابد و ۲ روز در هفته هم در سراسر کشور تعطیل باشد، چراکه در حال حاضر فقط روز جمعه در همه‌جای کشور، تعطیل است.

وی افزود: دولت در این لایحه پیشنهاد داده بود که در کل کشور، ۲ روز تعطیل شود، اما روزهای تعطیلی را مشخص نکرده بود. این لایحه برای بررسی کارشناسی به کمیسیون اجتماعی مجلس ارجاع شد و ما پس از بحث و بررسی، اصلاحاتی را در آن اعمال کردیم.

نماینده مردم گرمی در مجلس شورای اسلامی گفت: کمیسیون اجتماعی مجلس در جریان بررسی این لایحه مصوب کرد که ساعت کاری کارمندان در هفته، به ۴۰ ساعت کاهش یابد و ۲ روز تعطیلی را هم مشخص کردیم که علاوه بر جمعه، شنبه هم تعطیل شود.

اسماعیلی گفت: گزارش کمیسیون اجتماعی آماده شد و درخواست دادیم تا در صحن مجلس مطرح شود، اما برخی از نمایندگان براساس آیین‌نامه داخلی مجلس درخواست تجدیدنظر دادند و خواستار آن شدند که این موضوع دوباره در کمیسیون اجتماعی مجلس بررسی شود.

رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی افزود: کمیسیون اجتماعی مجلس این لایحه را دوباره بررسی کرد و این بار پیشنهاد داد که به‌جای جمعه و شنبه، پنجشنبه و جمعه تعطیل شود که این پیشنهاد رأی نیاورد؛ در نهایت ما این موضوع را در اختیار دولت قرار دادیم که خودش در این‌باره تصمیم بگیرد که چه روزهایی در سراسر کشور تعطیل شوند.

وی اضافه کرد: بر این اساس و مطابق با مصوبه کمیسیون اجتماعی مجلس، مقرر شد که ساعت کاری ادارات در هفته به ۴۰ ساعت کاهش یابد و ۲ روز هم تعطیلی آخر هفته داشته باشیم، اما روزهای تعطیلی را مشخص نکردیم و در اختیار دولت گذاشتیم.

نماینده مردم گرمی در مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: بررسی لایحه افزایش تعطیلات آخر هفته و کاهش ساعات کاری ادارات در کمیسیون اجتماعی مجلس به‌اتمام رسیده و گزارش کمیسیون در راستای بررسی در صحن مجلس در اختیار هیات‌رئیسه مجلس است؛ نمایندگان در پیشنهادات خود برای تعطیلی آخر هفته، هم پنجشنبه و هم شنبه را مطرح کرده‌اند که احتمال دارد یکی از این روزها در صحن مجلس رأی بیاورد.

اسماعیلی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چه زمانی این لایحه در صحن مجلس رسیدگی می‌شود، گفت: این لایحه در نوبت بررسی در صحن مجلس است؛ البته نمایندگان با بیش از ۱۳۰ امضا، درخواست بررسی اولویت‌دار این لایحه در صحن مجلس را مطرح کردند که اگر مطرح شود و رأی بیاورد، این لایحه به‌زودی در دستور کار صحن مجلس قرار می‌گیرد.

۶۰ هزار پروژه نیمه‌تمام داریم

رئیس سازمان خصوصی‌سازی با بیان اینکه تاکنون حدود ۵همت درآمد از طریق واگذاری اموال راکد دولتی محقق شده است، از وجود بیش از ۶۰ هزار پروژه نیمه‌تمام در کشور خبر داد.

به‌گزارش مهر، مالک رحمتی در گفت‌وگوی تلویزیونی اظهار کرد: تاکنون حدود ۵ هزار میلیارد تومان درآمد از طریق واگذاری اموال راکد دولتی محقق شده است. در این هفته هم، حدود ۴۵ ملک مازاد دولتی در بورس کالا عرضه شد که این املاک واقع در استان‌های مازندران، گیلان، لرستان، مرکزی و تهران هستند.

معاون وزیر اقتصاد بااشاره به عملکرد دستگاه‌ها در معرفی املاک مازادشان افزود: وزارت بهداشت جزو وزارتخانه‌هایی است که خوب عمل کرده و در ۲۱ استان نزدیک به ۱۱هزار میلیارد تومان دارایی‌های مازاد خود را معرفی کرده است که ۹۹ درصدشان برای تکمیل بیمارستان‌های نیمه‌کاره استان‌ها به کار خواهند رفت.

رحمتی با بیان اینکه با تفویض اختیاری که به استان‌ها شده، مولدسازی سرعت بیشتری گرفته است، افزود: هم‌اکنون در خراسان‌رضوی در ۵ حوزه مصوبات خوبی داشته‌ایم که به‌عنوان‌مثال در حوزه مدرسه‌سازی حدود ۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان و در حوزه ورزش و جوانان حدود ۴هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان پروژه معرفی شده است.

یادبود

آتشی که بر جان پلاسکو افتاده بود

۳۰ دی، سالروز حادثه پلاسکو

عکس: مهر

وسط شلوغی شهر قرار گذاشته بودیم؛ گفت: «همان تقاطع پلاسکو را بپیچ دست چپ» یک سالی بود آن حوالی نرفته بودم. چراغ سبز شد، حافظه تصویری‌ام می‌گفت تقاطع همان تقاطع است؛ اما چشمم دنبال پلاسکویی می‌گشت که نبود. مستقیم ادامه دادم و به‌محض عبور از چهارراه، همه آنچه از یادم رفته بود، در چند فیلم ۳،۲ ثانیه‌ای از جلوی چشمانم رد شد: «مردم و مغازه‌داران جلوی ساختمان ازدحام کرده‌اند؛ آتش‌نشانان برای مهار آتش تلاش می‌کنند؛ پلاسکو ریخت! پلاسکو ریخت...»

قلبم مچاله شد، چطور فراموش کرده بودم؟ بوی دود و آهن ذوب‌شده مغزم را پر کرد. آخرین روز دی سال ۹۵ را چطور فراموش کرده بودم؟ جای خالی پلاسکو روی آسمان خیابان جمهوری توی ذوق می‌زد. حدود ۴ شبانه‌روز چنگ زدن امیدِ نجات به منطقِ آوار و آتش را چطور فراموش کرده بودم؟ روبه‌روی پلاسکوی نیمه‌جان و خاموشی که با یک دیوار پنهان شده بود، توقف کردم و به خودم گفتم همه هم یادشان برود، کاسب‌ها و آتش‌نشان‌ها فراموش نمی‌کنند.

آتش‌سوزی و ریزش ساختمان پلاسکو، حادثه‌ای بود که صبح روز پنجشنبه ۳۰ دی ۱۳۹۵ در چهارراه استانبول واقع در مرکز تهران رخ داد. در پی وقوع این آتش‌سوزی، ساختمان پلاسکو به‌طورکامل فرو ریخت. ساختمان پلاسکو در حالی فرو ریخت که تعداد زیادی مامور آتش‌نشانی در حال مهار آتش‌سوزی، در بیرون و داخل ساختمان بودند و عده‌ای از آنها زیر آوار ناشی از فروریختن ساختمان ماندند و کشته شدند.

بنا بر گزارش اورژانس تهران، آخرین آمار اعلامی از تعداد مصدومان این حادثه، ۲۳۵ نفر بوده است. ۱۸۱ نفر از مصدومان به‌صورت سرپایی تحت درمان قرار گرفتند و ۵۵ نفر دیگر نیز به بیمارستان منتقل شدند که یک نفر از آنها فوت کرد. ۵۲ نفر نیز پس از بستری در بیمارستان و دریافت خدمات درمانی لازم، ترخیص شدند. آمارهای متفاوتی درباره مفقودشدگان وجود دارد، اما بیشتر این آمار بین ۲۰ تا ۳۰ تن است. یکی از آتش‌نشانان حاضر در زمان تخریب، به‌علت شدت سوختگی در بیمارستان درگذشت، همچنین طبق اعلام رسانه‌های ایران در روزهای پس از حادثه، پیکر ۱۶ آتش‌نشان و ۶ شهروند عادی نیز از زیر آوار خارج شد و با این حساب، مجموع قربانیان اعلام‌شده از طرف پزشکی‌قانونی ۲۲ نفر است.

به‌نوشته ایرنا، هزار و ۲۰۰ واحد در پلاسکو وجود داشت که براساس آمارها ۵۶۰ واحد از این تعداد فعال بودند. براساس این گزارش، ۱۵هزار میلیارد ریال خسارت به این واحدها وارد شد و ۳هزار کارگر نیز بیکار شدند؛ کارگرانی که به‌گفته تقی نوربخش، رئیس سازمان تامین‌اجتماعی، تنها نیمی از آنها دارای بیمه بودند.

ناوگان هوایی ایران تنها ۱۸۰ هواپیمای قابل استفاده دارد

ناوگان در چاله هوایی

براســاس آمارهای منتشــر شــده ناوگان خطوط هوایی ایران متشکل از ۱۵ شــرکت هواپیمایی است. در همین حال فروردیــن ۱۴۰۲، شــهریار افندی‌زاده، معاون وزیر راه و شهرســازی تعداد کل هواپیماهای کشــور را ۱۳۰ فروند اعلام کرد. او گفته بود: «در ابتدای دولت ســیزدهم ۷۵ فروند هواپیمای فعال در کشــور وجود داشــت که هم‌اکنون تعداد هواپیماهای فعال به ۱۳۰ فروند رسیده است.»

فرسودگی ناوگان ریلی، هوایی و دریایی

معاون وزیر صمت گفت: نــاوگان هوایی، دریایی و ریلی کشــور فرسوده اســت، به گونه‌ای که حدود ۱۷۰ تا ۱۸۰ فروند هواپیما قابل اســتفاده در کشــور موجود اســت. به گزارش ایدرونیوز، بابک احمدی رئیس ســازمان گسترش و نوســازی صنایع ایــران امروز در نشســت خبری گفت: ناوگان هوایی، دریایی و ریلی کشور فرسوده است، لذا باید مشــوق‌هایی را برای نوســازی ناوگان حمل و نقل و ایجاد کرد. موتور محرک شــکوفایی صنعت تقاضا و بازار اســت، لذا در دوره‌ای که تحت تحریم خارجی هســتیم، باید برای حمایــت از صنایع داخلی از بازارهای داخلی به عنوان یک فرصت بهره بگیریم. وی افزود: در ناوگان هوایی حدود ۳۳۰ فروند پرنده در کشــور وجود دارد که از این تعداد کمتر از ۲۵۰ فروند قابلیت پرواز دارد که تعدادی از این ۲۵۰ فروند هواپیما نیز به دلیل کسری قطعات یدکی، اقلام مصرفی و یا دوره‌های تعمیراتی باید از پرواز خارج شــوند تا عملیات تعمیر و نگهداری رو آنها انجام شود، لذا حدود ۱۷۰ تا ۱۸۰ فروند هواپیما قابل‌اســتفاده در کشور موجود است. رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران ادامه داد: اولویت ما حفظ ناوگان هوایی اســت و برای حفظ آن نیز نیازمند اقلام و زیر ساخت هستیم که زیرساخت‌های آن در کشور موجود اســت، امــا در حوزه اقلام یدکی مشــکلات زیادی اســت. وی تصریح کرد: البته ظرفیت‌های مهندسی زیادی وجود دارد که می‌تــوان آنها را بالفعل کرد و در صنعت به کار بــرد. در خصوص تکمیل زیرســاخت‌های اقلام هوایی

در حــوزه غیرنظامــی سازمان گســترش ورود کرده است و فعالیت‌هایی در حــال انجــام اســت. رئیس ســازمان گسترش و نوســازی صنایع ایران در ادامــه و در پاســخ بــه اینکه علــت اصلی و عمده فرســودگی ناوگان دریایــی، ریلی و هوایی و... چیســت، گفت: در هر صنعتی یک اکوسیســتم (تقاضا و تولید) وجود دارد در این چرخه معمــولا کیفیت ارتقا می‌یابــد و پیوندگی باید زنده ماندن اکوسیســتم اســت. اما زمانی که اقتصاد دچار مشکل شود این اکوسیســتم نیز دچار مشــکل می‌شــود. لذا وقتی در بخش تقاضا اقتصاد خوبی ایجاد نشود در نتیجه بخش‌های اقتصادی حمل و نقل نیز سود لازم را نمی‌برند و در نتیجه تمایلــی به ادامه این کســب و کار نــدارد. این اتفاق عملا ســرعت گردش در اکوسیستم را کاهش می‌دهد و صنعت نیز کند می‌شود. وی تاکید کرد: اصلی‌ترین دلیلی که این اکوسیستم دچار سکته شده است، اقتصاد بیمار این حوزه است، بنابراین باید فضایی فراهم آورد که این اقتصاد بهبود یابد، یعنی باید فضایی را فراهم آورد که سرمایه‌گذار حوزه حمل و نقل کارش اقتصادی باشــد تا از قبال ســودآوری کسب‌وکار بتواند به توسعه ناوگان اقدام کند.

مقایسه‌ای با همسایگان

قدیمی‌ترین شــرکت خصوصی کشــور، هواپیمائی ایران اســت که در ۳۰ نوامبر سال ۱۹۴۴ میلادی (۹ آذر۱۳۲۳ شمســی) تأسیس شــد. عمده ناوگان هوایی شرکت‌های هواپیمایــی ایــران را هواپیماهای بوئینگ قدیمــی، ایرباس‌های اجــاره‌ای و جت‌های منطقه‌ای همچون بی‌ای‌ئی ۱۴۶ و فوکر ۱۰۰ تشکیل می‌دهد.

براســاس گزارش‌های منتشرشــده، عمــده نــاوگان بزرگ‌ترین ایرلایــن ایران یعنی هواپیمایی جمهوری اســلامی ایران موســوم به هما در حال حاضر هواپیماهای قدیمی ایرباس هســتند و پس از امضای برجام، این شــرکت توانست دو فروند جت ایرباس برد بلند A۳۳۰ و یک فروند ایرباس برد متوسط A۳۲۱ خریداری کند. در سال‌های اخیر، هما توانســته اســت تعدادی هواپیمای برد کوتاه ای‌تی‌آر (ATR) را خریداری کند که البته در حال حاضر بیشتر این پرنده‌ها به علت نبود قطعات زمین‌گیر هستند. در بهمن ماه ســال گذشته رییس سازمان هواپیمایی به ایسنا گفته بود که «بیش از ۸۰درصد از هواپیماهای ناوگان هواپیماهای ای‌تی‌آر ایران که پس از برجام خریداری شدند به دلیل کمبود قطعه زمین‌گیر شده‌اند.» آن‌گونه که اطلاعات موجود نشان می‌دهد از مجموعه ۱۳ فروند هواپیما ای‌تی‌آر فروخته شــده به ایــران پس از برجام در حال حاضر تنها دو فروند عملیاتی هستند و باقی هواپیماها به دلیل مشکلات فنی و نداشتن قطعات کافی امکان پرواز ندارند.

پروازهای معدود هفتگی هما به چند شهر اروپایی (لندن و پاریس) نیز انجام می‌شود که متاســفانه به علت تحریم بنزین از ســوی اتحادیه اروپا، هواپیما در ایستگاه پروازی ارومیه بنزین زده، ســپس راهی اروپا می‌شــود. پروازهای اروپایی همــا بعضا با ایرباس قدیمی A۳۱۰ انجام می‌گیرد.

اما در کشورهای همسایه، وضعیت ناوگان هوایی چگونه است؟ در حوزه خلیج‌فارس دو شــرکت بزرگ هواپیمایی امارات و هواپیمایی قطر، تقریبا به پیشتازان بزرگ هوانوردی تجاری تبدیل شــده‌اند. با اینکه شــرکت هواپیمایی امارات عمر زیادی ندارد و در سال ۱۳۶۴ شمسی راه‌اندازی شده، اما این شرکت یکی از ایرلاین‌های پنج ستاره هواپیمایی در همســایگی ایران است که به ۱۵۸ مقصد پروازی در سراسر دنیا پرواز دارد. میانگین سنی ناوگان امارات ۹ سال است و دو مدل ایرباس ۳۸۰ و بوئینگ ۷۷۷ در آن استفاده می‌شود.

شــرکت فلای امارات ۱۹۵ فروند هواپیما در ناوگان خود دارد، ضمن اینکه مدل‌هایی از بوئینگ ۷۷۷x، بوئینگ ۷۸۷ دریم لاینر و ایرباس ۳۵۰ را نیز در دست سفارش دارد که تحویل آنها از سال ۲۰۲۴ آغاز خواهد شد.

میانگین سنی ناوگان قطر ایرویز نیز پنج سال است که از این حیث یکی از جوان‌ترین ناوگان‌هــای هوایــی در جهان به حســاب می‌آید. هواپیمایی قطــر ۲۰۵ فروند هواپیما دراختیار دارد که شامل مدل‌های مختلف هواپیماهای برد متوسط و برد بلند ایرباس و بوئینگ می‌شود. هواپیماهایی مانند بوئینگ ۷۷۷ (۳۰۰ER-۷۷۷ Boeing) بیشترین تعــداد ناوگان فعــال قطر ایرویز (۵۲ فروند) را شــامل و تنها یــک فروند ایرباس ۳۲۱ (۲۰۰-Airbus A۳۲۱) در ناوگان این شرکت استفاده می‌شود.

سخن پایانی

در طول ســال‌های اخیر، اخبار متناقضی از تعداد هواپیمای مورد نیاز کشور برای تجهیز ناوگان هوایی به گوش می‌رســد. از ۳۶۰ فروند گرفته تا بیش از ۵۰۰ فروند، آمار درهم و ناهمگونی اســت که در مورد نیاز صنعت هوانوردی کشــور در دهه‌های آتی ذکر شــده اســت. در خوش‌بینانه‌ترین حالت اگر ایرلاین‌های ایران ســالانه ۲۵ فروند هواپیما (برد بلند، برد متوســط و برد کوتاه) تحویل بگیرند، حداقل ۱۵ ســال طول می‌کشــد که به وضعیت فعلی رقبا برســند، این در حالی است که کشورهای منطقه ده‌ها فروند هواپیما سفارش داده و به سرعت رو به جلو حرکت کرده‌اند.

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)
GOLGOHAR MINING & INDUSTRIAL COMPANY

آگهی مزایده عمومی تجدیدشده شماره ۱۴۰۲/۱۷/ز

شــرکت معدنی و صنعتی گل گهر (ســهامی عام) در نظر دارد "قطعات خام و عمومی راکد موجود در انبارهای مجتمع" خود را به شــرح ذکر شــده در اســناد و از طریق مزایده عمومی واگــذار نمایــد. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اســناد مزایده به وبســایت این شــرکت به نشــانی WWW.GEG.IR بخــش مناقصه و مزایده مراجعه و اســناد مذکــور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مــورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ در محل دفتر کمیسیون معــامــلات مجتمــع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشــد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز یکشــنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ مقرر شــده است و شرکت در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

KIMEX
Kerman
9-12 JUNE 2024
Kerman International
Exhibition Of Mine
Mining,Mining Industries
Mineral Processing
and Related Equipment

مراسم افتتاحیه
۱۹ خرداد ماه ۱۴۰۳
نمایشگاه بین المللی جنوب شرق کرمان

مجری: شرکت نمایشگاهی توسعه تجارت آرَتَ
دارنده گرید طلایی در برگزاری نمایشگاه از سازمان صمت استان کرمان

جهت ثبت نام و رزرو غرفه با شماره ۰۲۱۹۱۳۰۵۹۱۰ و ۰۳۴۹۱۰۱۵۹۱۰ تماس حاصل فرمایید

ARATTAEXPO.IR

نوبت دوم
شناسه ۱۶۳۵۲۷۴

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان قائم‌شهر

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی حوزه ثبتی قائم‌شهر

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضــی و ســاختمان‌های فاقــد ســند رســمی مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰، امــلاک متقاضیانی کــه در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مســتقر در واحد ثبتی قائم‌شهر مــورد رســیدگی و تصرفات مالکانــه و بلامعارض آنان محــرز و رای لازم صــادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد:

▣ املاک متقاضیان واقع در قریه پایین افراکتی پلاک ۱۰ اصلی بخش ۱۶

۹۲۷ فرعــی به نام آقــای عبــاس ربیع‌پور حمزه کلائــی نســبت به ششــدانگ یــک باب مغــازه به مســاحت ۱۱۱،۰۸ مترمربع خریداری مع‌الواسطه از آقای شعبانعلی حسن‌زاده مالک رسمی.

لــذا بــه موجب ماده ۳ قانــون تعییــن تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ســاختمان‌های فاقد ســند رســمی و ماده ۱۳ آئین‌نامــه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریــق این روزنامه محلی/ کثیرالانتشــار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی رای هیــات الصاق تــا در صورتی که اشــخاص ذینفع به آرای اعلام شــده اعتراض داشــته باشــند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به اداره حکم قطعی دادگاه اســت و در صورتی کــه اعتراض در مهلت قانونی واصــل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور ســند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۱/۰۱

مرتضی قاسم‌پور، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان قائم‌شهر

گزارش خبری

۹۱ درصد صادرات کشور در اختیار ۱۰۰ شرکت برتر

روز گذشته نشست خبری بیست و ششمین سال رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران در سازمان صنعتی ایران برگزار شد. در این نشست مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی درباره روند نهایی برای انتخاب ۵۰۰ شرکت برتر ایرانی توضیحاتی را ارائه و از برگزاری بیست و ششمین دوره همایش رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران در روز دوشنبه دوم بهمن ماه جاری خبر داد.

به گزارش صمت در ابتدای این نشست مصطفی مؤمنی، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با تاکید بر اینکه سازمان مدیریت صنعتی با هدف کمک به اقتصاد و کسب‌وکارها درکشور به‌دنبال فضایی برای به اشتراک گذاشتن دانش و تجربه است، افزود: مهم‌ترین اهداف رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران تولید اطلاعات درباره بنگاه‌های اقتصادی کشور و شفاف‌سازی فضای کسب و کار، گسترش رقابت بین بنگاه‌های اقتصادی، استفاده از نتایج رتبه‌بندی برای کمک به برنامه‌ریزی اقتصادی در کشور و رتبه‌بندی شرکت‌ها از نظر میزان اثرگذاری در اقتصاد ملی است. در رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران و رتبه‌بندی‌های مشابه، ابتدا ۵۰۰ شرکت براساس شاخص میزان فروش انتخاب و رتبه‌بندی می‌شوند. و پس از آن، این ۵۰۰ شرکت براساس شاخص‌های دیگری نیز رتبه‌بندی خواهند شد.

مؤمنی تصریح کرد: انتخاب ۵۰۰ شرکت براساس میزان فروش، از منطق اقتصادی و مدیریتی برخوردار است، زیرا فروش خروجی نهایی بنگاه‌های اقتصادی است. همچنین میزان اثرگذاری فعالیت یک شرکت در ابعاد ملی، رابطه مستقیمی با میزان فروش شرکت دارد. در مجموع شرکت‌های برتر ایران، شرکت‌ها براساس ۳۳ شاخص از جمله فروش، رشد اشتغال، ارزش‌افزود، سودآوری، بهره‌وری کل، صادرات، نسبت صادرات به فروش و... رتبه‌بندی می‌شوند. مؤمنی گفت: از ویژگی‌های رتبه‌بندی IMI۱۰۰-، شفافیت بسیار بالای آن است، به‌طوری که رتبه هر شرکت در هر شاخص، به‌راحتی قابل بررسی و صحه‌گذاری است. زیرا در هر فهرستی در مقابل نام شرکت، علاوه بر رتبه آن، کمیت آن شاخص درج شده است.

وی به نتایج کلی در رتبه‌بندی سال ۱۴۰۲ (سال مالی ۱۴۰۱) اشاره کرد و گفت: ارزش‌افزوده ۱۰۰ شرکت اول، ۱۱ درصد تولید ناخالص داخلی و ارزش‌افزوده ۵۰۰ شرکت ۱۳ درصد تولید ناخالص داخلی است. مقایسه فروش شرکت‌ها با تولید ناخالص داخلی نیز براساس نتایج کلی رتبه‌بندی سال ۱۴۰۲ (سال مالی ۱۴۰۱) حاکی از آن است که فروش ۱۰۰ شرکت اول ۴۱ درصد تولید ناخالص داخلی و فروش ۵۰۰ شرکت ۴۶ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد.

مومنی ادامه داد: اگر مجموع فروش ۵۰۰ شرکت را در نظر بگیریم، ۸۸ درصد متعلق به ۱۰۰ شرکت اول بوده که این خود، بزرگی این شرکت‌هاو تاثیرگذاری آنها را در مقایسه با بقیه شرکت‌ها نشان می‌دهد.

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با بیان اینکه در ۵۰۰ شرکت برتر سال ۱۴۰۱ در مجموع ۶۱ شرکت دانش‌بنیان حضور داشته‌اند، گفت: در بین ۱۰۰ برتر کشور ۵ شرکت دانش‌بنیان حضور داشته در حالی که در سال ۱۴۰۰ از ۱۰۰ شرکت برتر فقط یک شرکت دانش‌بنیان حضور داشته است. این نشان از یک اتفاق خوب در اقتصاد ما دارد.

مؤمنی گفت: همچنین ۹۱ درصد از صادرات کشور نیز مربوط به همین ۱۰۰ شرکت اول است و به نظر می‌رسد این ۱۰۰ شرکت برتر مانند یک لکوموتیو اقتصاد کشور را به جلو می‌رانند و لذا این شرکت‌ها حائز اهمیت هستند.

وی افزود: در حوزه صادرات، در سال ۱۴۰۱ مانند سال‌های قبل‌تر در حوزه صادرات پتروشیمی‌ها بیشترین نقش را داشته‌اند و بیشترین ارز صادراتی را ایجاد کردند، اگرچه نسبت به سال ۱۴۰۰ کاهش داشته است. همچنین فرآورده‌های نفتی و بعد از آن فلزات اساسی بیشترین ارز صادراتی را در سال ۱۴۰۱ ایجاد کردند .

مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی ادامه داد: در حوزه فروش که بخشی صادرات و بخشی هم فروش داخلی است، گروه فرآورده‌های نفتی بیشترین فروش را در سال ۱۴۰۱ داشته‌اند و نسبت به سال ۱۴۰۰ فروش آنها افزایشی بوده و بعد از آن نیز پتروشیمی‌ها قرار داشته‌اند.

مؤمنی گفت: در حوزه اشتغال براساس رتبه‌بندی سال ۱۴۰۱، بانک‌ها بیشترین اشتغال و بعد از آنها نیز صنعت خودرو و قطعات وابسته بیشتری سهم اشتغال را در کشور داشته‌اند.

وی با بیان اینکه استفاده‌کنندگان از رتبه‌بندی بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های حاکمیتی، سرمایه‌گذاران و پژوهشگران هستند، افزود: شناسایی جایگاه شرکت بین ۵۰۰ شرکت برتر و وضعیت رقابتی آن، کمک به شرکت‌های در توسعه برند ملی و بین‌المللی آنها از جمله مواردی که بنگاه‌های اقتصادی می‌توانند در راستای آنها از رتبه‌بندی شرکت‌ها استفاده کنند.

مؤمنی ادامه داد: تشویق رقابت در بخش دولتی و خصوصی، تحلیل روند اقتصادی کشور نیز نشان‌دهنده اهمیت رتبه‌بندی برای سازمان‌های حاکمیتی و سیاست‌گذاران اقتصادی است و در این راستا، فعالان اقتصادی می‌توانند برای تحلیل بازار سرمایه و شناسایی فرصت‌های همکاری اقتصادی از نتایج این رتبه‌بندی استفاده کنند.

وی با بیان اینکه بیست و ششمین دوره همایش رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران روز دوشنبه دوم بهمن برگزار می‌شود، گفت: در رتبه‌بندی شرکت‌های برتر صادرات‌گرا مشخص خواهند شد؛ بنابراین شرکت‌هایی که برای کشور ارزآوری دارند، معرفی و تجلیل خواهند شد.

صمت پیامدهای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده را بررسی کرد

رکود و تورم در کمین اقتصاد

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

در شرایط کنونی شکی نیست که افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده پیامدهای منفی قابل‌توجهی بر اقتصاد ایران خواهد داشت. این موضوع نه‌تنها منجر به افزایش تورم می‌شود، بلکه بار مالیاتی را نیز بر قشر عادی و عموم جامعه افزایش می‌دهد. افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده منجر به کاهش مصرف، کاهش تقاضا و در نهایت تعمیق رکود اقتصادی کشور خواهد شد. علاوه بر این، این اقدام تاثیر مخربی بر توان تولیدی کشور خواهد داشت و بخش فعال اقتصاد را درگیر معضلات و مشکلات متعددی خواهد کرد. صمت در این گزارش درباره پیامدهای افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده با صاحب‌نظران این حوزه گفت‌وگویی داشته که در ادامه می‌خوانید.

پیامدهای مالیات بر ارزش‌افزوده

یکی از معایب اصلی مالیات بر ارزش‌افزوده، ماهیت ضدمصرف بودن آن است. مالیات بر ارزش‌افزوده کل تقاضا را در جامعه کاهش می‌دهد، زیرا مردم باید برای کالاها و خدمات هزینه بیشتری بپردازند. در کشوری مانند ایران که هم‌اکنون با رکوداقتصادی دست‌وپنجه نرم می‌کند، افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده، وضعیت را بدتر خواهد کرد. افزایش بار مالیاتی، مردم را با درآمد قابل‌تصرف کمتری رها و مصرف آنها را محدود می‌کند و بر مشاغل و صنایع تاثیر منفی می‌گذارد. این کاهش تقاضا منجر به کاهش تولید، تشدید رکود و مانع از توانایی کشور برای بهبود اقتصاد خواهد شد. در بودجه ۱۴۰۳ تغییری در نرخ مالیات بر تولید ایجاد نشده است. این بدان معناست که در کنار افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده، حداکثر مالیات بر تولید دست نخورده باقی می‌ماند. این ترکیب مالیاتی پیامدهای شدیدی برای بخش تولید و صنعت کشور به‌دنبال خواهد داشت. این امر کسب‌وکارها را از گسترش و سرمایه‌گذاری منصرف می‌کند و بر رشد و توسعه کلی اقتصاد کشور تاثیر خواهد گذاشت.

تاثیر منفی افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده، فراتر از رکود اقتصادی و تولید است. این رویکرد همچنین بار اضافی را بر دوش گروه‌های کم‌درآمد وارد می‌کند. مالیات بر ارزش‌افزوده یک مالیات قهقرایی است، به این معنی که تاثیر بیشتری بر افراد با درآمد کمتر دارد. افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده به‌طور نامتناسبی بر این گروه‌ها تاثیر می‌گذارد و تامین مایحتاج اولیه را برای آنها دشوارتر و نابرابری درآمد را تشدید خواهد کرد. علاوه بر این، افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده فشار بیشتری بر بخش شفاف اقتصاد وارد می‌کند. با افزایش بار مالیاتی، برخی از افراد و مشاغل ممکن است برای اجتناب از پرداخت مالیات، بیشتر در اقتصاد زیرزمینی شرکت کنند. این امر باعث گسترش بیش از اندازه اقتصاد زیرزمینی غیرشفاف در کشور می‌شود، درآمدهای مالیاتی کلی را کاهش می‌دهد و همچنین توانایی دولت برای ارائه خدمات ضروری و حمایت از رشد اقتصادی را با مشکل مواجه می‌کند.

مجلس با افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده مخالفت می‌کند

محمدعلی محسنی بندپی، عضو کمیسیون بهداشت درمان و آموزش پزشکی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت درباره پیامدهای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده در لایحه پیشنهادی دولت برای سال آینده، گفت: افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده در بودجه ۱۴۰۳ به‌طور قطع بار تورمی در جامعه به‌دنبال خواهد داشت، به همین دلیل در برنامه هفتم توسعه، مجلس با رأی بسیار بالا با افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده به‌دلیل پیامدهای مخرب آن مخالفت کرد.

این نماینده مجلس یازدهم در ادامه با بیان اینکه با وجود مخالفت‌ها، اما دولت دوباره این پیشنهاد را در بودجه ۱۴۰۳ مطرح کرده، افزود: یکی از علت‌هایی که مجلس در ابتدا کلیات بودجه ۱۴۰۳ را رد کرد، موضوع افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده و از دلایل دیگر آن، اجرای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افزایش مالیات‌ها بود.

محسنی‌بندپی ادامه داد: مجلس با هر توجیهی برای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده مخالفت خواهد کرد، زیرا این مالیات در واقع مالیات گرفتن از مصرف مردم است و در شرایط فعلی این مسئله باعث خواهد شد میزان مصرف مردم پایین بیاید و اقشار ضعیف از آن متضرر شوند و در نتیجه کالاها و خدمات تولیدی مشتری نخواهند داشت.

عضو کمیسیون بهداشت درمان و آموزش پزشکی مجلس شورای اسلامی در ادامه بیان کرد: تعریف مالیات بر ارزش‌افزوده یعنی فشار بر مصرف‌کننده، در شرایط تورمی موجود در کشور و اینکه مردم در چند سال گذشته بار تورمی زیادی را به دوش کشیده‌اند، این افزایش به‌علاوه تورم موجود بر بار تورمی اقتصاد خواهد افزود و بدون شک ما را با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو خواهد کرد.

این نماینده مجلس یازدهم با بیان اینکه با هر توجیهی برای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده مخالفت خواهد کرد، اظهار کرد: در حالت کلی، مالیات بر ارزش‌افزوده با هر هدفی که اجرا شود در تمام کشورهای جهان، منجر به فشار به مردم می‌شود. برای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده اهداف گوناگونی مطرح شد از جمله تامین منابع لازم برای بازسازی مدارس، منابع لازم برای اجرای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان، تامین مقرری خانواده شهدا، با این وجود، افزایش این مالیات با هر هدفی که باشد، اشتباه است.

عضو کمیسیون بهداشت درمان و آموزش پزشکی مجلس افزود: زمانی که اقتصاد و درآمد مردم واقعا پاسخگوی هزینه‌های معیشتی خانوارها نباشد و درآمد خانواده‌ها بسیار کم و هزینه‌ها بسیار بالا باشد، افزایش مالیات اصلا معنی ندارد، این رویکرد برای افزایش مالیات در اقتصادهای باثبات انجام می‌شود، نه در کشور ما که اقتصاد وضعیت مناسب و باثباتی ندارد.

بندپی در ادامه با بیان اینکه اقتصاددانان هم در شرایط رکود فعلی و نابسامانی اقتصاد، افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده را اصلا به صلاح نمی‌دانند، گفت: در این شرایط، دولت باید به فکر تامین منابع موردنظر خود از منابع پایدار دیگری باشد و درآمدهای دیگری مانند فراهای مالیاتی را شناسایی کند، نه اینکه بخواهد با افزایش مالیات مصرف این منابع را تامین کند، دولت و وزارت اقتصاد اگر به سمت شناسایی فرارهای مالیاتی پیش بروند، به‌طور قطع منابع خیلی بیشتری به حساب خزانه واریز خواهد شد.

افزایش بار مالیاتی بر دوش مردم

کیومرث سرمدی‌واله، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت درباره پیامدهای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده به ۱۰ درصد، گفت: افزایش بار اضافی بر مردم در حوزه‌های گوناگون مانند مالیات، یک اثر واقعی و میدانی بر تورم و درصدی هم اثر روحی و روانی بر افزایش تورم دارد.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس در ادامه اظهار کرد: بحث مالیات که سال گذشته و امسال با افزایش چشمگیر ۵۰ درصدی آن روبه‌رو بودیم، مجلس هم مخالفت آن بود، اما با این وجود در لایحه بودجه ۱۴۰۳ پیشنهاد افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده به ۱۰ درصد نیز از سوی دولت مطرح شده است. این نماینده مجلس یازدهم گفت: با شناسایی فرارهای مالیاتی و ساماندهی معافیت‌های مالیاتی دولت می‌تواند درآمدهای زیادی کسب کند و دیگر نیازی نیست مالیات بر ارزش‌افزوده را افزایش بدهد.

سرمدی‌واله ادامه داد: این موضوع در کمیسیون اجتماعی مجلس مطرح و با مخالفت جدی اعضای کمیسیون روبه‌رو شد. اینکه دولت اجرای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و مستمری خانواده شهدا را به این مسئله ربط دهد و تامین این منابع را منوط به افزایش یک درصد کرده‌اند، درست نیست.این عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با بیان اینکه این موضوع قطعا در کمیسیون تلفیق اصلاح خواهد شد، گفت: این بند به این نحو اصلاح‌شده که دولت باید از محل درآمدهای عمومی خود منابع موردنیاز در این بخش‌ها را تامین کند.

سرمدی‌واله ادامه داد: افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده بر گرانی کالاهای گوناگون تاثیرگذار خواهد بود و علاوه بر این، بار روانی در زمینه افزایش تورم بر جا خواهد گذاشت.

این نماینده مجلس یازدهم خاطرنشان کرد: این احتمال را می‌دهیم که این بند در کمیسیون تلفیق حذف شود و اصلا در صحن علنی مطرح نشود. اگر هم به صحن علنی بیاید بعید است که رأی بیاورد.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با بیان اینکه دولت باید محلی برای تامین منابع همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و مستمری خانواده شهدا تعیین کند، توضیح داد: امیدواریم با حذف این بند و ایجاد زمینه‌ای برای اخذ مالیات عادلانه از کسانی که درآمدهای نجومی و فرار مالیاتی گسترده دارند، به یک سیستم مالیاتی عادلانه برسیم.

سرمدی‌واله گفت: از سوی دیگر باید توجه داشته باشیم که دولت در کشور ما خیلی پر هزینه اداره می‌شود و باید این هزینه‌ها به‌طور درست مدیریت شود تا کاهش پیدا کند. شرکت‌های وابسته به دولت نیز عموما هزینه‌های زیادی دارند و حقوق‌های خیلی بالا می‌پردازند و این در حالی است که عمده این شرکت‌ها هم زیانده هستند، اگر این مسائل مدیریت شود، دولتی می‌تواند به‌راحتی هزینه‌های خود را کاهش داده و تامین کند.

مردم تحمل موج تورمی دیگر را ندارند

محمد سبزی، عضو کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت درباره پیامدهای تورمی افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده گفت: مطمئنا افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده و رساندن این مالیات به ۱۰ درصد، منجر به بروز تورم در جامعه خواهد شد، ضمن اینکه کنترل تورم این مسئله بستگی به رویکرد دولت دارد اینکه چگونه بتواند این شرایط را کنترل کند.

این نماینده مجلس یازدهم بیان کرد: اینکه عده‌ای معتقدند افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده پیامدهای تورمی ملموسی در جامعه ندارد، درست نیست و در این شرایط با اجرای این افزایش در مالیات بر ارزش‌افزوده بدون شک شاهد افزایش نرخ کالاها و خدمات خواهیم بود.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس ادامه داد: دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۳ می‌خواهد تمرکزش را روی درآمدهای پایدار از جمله مالیات بگذارد و میزان وابستگی بودجه به درآمدهای سرمایه‌ای را به نسبت سال‌های قبل کاهش دهد.

در این روند باید شرایط به نحوی مدیریت شود که بحث افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده منجر به بروز نارضایتی و افزایش تورم نشود. تقریبا هزار هزار میلیارد تومان از منابع بودجه از محل مالیات‌ها تامین می‌شود.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در ادامه به بیان توضیحاتی درباره تاثیر افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده به ۱۰ درصد پرداخت و گفت: نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که بعد از افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده شاهد افزایش نرخ کالاها و خدمات نباشیم. واقعیت این است که در صورت اجرای این افزایش مالیات قیمت‌ها افزایش خواهد داشت.

این نماینده مجلس یازدهم افزود: از یک‌سو کاهش وابستگی به نفت در بودجه اقدامی مناسب است و از سوی دیگر، کنترل نرخ کالاها و خدمات با وجود افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده به ۱۰ درصد سخت خواهد بود.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس در پایان تاکید کرد: واقعیت این است که تاب‌آوری مردم در شرایط کنونی خیلی پایین آمده است و تحمل یک افزایش نرخ دیگر و موج تورمی دیگر را ندارند. امیدواریم تدبیری اندیشیده شود که اگر با این موضوع موافقت شد آحاد مردم جامعه در نظر گرفته شود و تا جایی‌که ممکن است منجر به افزایش قیمت‌ها نشود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده پیامدهای منفی قابل‌توجهی بر اقتصاد ایران خواهد داشت. این موضوع نه‌تنها منجر به افزایش تورم می‌شود، بلکه بار مالیاتی را نیز بر قشر عادی جامعه افزایش می‌دهد. این افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده منجر به کاهش مصرف، کاهش تقاضا و در نهایت تعمیق رکود اقتصادی کشور خواهد شد. علاوه بر این، این اقدام تاثیر مخربی بر توان تولیدی کشور می‌گذارد. متاسفانه با وجود پیامدهای منفی احتمالی، دولت بر افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده تاکید دارد. این رویکرد تامین مالی از طریق افزایش مالیات بر جمعیت، به‌ویژه آسیب‌پذیرترین اقشار جامعه، نادرست است. وقتی نمی‌توانند به دلایل اصلی رکود اقتصادی رسیدگی کنند، بار آن را بر دوش کسانی می‌گذارد که کمترین توانایی مالی را دارند. دولت باید به جای تکیه بر افزایش مالیات، بر اجرای اصلاحات ساختاری و سیاست‌هایی که باعث رشد و توسعه اقتصادی می‌شود، تمرکز کند. این رویکرد می‌تواند شامل اقداماتی برای حمایت از مشاغل، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و ایجاد محیطی مناسب برای نوآوری و کارآفرینی باشد. با تقویت یک اقتصاد پر رونق، دولت می‌تواند از طریق افزایش بهره‌وری و اشتغال، درآمد بیشتری ایجاد کند، نه اینکه مردم را با مالیات‌های بالاتر تحت فشار قرار دهد. در نتیجه افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده پیامدهای منفی شدیدی برای اقتصاد ایران خواهد داشت. رکود اقتصادی را عمیق‌تر می‌کند، تقاضا و مصرف را کاهش می‌دهد، توان تولید کشور را با مشکل مواجه می‌کند و باعث افزایش بار مالیاتی بر گروه‌های کم‌درآمد، گسترش اقتصاد زیرزمینی و ناتوانی در رسیدگی به علل اصلی چالش‌های اقتصادی خواهد شد.

مجلس با هر توجیهی برای افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده مخالفت خواهد کرد

افزایش هزینه‌های مردم، یک اثر واقعی و یک اثر روانی بر نرخ تورم دارد

مطمئنا افزایش یک‌درصدی مالیات بر ارزش‌افزوده، منجر به تعمیق تورم خواهد شد

هفتمین دوره ممیزی عملکرد HSE ایمیدرو برگزار شد

کاهش حوادث و آلایندگی در معدن و صنایع‌معدنی

همایش هفتمین دوره ممیزی عملکرد HSE مدیران واحدهای تابعه این سازمان همچون دوره‌های قبلی، با هدف شناسایی نقاط ضعف و تهیه و اجرای برنامه بهبود در راستای سیاست‌های کلان ایمیدرو و درنهایت، دستیابی به چشم‌انداز هدف صفر برگزار شد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه همواره و به‌طور مستمر جلساتی برای پیگیری عملکرد واحدهای زیرمجموعه و تابعه در بخش سلامت، ایمنی و محیط‌زیست (HSE) داریم و این مهم به‌طور مستمر مورد پایش قرار می‌گیرد.

عکس: آیدا فریدی

رشد ۶۰ درصدی عملکرد واحدهای تابعه ایمیدرو در HSE

مدیر بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست ایمیدرو اعلام کرد: نتایج ممیزی عملکرد HSE مدیران ۵۰ واحد تابعه این سازمان، نشان می‌دهد که رشد عملکرد مجموع شرکت‌ها نسبت به سال گذشته به ۶۰ درصد ارتقا یافت.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، ولدخانی افزود: با توجه به رشد عملکرد در دوره هفتم، انتظار است در امسال با همکاری واحدهای تابعه، اهداف پیش‌بینی‌شده را با رویکرد جدید دنبال کنیم.

▣ سیر اجرای برنامه ممیزی

مدیر بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست ایمیدرو درباره سیر اجرای برنامه ممیزی سطح عملکرد HSE مدیران واحدهای تابعه این سازمان گفت: نخستین برنامه ممیزی عملکرد این حوزه، در سال ۹۶ بوده که ۲۹ واحد ممیزی شده‌اند. سال دوم ۳۸ واحد، سال سوم ۴۱ واحد، سال‌های چهارم و پنجم ۴۴ واحد و همچنین، سال‌های ششم و هفتم ۵۲ واحد ممیزی شدند.

وی ادامه داد: متوسط امتیاز واحدهای ممیزی شده در ۵ دوره نخست (طی سال‌های ۹۵ تا ۹۹) به ترتیب ۱۶۸، ۱۸۲، ۲۰۵، ۲۵۴ و ۳۰۶ امتیاز بود. در دوره ششم و هفتم نیز، متوسط امتیازهای دریافتی به ترتیب ۲۸۳ و ۲۸۷ امتیاز بود.

▣ نخستین‌های ممیزی هفتم

ولدخانی با اشاره به اقدامات انجام‌گرفته در هفتمین دوره ممیزی عملکرد HSE مدیران تابعه ایمیدرو برای نخستین بار گفت: در این دوره، بهره‌بردار واحد احیای مستقیم فولاد قائنات به‌صورت مستقل ممیزی شد. همچنین، واحدهای طلای هیرد و سرب و روی ملوند برای نخستین بار ممیزی شدند.

وی ادامه داد: در این دوره، عملکرد HSE مجتمع خراسان جنوبی (حنار) و کاغذ آهکی پل‌دختر به‌صورت پیش ممیزی اجرا شدند.

مدیر بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست ایمیدرو خاطرنشان کرد: از امسال، نرم‌افزار ممیزی عملکرد به‌صورت برخط را با همکاری بخش آی.تی این سازمان با هدف سرعت عمل بیشتر ممیزی، دقت بیشتر و گزارش‌گیری برای ایجاد قابلیت مشاهده واحدها از میزان پیشرفت خود، اجرا کردیم.

وی افزود: خودارزیابی نرم‌افزار موجب شد تا روند سختگیرانه تری نسبت به گذشته داشته باشیم و پاسخگویی به اعتراض واحدها نیز با سهولت بیشتری انجام شود.

ولدخانی بابیان اینکه در هفتمین دوره ممیزی عملکرد HSE مدیران واحدهای تابعه، ۵۳ نفر سرممیز و ممیز و به میزان ۲۲۴ نفر روز ممیزی صورت گرفت، تصریح کرد: در ۵ دوره نخست (۹۶ تا ۱۴۰۰)، سطح‌بندی رتبه‌ها به‌صورت عالی، خوب، متوسط، ضعیف و خیلی ضعیف بود اما در دوره ۵ ساله دوم، این سطح‌بندی با انجام تغییراتی به سطح عالی سه ستاره، عالی دوستاره و عالی تک‌ستاره، خوب، متوسط، ضعیف و غیرقابل‌قبول گروه‌بندی شد. وی ادامه داد: عملکرد واحدها در دوره هفتم، ۵۴ درصد در سطح عالی، خوب و متوسط و در دوره ششم ۵۲.۷ درصد در سطح عالی، خوب و متوسط بوده‌اند که این موضوع حاکی از رشد ۱.۹۳ درصد طی دوره اخیر است.

▣ میزان ارتقای عملکرد حوزه‌های HSE

مدیر بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست ایمیدرو با اشاره به میزان ارتقای عملکرد حوزه‌های HSE واحدهای تابعه گفت: در بخش آموزش، سطح عملکرد از ۵۹.۷۳ درصد دوره ششم به ۷۱.۷۳ درصد در دوره هفتم و در بخش زیرساخت‌ها، از ۶۲.۷۸ درصد دوره ششم به ۶۷ درصد دوره هفتم و در بخش ایمنی از ۵۳.۷۲ درصد (دوره ششم) به ۵۷ درصد (دوره هفتم) ارتقا یافت.

وی ادامه داد: در بخش بهداشت و محیط‌زیست نیز سطح عملکرد در دوره هفتم به ترتیب ۵۴ درصد و ۵۳ درصد بود.

حوادث و آلایندگی صفر

معاون برنامه‌ریزی و توانمندسازی ایمیدرو اعلام کرد: چشم‌انداز ایمیدرو در حوزه HSE، به صفر رساندن حوادث، آسیب‌ها و آلایندگی در راستای تحقق توسعه پایدار بخش معدن و صنایع‌معدنی است. سمیه خلوصی افزود: ممیزی انجام‌شده در حوزه HSE شرکت‌های معدن و صنایع معدنی؛ نشان داد که شرکت‌ها باوجود تحریم‌ها و مشکلات مربوط به تامین تجهیزات، اقدامات مناسبی در بخش بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست داشتند.

وی با بیان اینکه گروه‌های ممیز از درون خود سازمان اقدام به ممیزی می‌کنند، عنوان کرد: هم‌افزایی درون بنگاهی و انتقال دانش در جهت ارتقا و بهبود وضعیت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست؛ از مزیت‌های برگزاری دوره‌های ممیزی است.

معاون برنامه‌ریزی و توانمندسازی ایمیدرو اظهار کرد: کار کردن برای سالم زندگی است نه اینکه کارکنیم تا سلامتی ما به خطر بیفتد و بدیهی است بخش سالم زندگی کردن آن مربوط به شما مدیران و کارکنان HSE می‌شود.

خلوصی با بیان اینکه شرکت‌ها بهبود محیط‌زیست را در سند راهبردی خود موردتوجه قرار دهند، افزود: ایمیدرو حمایت از برنامه‌های توسعه‌ای شرکت‌ها در بخش بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست را در شمار برنامه‌های خود قرار داده است. وی افزود: شرکت‌ها، مجتمع‌ها و طرح‌ها باید با بخش HSE هماهنگ باشند و در قراردادهای سرمایه‌گذاری این موضوع باید موردتوجه قرار بگیرد تا آسیبی موردتوجه فعالان معدن و صنایع معدنی قرار نگیرد.

معاون برنامه‌ریزی و توانمندسازی ایمیدرو با اشاره به اینکه به‌طور حتم حوادث با «هوشمندسازی» کاهش خواهد یافت، گفت: بحث توسعه تکنولوژی که HSE از آن تاثیر می‌گیرد، در شرکت ملی مس ایران آغازشده است و می‌توان آن را به دیگر معادن تسری داد.

سخن پایانی

در مراسم پایانی رویداد برگزیدگان هفتمین دوره ممیزی عملکرد HSE ایمیدرو، ۲۲ شرکت برگزیده شامل «سطح عملکرد عالی تک‌ستاره» (طلایی) و «سطح عملکرد خوب» (نقره‌ای)، تندیس و لوح تقدیر دریافت کردند.

پس از بررسی‌های صورت گرفته و امتیازات کسب‌شده، شرکت‌های معدنی و صنعتی گوهر زمین بهره‌بردار معدن شماره۳ گل‌گهر، توسعه فرآوری صنایع و معادن ماهان سیرجان بهره‌بردار معدن شماره ۵ گل گهر، فولاد میانه و پارت گوال گیتی بهره‌بردار مجتمع فروکروم سبزوار به‌عنوان شرکت‌های «سطح عملکرد عالی تک‌ستاره»، معرفی شدند و از سوی رئیس هیات عامل ایمیدرو تندیس طلایی و لوح تقدیر به آنها اعطا شد.

همچنین دو مجتمع سنگ‌آهن سیرجان (نظارت معادن گل گهر) و فروکروم جغتای به‌عنوان «واحدهای ناظر عملکرد عالی تک‌ستاره»، معرفی شدند.

اعطای تندیس مدیر نمونه جوان کشور به مهندس سینا شادرام

مدیرعامل گروه صنعتی دانش‌بنیان شادرام شیمی کرمانشاه

در راستای بهره‌گیری از ظرفیت‌های جوانان نخبه و کارآفرین و معرفی این جوانان به‌عنوان الگوی مدیران اثرگذار در توسعه اقتصاد ملی، مهندس سینا شادرام به‌عنوان مدیر نمونه جوان کشوری انتخاب گردید.

مهندس سینا شادرام، مدیرعامل گروه صنعتی دانش‌بنیان شادرام شیمی کرمانشاه «شادرام شیمی» به پاس تلاش‌ها و فعالیت‌های وی در صنعت و اقتصاد، با نظر هیئت داوران هفدهمین جشنواره تولیدکنندگان و مدیران جوان کشور به عنوان «مدیر نمونه و جوان نخبه کشور» انتخاب و تندیس طلایی این عنوان را طی آیینی با حضور دکتر اسلام‌پناه معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان ملی استاندارد، علی آقامحمدی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، عزت‌الله اکبری رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، محمد مهدی برادران معاون صنایع عمومی وزارت صمت و جمعی از مقامات عالی کشوری و حاکمیتی در سالن اجلاس همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما دریافت کرد.

گفتنی است گروه صنعتی شادرام شیمی کرمانشاه پس از ادغام دو شرکت دانش‌بنیان اسلوب صنعت پارس و سون گروپ خاورمیانه در استان کرمانشاه به شماره ۲۲۲۸۶ به ثبت رسید. زمینه فعالیت این مجموعه در دوره ده ساله سابقه و با توجه به تیم فنی و مشاوره قوی خود در بخش R&D متشکل از ۳ نفر دکترا، ۳ نفر کارشناس ارشد و ۲ نفر کارشناس به دو بخش مجزا قابل تقسیم است.

– تولید مواد شیمیایی خاص و وارداتی طبق نیازهای بازار

– ارائه فرمولاسیون و خدمات راه‌اندازی خطوط تولید شیمیایی و دارویی

در راستای اعتلای صنعت شیمیایی کشور و با توجه به نیازهای خاص واحدهای صنعتی و نیز تمایلات ویژه سرمایه‌گذاران و علاقمندان به کارآفرینی و خوداشتغالی، تیم R&D « گروه صنعتی شادرام شیمی پس از پژوهش‌های اجتماعی اقتصادی و صنعتی اقدام به تعریف و اجرای سیستم‌های ذیل نموده است؛

– طراحی و ساخت خطوط تولید شیمیایی با سرمایه پایین

– مدیریت و طراحی زنجیره تولید و مصرف چند کارگاه تولیدی با تضمین فروش محصولات

مدیریت این مجموعه در سال ۱۳۹۷ بخاطر طراحی و اجرای این الگوی موفق ، حائز کسب عنوان مدیر شایسته ملی شد و در سال ۱۳۹۸ نیز از طرف بنیاد ملی نخبگان به‌عنوان «پژوهشگر برتر استان» معرفی گردید.

یادداشت

چالش‌های صنایع سیمان از جنس مازوت است

حسین چهرگانی
فعال صنعت سیمان

از آذر امسال شاهد بروز محدودیت در تامین گاز صنایع کشور بودیم، این محدودیت گریبان تولید سیمان را هم گرفت، در نتیجه صنایع سیمانی کشور به‌ناچار از سوخت جایگزین یا مازوت استفاده می‌کنند. البته برخی واحدهای سیمانی که در مجاورت شهرهایی همچون اصفهان و تهران قرار دارند، اجازه استفاده از مازوت را ندارند. بر این اساس، بخشی از نیاز این واحدها به گاز همچنان تامین می‌شود تا تولید آنها ادامه یابد. هزینه تولید سیمان با مازوت در قیاس با گاز به‌شدت بالاتر است، تا جایی‌که برخی واحدهای سیمانی کشور ترجیح داده‌اند، بخش پخت خود را متوقف کنند.

شرکت پخش فرآورده‌های نفتی، مازوت را در اختیار صنایع قرار نمی‌دهد و واحدهای تولیدی ناچار هستند این سوخت را تا محل کارخانه حمل کنند. انتظار می‌رود مازوت در مخازن سوخت منطقه‌ای تحویل صنعتگران شود، اما نه‌تنها این خواسته محقق نمی‌شود، بلکه ما را به پالایشگاه‌های بسیار دور ارجاع می‌دهند. این در حالی است که هزینه تامین مازوت از فاصله طولانی به‌شدت بالا است. برای تولید هر تن کلینکر حدود ۱۰۰ لیتر مازوت یا ۱۰۰ مترمکعب گاز مصرف می‌شود، بنابراین چنانچه واحد سیمانی برای حمل هر لیتر مازوت هزار تومان هزینه حمل بدهد، ۱۰۰هزار تومان نرخ تمام‌شده آن بیشتر خواهد شد.

در همین حال، مازوت تحویلی برخی پالایشگاه‌ها، کیفیت لازم را ندارد و همین موضوع مصرف مازوت ما را افزایش می‌دهد. البته شرکت پخش فرآورده‌های نفتی اصرار دارد که این مازوت ارزش حرارتی بالاتری دارد، اما مصرف این سوخت، افت تولید حدود ۱۰ درصدی را به‌دنبال خواهد داشت.

با آنکه انگشت اتهام آلودگی هوا به‌سمت صنایع سیمان هم گرفته می‌شود، باید این ادعا را رد کرد. صنعت سیمان با سایر صنایع مصرف‌کننده سیمان تفاوت دارد.

در فرآیند تولید سیمان، بخش آلودگی مازوت جذب فرآیند تولید این محصول می‌شود. اکسیدگوگرد و سایر ناخالصی‌های موجود در مازوت در تله تشکیل کلینکر می‌افتند و به‌این‌ترتیب، از میزان آلایندگی این صنعت به‌شدت کاسته خواهد شد. البته گاز سوخت پاک است،پس استفاده از گاز ارجح است، اما قطع گاز تصمیم صنعتگران صنعت و به‌نفع آنها نیست.

کشور ما در سال‌های اخیر در ماه‌های سرد سال با افزایش مصرف گاز بخش خانگی با محدودیت جدی در تامین گاز کشور روبه‌رو شده است. در ادامه، مصرف‌کنندگان سیمان به‌سمت استفاده از نفت جایگزین، هدایت می‌شوند. این سوخت جایگزین در صنعت سیمان، نفت کوره یا مازوت است.

انتظار می‌رود در چنین شرایطی که صنعت سیمان ناچار به تغییر سوخت تولید خود است و مجبور به تامین تجهیزاتی همچون مخزن ذخیره‌سازی، پمپ فشار بالا و.... را تامین و وزارت نفت فرآیند تامین سوخت را تسهیل کند. در حقیقت، صنعت با استفاده سوخت جایگزین برای گذر از بحران گاز به کمک کشور می‌آید، اما در عمل با سازکارهایی که ترتیب داده می‌شود، فرآیند تولید سیمان هر روز دشوارتر از قبل خواهد شد.

باتوجه به اجبار صنعت سیمان به استفاده از سوخت جایگزین انتظار می‌رود که هزینه مضاعفی به این صنعت تحمیل نشود و خسارت‌های ناشی از کمبود گاز به واحدهای تولیدی تحمیل نشود.

در ادامه، باید تاکید کرد که سازکارهای تحویل مازوت یا صدور حواله بسیار پیچیده و دشوار است و صنعت سیمان را با مشکلاتی مواجه می‌کند. اخذ انواع تضامین از صنایع باوجود پیگیری‌های فعالان صنعت سیمان، ادامه دارد.

این تولیدکنندگان ناگزیر هستند برای خرید مازوت با نرخ فوب خلیج‌فارس، چک صیادی بپردازند. هزینه یادشده بسیار قابل‌توجه است. در گذشته نیز، تضامین دیگری از ما گرفته شده است.

از اساس ناوگان حملی که بتواند مازوت موردنیاز صنعت سیمان را در ماه‌های سرد سال به‌طورکامل تامین کند، وجود ندارد. شرکت پخش پالایش نیز همکاری لازم برای تامین مازوت از مخازن منطقه‌ای را ندارد.

همین موضوع نیز برخی واحدهای سیمانی را به مرز کاهش تولید یا حتی توقف آن می‌کشاند. کیفیت پایین مازوت تحمیلی و همچنین آلودگی این سوخت در مسیر حمل، چالش دیگری است که روند فعالیت ما را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، اما در نهایت تمام مسئولیت این خرید برعهده خریداران است.

از مجموع موارد یادشده، می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که تامین سوخت جایگزین صنعت سیمان در سال‌های اخیر، به چالشی جدی برای فعالان صنعتی تبدیل شده است.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با یکی از فعالان صنعت فولاد مطرح شد

تنظیم بازار، دریچه‌ای به تنظیم تولید

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

سیاست‌گذاری اشتباه دولت یکی از دلایل بروز چالش در زنجیره تولید فولاد است و توازن موردانتظار در این بخش را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. در همین حال، به بروز التهاب در بازار خریدوفروش این محصول منتهی می‌شود. بسیاری از سیاست‌گذاران در طول سال‌های گذشته یا اقدام به اجرای مجموعه‌ای از اعمال فراقانونی کرده یا بخشنامه‌های ناکارآمدی را مصوب کرده‌اند که در نهایت به تجمیع بیش از انتظار سرمایه در برخی حلقه‌های زنجیره فولاد منتهی شده است. این دست اقدامات غیرکارشناسی، نبودتوازن در زنجیره فولاد را تشدید کرده است. در ادامه، کاستی در تامین زیرساخت‌های توسعه صنعتی و اقتصادی کشور در حوزه تامین انرژی و زیرساخت حمل‌ونقل دیگر چالشی است که بر التهابات مقطعی و حتی دائمی این بازار می‌افزاید. برای بررسی عملکرد توسعه‌ای زنجیره فولاد و التهابات بازار خریدوفروش این محصول با رضا شهرستانی، فعال صنعت فولاد گفت‌وگو کرده‌ایم که متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

◉ توسعه همگون زنجیره فولاد از چه اهمیتی برخوردار است و چه انتقاداتی به روند توسعه این زنجیره وارد می‌شود؟

در طول دهه‌های گذشته شاهد توسعه زنجیره فولاد کشور بوده‌ایم، هرچند در عمل توازن در فرآیند توسعه از میان رفته است. سیاست‌گذاری اشتباه و همچنین عملکرد ضعیف وزارت صنعت، معدن و تجارت در بر هم خوردن این توازن و تداوم این روند به‌شدت موثر بوده است. زنجیره فولاد از بخش معدن و اکتشاف و استخراج سنگ‌آهن، آغاز می‌شود. بهره‌برداری از ذخایر سنگ‌آهن کشور به‌دلیل کمبود سرمایه‌گذاری و بی‌توجهی به فعالیت‌های اکتشافی، در عمل مغفول مانده است و باتوجه به توسعه ظرفیت‌های فولادسازی در کشور و جذب سرمایه قابل‌توجه به این زنجیره، در آینده نزدیک شاهد کمبود جدی سنگ‌آهن در کشور خواهیم بود.

رفع این ناهمگونی نیازمند سرمایه‌گذاری حداکثری در حوزه اکتشاف و استخراج از ذخایر احتمالی سنگ‌آهن کشور است. علاوه بر این، می‌توان در تعامل با کشورهای همسایه، از ظرفیت‌های معدنی این کشورها نیز استفاده کرد. این ناهمگونی در سایر حلقه‌های زنجیره فولاد نیز به‌چشم می‌خورد. در حال حاضر ظرفیت تولید گندله‌سازی به‌مراتب بالاتر از نیاز کشور برآورد می‌شود و همزمان طرح‌های توسعه متعددی نیز در این بخش در دستور کار هستند. در عین حال سنگ‌آهن به‌میزان کافی برای تامین مواد اولیه واحدهای گندله‌سازی کشور وجود ندارد؛ در نتیجه بخشی از سرمایه‌گذاری‌های انجام‌گرفته در این بخش، در عمل بی‌فایده خواهد بود.

◉ التهاب در روند خریدوفروش محصولات مختلف تولیدشده در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد را چطور ارزیابی می‌کنید؟

هرازچندگاه شاهد بروز هیجان و التهاب در روند خریدوفروش محصولات عرضه‌شده در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد کشور بوده‌ایم. این التهاب از دلایل مختلفی نشأت می‌گیرد و برای محصولات مختلف این زنجیره تفاوت دارد. محدودیت در تامین انرژی یکی از دلایل رشد نرخ است. در موارد دیگری برهم‌خوردن تناسب میان عرضه و تقاضا و نبود مدیریت صحیح برای تنظیم شرایط، این بازار را با التهاب روبه‌رو می‌کند.

◉ در هفته‌های اخیر، شاهد صعود بهای اسلب در رینگ معاملاتی بورس کالا بوده‌ایم، این روند صعودی نرخ را ناشی از چه مواردی می‌دانید؟

تولید ورق فولادی در کشور محدود است، در همین شرایط نیاز به این محصول فولادی رو به رشد برآورد می‌شود؛ بر همین اساس نیز شاهد روند صعودی بهای اسلب طی چند هفته گذشته بوده‌ایم. نرخ پایه این محصول در رینگ معاملاتی بورس کالا نیز قابل‌توجه است. نرخ ورق گرم، حدود ۸ تا ۱۰ هزار تومان بالاتر از نرخ فروش میلگرد است. این اختلاف برای ورق‌های نازک به ۲۰ هزار تومان هم می‌رسد. البته روند رو به رشد بهای ورق گرم، بر میزان تقاضا برای خرید این محصول می‌افزاید. یعنی بازار سیاهی برای خریدوفروش اسلب تشکیل می‌شود و فضای دلالی این محصول مهیا خواهد شد.

در همین حال، روند رو به رشد نرخ این محصول در بازار جهانی نیز از دیگر دلایل بر هم خوردن بازار است. نرخ فروش اسلب در بازار جهانی در هفته‌های اخیر و ظرف یک بازه زمانی حدود ۷روزه از ۴۶۰ دلار به‌ازای هر تن به ۴۹۰ دلار افزایش یافته است. به‌طبع در چنین شرایطی تولیدکنندگان ترجیح می‌دهند محصول خود را در بازار جهانی به‌فروش برسانند تا از سود صادرات بهره‌مند شوند.

◉ رشد بهای آهن‌اسفنجی را در هفته‌های گذشته ناشی از چه علتی می‌دانید؟

با بروز محدودیت در تامین انرژی کشور اعم از برق و گاز شاهد افت تقاضا و به‌دنبال آن کاهش تولید و افزایش بهای این محصول هستیم. تولید آهن‌اسفنجی کشور در امسال از مرز تولید ۳ میلیون تن ماهانه فراتر رفته است. میزان مصرف گاز در صنعت فولاد و به‌ویژه در واحدهای احیا قابل‌توجه است، برای تولید هر تن آهن‌اسفنجی حدود ۳۰۰مترمکعب گاز مصرف می‌شود که قابل‌توجه است.

خواص آهن‌اسفنجی و شرایط دشوار نگهداری از آن از دیگر دلایلی است که مدیریت بازار تولید و مصرف این محصول را دشوار می‌کند. آهن‌اسفنجی محصولی اشتعالزاست که نگهداری از آن برای مدت‌زمان طولانی به افت کیفت آن منتهی می‌شود. بنابراین، حتی امکان ذخیره‌سازی این محصول در ماه‌های گرم سال برای مصرف در هفته‌های سرد سال وجود ندارد.

در گذشته و بنا به توافقی که میان فعالان زنجیره فولاد انجام شده بود، نرخ محصولاتی همچون سنگ‌آهن، کنسانتره، گندله و آهن‌اسفنجی براساس ضرایبی از شمش فولاد خوزستان تعیین‌شده بود. این فرمول طبق میزان سرمایه‌گذاری در هر حلقه از زنجیره تعیین‌شده بود و برای سال‌ها، نظم حاکم بر زنجیره فولاد کشور را تثبیت کرد.

طبق فرمول موردبحث نرخ سنگ‌آهن براساس ۷ درصد، نرخ کنسانتره برابر ۱۶ درصد، گندله برابر ۲۳.۵ درصد و آهن‌اسفنجی ۵۰ درصد بهای شمش فولاد خوزستان تعیین شده بود. در دوره‌ای، برخی تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف این زنجیره به این فرمول معترض شدند که وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌جای تعدیل مناسب و دقیق این درصدها و طبق نظر تمامی فعالان زنجیره فولاد، اقدام به تغییر قابل‌توجه آن کرد. در هفته‌های گذشته و باتوجه به محدودیت در تامین گاز صنایع تولیدکننده آهن‌اسفنجی، نسبت بهای این محصول در قیاس با شمش فولاد به ۷۰ درصد نزدیک شده است، در نتیجه واحدهای تولیدکننده شمش فولاد به مرحله زیان رسیده‌اند.

◉ تنظیم نامتعادل سود در زنجیره فولاد چه تبعاتی را به‌دنبال دارد؟

در دوره‌ای نرخ گندله فولاد به حدود ۳۰ درصد بهای شمش فولاد افزایش یافت؛ بنابراین میزان سودآوری در این حلقه از زنجیره به نسبت میزان سرمایه‌گذاری در آن به‌شدت افزایش یافت. در نتیجه این روند ظرفیت تولید گندله کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود. در چنین شرایطی، تولیدکنندگان این محصول ناچار هستند گندله تولیدی خود را با بهای به‌مراتب پایینی به‌فروش برسانند؛ بنابراین می‌توان این‌طور جمع‌بندی کرد که دخالت‌های غیرکارشناسی سیاست‌گذاران به بروز این ناهمگونی و ضرر صنایع منتهی شده است.

◉ رشد ناگهانی بهای مواد اولیه چه تاثیری بر تولید محصولات نهایی و روند فعالیت صنایع پایین‌دستی خواهد داشت؟

بدون تردید رشد نرخ مواد اولیه، هزینه تمام‌شده تولید را افزایش خواهد داد. بسته به این رشد باید اذعان کرد که برخی صنایع توان ادامه فعالیت را در چنین شرایطی نخواهند داشت و از میزان تولید آنها کاسته خواهد شد. به‌این‌ترتیب، از سودآوری تولید طی یک زنجیره کاسته خواهد شد.

البته باید تاکید کرد که تامین نقدینگی یکی از پیش‌نیازهای تولید و ادامه فعالیت در صنایع است. بااین‌وجود، بسیاری از صنایع با کمبود نقدینگی برای خرید مواد اولیه روبه‌رو هستند. این کمبود در سال‌های اخیر نیز شدت گرفته است. بانک مرکزی نیز از اعطای تسهیلات بانکی یا فروش‌های اعتباری برای تامین مالی صنایع خودداری می‌کند، بنابراین از میزان تقاضا برای خرید مواد اولیه و تولید با حداکثر ظرفیت در صنایع کاسته شده است.

◉ عملکرد نهادهای فعال در زنجیره فولاد را چطور ارزیابی می‌کنید؟

وزارت صنعت، معدن و تجارت و بورس کالای ایران، به تنظیم بازار فولاد، آن‌طور که باید توجه نکرده‌اند. در واقع انتقادات گسترده‌ای به عملکرد این سازمان‌ها در تنظیم بازار فولاد وارد است. سیاست‌های دستوری این نهادها به شکل‌گیری رانت منتهی شده و رشد قابل‌توجه بهای آهن‌اسفنجی در عین تثبیت نرخ شمش فولاد یا میلگرد، به‌منزله تحمیل خسارت به برخی صنایع است. متاسفانه در شرایطی که محدودیت گاز از تولید صنایع کاسته است، وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز نظارتی روی میزان عرضه این واحدها ندارد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد : متاسفانه نظارت دقیقی از سوی بورس و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت در روند عرضه آهن‌اسفنجی به رینگ معاملاتی بورس کالا وجود ندارد. همین عرضه قطره‌چکانی دیگر عامل اصلی رشد قابل‌توجه بهای این محصول در بازار داخلی است. به‌این‌ترتیب، سود مضاعفی نصیب تولیدکنندگان آهن‌اسفنجی می‌شود. تکمیل زنجیره تولید توسط صنایع پایین‌دستی دیگر چالشی است که تداوم تولید در زنجیره فولاد را به‌خطر انداخته است. همه دارندگان واحدهای احیا به‌سمت احداث واحدهای شمش‌سازی پیش رفته‌اند و همین موضوع نیز از رقابت‌پذیری تولید در واحدهای تک‌محصولی کاسته است.

◉ راهکار صحیح برای تنظیم بازار فولاد را چه می‌دانید؟

به‌حداقل‌رساندن دخالت دولت در فرآیند خریدوفروش فولاد و محصولات فولادی، بهترین راهکار برای تنظیم بازار است. دولت نیز باید به مدیریت عرضه و تقاضا، بسنده کند. تنظیم و تدوین مقررات صحیح و اثرگذار در زنجیره فولاد، اعمال محدودیت در صادرات محصولاتی که کشور با کمبود آن روبه‌رو است و همچنین اعطای تسهیلات به محصولاتی که با مازاد تولید مواجه هستند، زمینه را برای توسعه این زنجیره و رفع برخی مشکلات آن فراهم می‌کند.

◉ مقررات ناکارآمد چه تاثیر منفی بر عملکرد فعالان زنجیره فولاد داشته است؟

مقررات غیرکارشناسی و ناکارآمد در برهه‌های مختلف اجرایی می‌شود و تاثیر منفی بر عملکرد تولیدکنندگان دارد. به‌عنوان‌مثال، وزارت صنعت، معدن و تجارت از سال گذشته و برای یک بازه زمانی طولانی‌مدت تولیدکنندگان را موظف کرد تمام محصولات خود را در بورس عرضه و سپس مجوز صادرات دریافت کنند. اجرای این مصوبه به‌منزله چوب حراج زدن به محصولات صنایع فولادی کشور است که در هفته‌های اخیر و با صدور بخشنامه‌ای جدید از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت امکانی برای اصلاح این سازکار مهیا شد. بااین‌وجود، اثرات منفی این دستورالعمل دوره‌ای، بر عملکرد صنعتگران ماندگار خواهد بود.

میزان نیاز کشور به محصولات طویل فولادی حدود ۱۲ میلیون تن برآورد می‌شود، اما ظرفیت در واحدهایی که تولیدکننده محصولات نوردی هستند، بالغ بر ۳۵ میلیون تن برآورد می‌شود؛ بنابراین بسیاری از این واحدها در عمل دست از تولید برداشته‌اند یا با ظرفیت بسیار پایینی فعالیت می‌کنند، در حالی که تولید با ظرفیت پایین به‌منزله کاهش بهره‌وری تولید است.

مجموع موارد یادشده، به‌منزله نبود توازن در زنجیره فولاد کشور است. در چنین شرایطی، برخی واحدهای فولادی کشور ناچار به توقف تولید خواهند بود. به‌بیان دیگر، صنایعی که از بهره‌وری و حاشیه سود کمتری برخوردار هستند، در عمل محکوم به شکست و توقف تولید خواهند شد.

وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌جای اصلاح این شرایط، قوانین و مقرراتی را مصوب می‌کند که تنها حکم مسکن‌های کوتاه‌مدت را دارد، اما این مسکن‌های مقطعی آینده صنایع را بیش‌ازپیش در خطر قرار می‌دهد؛ در نتیجه بازنگری در عملکرد صنعت فولاد کشور ضروری به‌نظر می‌رسد.

> با رشد نرخ فولاد در بازار جهانی، تولیدکنندگان ترجیح می‌دهند محصول خود را صادر کنند تا از سود صادرات بهره‌مند شوند

> در نبود توازن و توسعه ناهمگون زنجیره فولاد، برخی واحدهای فولادی کشور ناچار به توقف تولید خواهند بود. به‌بیان دیگر، صنایعی که از بهره‌وری و حاشیه سود کمتری برخوردار هستند، در عمل محکوم به شکست و توقف تولید خواهند شد

۷ گام اساسی برای مقابله با تهدیدهای سایبری

۱ بروزرسانی همیشگی سیستم‌عامل

۲ استفاده از قفل صفحه‌مطمئن

۳ استفاده از فروشگاه گوگل‌پلی

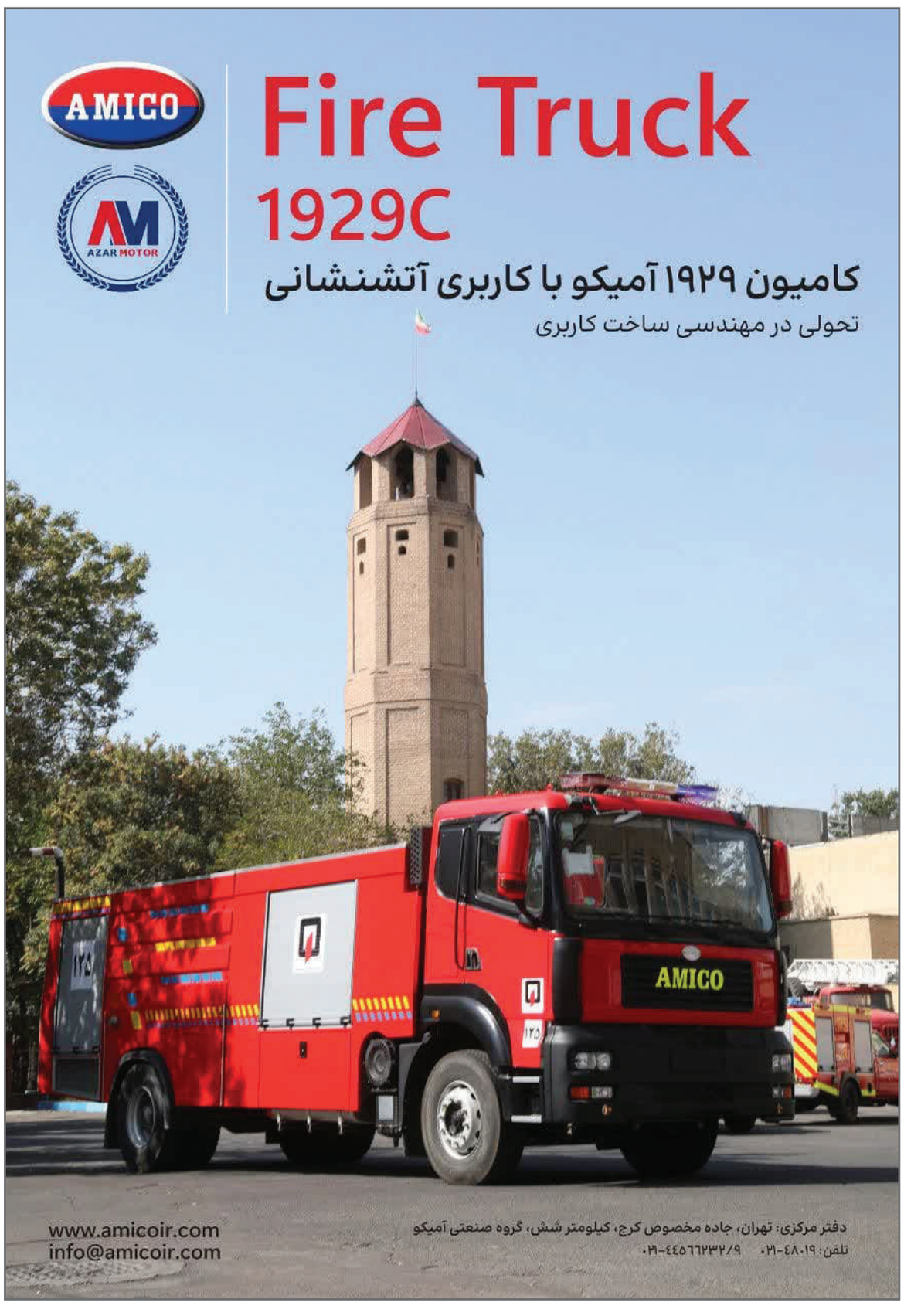
۴ نصب یک آنتی‌ویروس معتبر

۵ احتیاط در استفاده از وای‌فای عمومی

۶ بررسی مجوزهای اپلیکیشن

۷ فعال کردن قابلیت «دستگاه من را پیدا کن»

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

گپ‌وگفت

توقع هیچ کمکی از دولت نداریم

کیمیا ملکی: این روزها فرش ایرانی باوجود شهرت و قدمت هزاران ساله جایگاه خود را در بازارهای جهانی از دست داده و رقبایی چون ترکیه، چین، هند، نپال، مصر و پاکستان جای فرش ایران را در بازارهای جهانی گرفته‌اند تا آنجا که این رقبا هر روز سهم بیشتری از بازار جهانی را به خود اختصاص می‌دهند. این اتفاق درحالی است که در چند سال گذشته خبری از آمار صادرات فروش روی خروجی سایت مرکز ملی فرش ایران نیز قرار نمی‌گیرد. اول ژوئیه ۲۰۱۰ مصادف با ۱۱ تیر ۸۹، رئیس‌جمهوری ایالات متحده امریکا، قانونی را امضا و ابلاغ کرد که به‌موجب آن ورود بسیاری از کالاها از جمله فرش ایرانی از ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۰ مصادف با ۸ مهر ۸۹، به امریکا ممنوع شد. این ممنوعیت شامل ورود فرش ایرانی از ایران و از هر مبدأ دیگر و حتی فرش‌های موجود در لوازم منزل مهاجرانی که برای اقامت به امریکا نقل‌مکان می‌کنند، می‌شد. در این سال‌ها، با خروج فرش دستباف ایران از بازارهای جهانی، رقبای ایران توانستند این بازارها را به نفع خود مصادره کنند و بسیاری معتقدند حتی با برطرف شدن تحریم‌ها نیز بازگشت به بازارها به‌نظر کار مشکلی باشد؛ اما علاوه بر تحریم‌ها، فرش دستباف ایران با خودتحریمی نیز مواجه است. به‌گونه‌ای که فعالان این صنعت می‌گویند قوانین داخلی بیش از تحریم‌ها در فلج کردن صنعت فرش موثر بوده است. قوانینی همچون تعهد بازگشت ارز صادراتی و عوارض بالای گمرکی برای واردات مواد اولیه تولید فرش از این دسته هستند. سهم ایران از صادرات فرش دستباف در جهان در دوره ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۲ کاهش یافته و از ۲۵.۵ درصد به ۷.۴ درصد رسیده، اما سهم رقبای ایران از جمله هند، چین، نپال و پاکستان در حال افزایش است. براساس آمارهای موجود بیشترین حجم صادرات فرش ایرانی در سال ۱۳۷۳ اتفاق افتاده است. در این سال ایران توانست با ثبت رکورد ۲ میلیارد و ۱۳۲ میلیون دلار در صادرات فرش دستباف به سایر نقاط جهان یک آمار خیره‌کننده برجای بگذارد.

صمت به منظور بررسی بیشتر چالش‌های فعالان این حوزه به گپ‌وگفت با مهدی حقیقت‌نژاد، رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف اصفهان پرداخت.

◉ دولت چه نقشی در چالش‌های بی‌پایان صنعت فرش دارد؟

دولت نباید در روند صادرات فرش سیستمی عمل کند و بهتر است صادرکنندگان فرش را به حال خود بگذارد. وضعیت صادرات فرش به گونه‌ای شده که دیگر توقع هیچ کمکی از دولت نداریم. همین که دولت کاری با صادرکنندگان و فعالان این حوزه نداشته باشد، کافی است.

از سوی دیگر رفع تعهد ارزی صادرات فرش دستباف، مشکلات زیادی برای صادرکنندگان ایجاد کرده، به همین دلیل برخی از صادرکنندگان رغبتی به صادرات این کالا ندارند.

◉ نقش تحریم‌ها در از بین رفتن جایگاه فرش ایرانی را چطور می‌بینید؟

تا زمانی که تغییری مثبت در روابط بین‌الملل رخ ندهد، وضعیت به همین منوال باقی خواهد ماند، اما برای بهبود روابط بین کشورها زمانی ۱۰ تا ۱۵ساله و برنامه‌ریزی بلندمدت لازم است و به‌راحتی نمی‌توان به آن دست یافت.

◉ وضعیت صادرات فرش دستباف در سال جاری را چطور پیش‌بینی می‌کنید؟

در حال حاضر آمار دقیقی از صادرات فرش سال ۱۴۰۲ نداریم، اما وضعیت صادرات امسال نسبت به سال ۱۴۰۱ بدتر شده که به‌نظر می‌رسد حذف آمار از سایت مرکز ملی فرش را نیز به‌دنبال داشته است. اصلا نباید توقع بهبود روند صادرات فرش دستباف را داشت، زیرا هیچ معجزه‌ای در کار نیست.

◉ عوامل کاهش صادرات فرش چیست؟

سیاست‌های غلط، اقتصاد بیمار و تحریم‌ها از جمله عوامل کاهش صادرات فرش هستند.

◉ راهکار اصلی بهبود صادرات فرش دستباف چیست؟

راهکار اصلی رفع تحریم‌ها و بهبود روابط بین‌الملل است. در شرایطی که صادرات و فروش با موانع و محدودیت‌های جدی همراه است، تولید نیز راه به جایی نمی‌برد. این در حالی است که در صورت توسعه صادرات، می‌توان افزایش هزینه‌های تولید را جبران کرد و در راستای رونق تولید نیز گام برداشت. فرش دستباف ایرانی برای مصرف داخل تولید نمی‌شود و تنها ۵ درصد افراد دارای سطح مالی بالای جامعه ممکن است خریدار فرش دستباف باشند؛ بنابراین بازار هدف در تولید فرش دستباف ایرانی بازارهای صادراتی است.

◉ دلایل حذف آمار از سایت مرکز ملی فرش چیست؟

آمار و ارقام فعلی فروش در بازارهای خارجی را نمی‌توان صادرات دانست و آمار این بخش تقریبا صفر است.

◉ به‌نظر شما کدام کشور را می‌توان رقیب جدی ایران در صادرات فرش در بازار جهانی دانست؟

ترکیه رقیب جدی برای ایران در بازار جهانی فرش دستباف است. چند سالی است که ترکیه بازارهای جهانی فرش را به‌دست گرفته و با تولیدات به‌روز هر سال حضور خود را توسعه می‌دهد.

در بررسی صمت از اقدامات لازم برای کنترل بازار شب عید نمایان شد

از حباب قیمتی گوشت تا گرانی حبوبات

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

هر سال در ماه‌های پایانی سال، با نزدیک شدن به عید نوروز، برنامه‌ریزی‌های ویژه‌ای برای کنترل نرخ و موجودی کالاها ازسوی دولت صورت می‌گیرد. با این حال باز هم شاهد افزایش نرخ و کمبود برخی از کالاها در آستانه عید نوروز یا ماه مبارک رمضان هستیم. بر همین اساس به‌عقیده برخی از مسئولان باید از اواسط پاییز برای بازار شب عید برنامه‌ریزی داشت و این مهم نباید به روزهای پایانی سال موکول شود تا تامین اقلام موردنیاز مردم در زمان یادشده با مشکل مواجه نشود. به‌عقیده فعالان این حوزه نباید کالایی که امروز تولید شده در ماه‌های آینده گران شود. در واقع از هم‌اکنون باید کنترل لازم در این زمینه انجام شود تا مردم با اعتماد و اطمینان به مسئولان، بیش از نیاز خرید نکنند، زیرا این اقدام باعث می‌شود در بازار با کمبود کالا مواجه شویم.

حال که نوروز ۱۴۰۳ نیز مانند سال گذشته مصادف با ماه مبارک رمضان است، باید برنامه‌ریزی دقیقی برای آن داشت تا نرخ برخی از کالاها به سرنوشت سال گذشته دچار نشود.

مشارکت مجتمع‌های تجاری بزرگ در مدیریت بازار شب عید

مجتبی صفایی، رئیس اتاق اصناف ایران با اشاره به رویکرد ویژه اتاق اصناف ایران در استفاده حداکثری از ظرفیت مغفول مجتمع‌های تجاری بزرگ در مدیریت بازار نوروز ۱۴۰۳، از تمهیدات پیش‌بینی‌شده برای مشارکت این مراکز خرید در طرح «نمایشگاهی به وسعت ایران» خبر داد.

وی درباره مهم‌ترین برنامه‌های در دست اجرا به‌منظور مدیریت بازار شب عید گفت: باتوجه به تاکید مقام عالی وزارت صمت مبنی بر لزوم افزایش ۲برابری سطح نمایشگاه‌ها در کشور (در طرح بزرگ جشنواره عید تا عید) یکی از رویکردهای اتاق اصناف، استفاده حداکثری از ظرفیت مجتمع‌های تجاری و مراکز خرید بزرگ و تحریک تقاضای خرید شب عید با همکاری دولت به‌صورت خرید اعتباری و پرداخت با تاخیر چندماهه است.

وی افزود: در ایام منتهی به سال، برپایی نمایشگاه‌های عرضه مستقیم کالا متداول است، اما باتوجه به تغییر سبک زندگی شهروندان و مطالبات مصرف‌کننده و واحدهای صنفی، اتاق اصناف ایران «نمایشگاهی به وسعت ایران» را برای چهارمین سال پی‌درپی به‌منظور جلب مشارکت گسترده واحدهای صنفی در فروش فوق‌العاده نوروزی اجرا می‌کند.

صفایی گفت: ما معتقدیم اجرای طرح نمایشگاهی به‌وسعت ایران، دسترسی شهروندان به کالای ارزان، باکیفیت و اصیل را ارتقا می‌بخشد و نسبت به نمایشگاه‌های عرضه مستقیم که در ۲ یا ۳ منطقه خاص از شهرها برگزار می‌شود، مزیت‌های بیشتری دارد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق اصناف ایران، رئیس اتاق اصناف ایران درباره مزیت‌های استفاده از ظرفیت مجتمع‌های تجاری بزرگ در مدیریت بازار شب عید گفت: برخی از این مجتمع‌ها، باتوجه به سرمایه‌گذاری عظیم و استفاده از تجهیزات روز دنیا، علاوه بر توزیع و فروش کالا، برای جذب گردشگر طراحی شده‌اند و ایام نوروز روزهایی است که مردم عزیزمان هم برای خرید و هم برای استفاده از خدمات مراجعاتی به این مجتمع‌ها دارند. باتوجه به ضرورت اتخاذ سیاست‌های حمایتی در راستای افزایش رونق واحدهای صنفی، در اتاق اصناف ایران، تلاش خواهیم کرد رونق دوباره به این مجتمع‌های بزرگ تجاری بازگردد، زیرا از یک سو، همکاران ما در صنوف مختلف در این مراکز در حال فعالیت هستند و از سوی دیگر امنیت، امکانات و زیرساخت‌های مناسبی در این مراکز فراهم شده است.

صفایی تاکید کرد: ما باید مجتمع‌های تجاری و مال‌های بزرگ را به چشم یک فرصت ببینیم و به‌جای اینکه واحدهای صنفی مستقر در این مراکز تجاری را به بهانه عرضه کالای ارزان، به خیابان و پارک و محل‌های نمایشگاه ببریم، باید نمایشگاه را به پاساژها و مال‌ها بیاوریم تا به‌جای برگزاری نمایشگاه در چند نقطه محدود از شهر، عملا شاهد برپایی ده‌ها نمایشگاه بزرگ در استان‌های مختلف کشور در محیطی استاندارد و در شأن مردم و فعالان صنفی باشیم.

وی یادآور شد: اتاق اصناف ایران مترصد این است که از این ظرفیت و امکان بزرگی که در کشور ایجاد شده و مغفول مانده، استفاده کند. اغلب مدیران و مالکان این مراکز خرید بزرگ افرادی شاخص و باتدبیر هستند که سرمایه‌شان را به آهن و آجر و سازه تبدیل کرده‌اند تا بتوانند به اقتصاد کشور خود کمک کنند. ما هم وظیفه خود می‌دانیم که در این راستا به آنها کمک کنیم و آنها را در این طرح بزرگ مشارکت دهیم.

البته این طرح در واحدهای صنفی کوچک نیز برگزار خواهد شد. به این ترتیب همه از برپایی این جشنواره منتفع خواهند شد که جزئیات برپایی آن در روزهای آینده اطلاع‌رسانی خواهد شد.

قیمت‌ها باید واقعی شود

منصور پوریان، رئیس شورای تامین‌کنندگان دام درباره وضعیت فعلی بازار گوشت به صمت گفت: اکنون از نظر تامین منابع گوشتی و دام، بازار در شرایط نرمالی قرار دارد؛ به‌طوری که اکنون گوشت گرم و منجمد بیش از تقاضا در بازار موجود است. همچنین در بخش دام زنده باتوجه به افزایش تولید ۲۵ درصدی گوسفند و ۲۲ درصدی گوساله شرایط مطلوبی داریم. طبق آمارها جمعیت دام سبک کشور ۶۲ میلیون رأس است که با زایش‌های جدید در انتهای پاییز به ۶۵ میلیون رأس خواهد رسید. در کل عرضه بیش از تقاضای دام در بازار، به منظور تنظیم بازار که عمده‌ترین آن تهران است از طریق واردات گوشت گرم و منجمد هم صورت می‌گیرد.

پوریان درباره برنامه‌ریزی‌های لازم برای بازار شب عید و ماه مبارک رمضان گفت: بیشتر نیاز بازار از طریق واردات تامین می‌شود. براساس اعلام وزارت جهاد به‌منظور کنترل بازار شب عید، محموله‌ای ۴۰ هزارتنی قبل از تعطیلات عید وارد بازار خواهد شد که مبدأ آن برزیل است. همچنین ۸ هزار تن گوشت در حال ترخیص از گمرکات است و ۱۰ هزار تن نیز در مسیر است.

وی با اشاره به افزایش نرخ گوشت اظهار کرد: افزایش دوباره نرخ گوشت قرمز در بازار منطقی نیست و عده‌ای سودجو در بازار این محصول اخلال ایجاد می‌کنند. بازارهای مصنوعی به‌ویژه در کالاهای اساسی بسیار زیاد و نگران‌کننده است. در این بازارها قیمت‌گذاری‌های دروغین انجام می‌شود، اما فروش خاصی نیز صورت نمی‌گیرد. قیمت منطقی هر کیلوگرم گوشت گرم ۴۲۰ تا ۴۵۰ هزار تومان است که با حجم واردات گوشت و دام پیش‌بینی می‌شود به نرخ منطقی برسیم. باتوجه به اینکه دولت گوشت‌های منجمد گوسفندی را حدود ۲۳۰ هزار تومان قیمت‌گذاری کرده، انتظار داریم در بهمن شاهد ریزش قیمت‌های بالا باشیم.

رئیس شورای تامین‌کنندگان دام با اشاره به بهم‌ریختگی بازار گوشت در اسفند سال گذشته بیان کرد: اسفند سال ۱۴۰۱ با افزایش نرخ نهاده‌ها و فشار بر بخش مرغ، افزایش نرخ دام زنده و به‌ویژه گوشت را شاهد بودیم. البته هر سال در دی شاهد موج‌سازی‌های قیمتی توسط برخی افراد سودجو هستیم که این موضوع پیش از این به وزارت جهاد کشاورزی اعلام شده بود تا با مدیریت بازار، نوسان موجودی و قیمت این محصول کنترل شود.

پوریان با اشاره به افزایش منابع گوشت منجمد در سال جاری نسبت به سال گذشته ابراز نگرانی کرد و افزود: در سال جاری با واردات و جمعیت زیاد دامی مواجهیم که به سمت کشتار می‌روند، با این حال با مشکل بزرگ نرخ روبه‌رو هستیم که متاسفانه بازار مصرف را تحت‌الشعاع قرار داده است.

افزایش دوباره نرخ گوشت قرمز در بازار منطقی نیست و عده‌ای سودجو در بازار این محصول اخلال ایجاد می‌کنند

بازار مرغ تا پایان سال تامین است

مهدی یوسف‌خانی، رئیس اتحادیه فروشندگان مرغ گوشتی و ماهی درباره وضعیت بازار گوشت مرغ به صمت گفت: بازار گوشت مرغ بدون کمبود و زیر نرخ مصوب دولت تا پایان سال تامین است. در حال حاضر نرخ گوشت مرغ گرم ۸ تا ۱۳ هزار تومان کمتر از نرخ مصوب دولت، ۶۳ هزار تومان در هر کیلو است و این روند تا پایان سال پایدار خواهد ماند.

وی درباره آمار مرغ‌های منجمد هم گفت: حجم زیادی از مرغ‌های منجمد داخلی و وارداتی در سردخانه‌ها ذخیره شده‌اند و مشکلی در تامین بازار گوشت مرغ وجود ندارد. البته کشور در تولید و تامین گوشت مرغ خودکفا است، اما سرانه مصرف کشور از حداقل ۳۱ کیلو در سال گذشته به حدود ۱۸ کیلو در سال جاری رسیده است؛ بنابراین پیش‌بینی می‌شود سال آینده نیازی به واردات گوشت مرغ نباشد، امری که ابتدای سال رخ داد.

▣ ضرر تولیدکننده

یوسف‌خانی با تاکید بر اینکه باید بخشی از گوشت مرغ‌های مازاد صادر شود، عنوان کرد: تولیدکنندگان زیر نرخ تمام‌شده مرغ‌ها را در بازار عرضه می‌کنند و این امر سبب ضرر و زیان بخش تولید شده است.

بعد از رمضان حبوبات گران خواهد شد

رضا کنگری، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی نیز درباره برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته برای بازار شب عید به صمت گفت: باتوجه به اینکه بازار در آرامش و قیمت‌ها کنترل‌شده است، امیدواریم بازار شب عید و ماه رمضان امسال را نیز با همین روند طی کنیم.

وی درباره افزایش نرخ حبوبات نیز بیان کرد: ارزی که به واردات حبوبات اختصاص پیدا می‌کند، از ارز تالار اول به ارز تالار دوم تبدیل شده بود که در پی این اتفاق نرخ ارز واردات حبوبات از ۲۸۵۰۰ تومان به ۴۲۲۰۰ تومان افزایش یافت. این تغییر سبب شد در مدت ۴ روز به‌طور متوسط ۲۰ هزار تومان به نرخ هر کیلو از حبوبات اضافه شود. البته افزایش نرخ حبوبات ادامه پیدا نکرد و فعلا واردات حبوبات باز هم با ارز ۲۸۵۰۰ تومانی صورت می‌گیرد و به‌همین دلیل نرخ حبوبات در کشور بار دیگر به نرخ‌های پیشین بازگشت.

تصمیم برای تغییر نرخ ارز واردات حبوبات به‌طور ناگهانی گرفته شده بود و اکنون زمان مناسبی برای اجرای این سیاست نبود؛ بنابراین اتحادیه با نامه‌نگاری‌هایی که انجام داد توانست فعلا مانع افزایش نرخ حبوبات شود.

رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی با اشاره به افزایش مصرف حبوبات به‌ویژه در ماه مبارک رمضان بیان کرد: ماه رمضان و عید نوروز نزدیک است و باتوجه به افزایش مصرف حبوبات در این مناسبت‌ها، تغییر نرخ ارز واردات حبوبات به کاهش عرضه و کمبود نسبی آن در بازار و در ادامه گرانی منجر خواهد شد. همچنین مصرف حبوبات به‌ویژه عدس و لوبیا در نیمه دوم سال نسبت به نیمه اول بیشتر و عرضه در این فصل نسبت به نیمه اول محدودتر است. بر همین اساس نرخ حبوبات تا حدود ۴ ماه آینده ثابت می‌ماند، اما با گذر از ماه رمضان و عید نوروز تصمیمات جدیدی درباره آن گرفته خواهد شد.

▣ تخصیص سهمیه برای کنترل بازار

کنگری درباره سهمیه‌بندی شکر نیز گفت: به‌تازگی بنا بر مصوبه جلسه تنظیم بازار محصولات کشاورزی، توزیع شکر در سامانه بازارگاه به‌صورت سهمیه‌بندی استانی و براساس دستورالعمل نحوه فعالیت اعضای زنجیره تامین و توزیع شکر انجام می‌شود. با این روند شکر با نرخ مصوب توزیع می‌شود و بازار به ثبات نرخ می‌رسد؛ در نتیجه دیگر برای ماه مبارک رمضان با کمبود و افزایش نرخ مواجه نخواهیم بود.

رخ حبوبات تا حدود ۴ ماه آینده ثابت می‌ماند، اما با گذر از ماه رمضان و عید نوروز تصمیمات جدیدی درباره آن گرفته خواهد شد

سخن پایانی

بی‌شک کنترل بازاری که هر روز صحبت از گرانی یکی از کالاهای آن است، کار آسانی نیست. با این حال دولت هر سال در تلاش است که حداقل بازار شب عید را که در سال ۱۴۰۳ مصادف با ماه مبارک رمضان است، به‌خوبی کنترل کند تا با کمبود و گرانی محصولات روبه‌رو نشویم. در مجموع امیدواریم با تلاش‌هایی که ادعا می‌شود به ثمر نشسته، بازار در آغاز سال جدید افزایش قیمتی را تجربه نکند.

خودروها سالانه ۷ میلیارد دلار بنزین اضافه می‌سوزانند

فرسوده‌ها، اتلاف انرژی را بالا می‌برند

عکس: صمت

گروه انرژی: یکی از تکراری‌ترین کلیدواژه‌های چند سال اخیر در ادبیات اقتصاد ایران «ناترازی بنزین» است؛ تقریبا روزی نیست که رسانه‌ها به این مسئله نپردازند که در اغلب موارد هم، میزان مصرف مردم را مقصر اصلی بروز ناترازی عنوان می‌کنند.

اما اگر کمی ژرف‌تر به ماجرا نگاه کنیم، انگشت اتهام را باید به‌سمت خودروهایی بگیریم که به‌دلیل کیفیت پایین و عدم‌همخوانی با استانداردهای روز دنیا ۲برابر خودروهای خارجی بنزین مصرف می‌کنند؛ یعنی خودروسوار ایرانی نه اینکه بخواهد، بلکه مجبور است برای راندن خودروی خود بنزین زیادی مصرف کند، بنابراین نمی‌توان گفت مصرف‌کنندگان عامل اصلی ناترازی هستند، بلکه عامل اصلی خودروهایی هستند که برای حرکت کردن، بنزین بالایی می‌طلبند.

ناترازی بنزین جدی است

اگر روال به‌همین‌صورت ادامه یابد و سالانه ۵ تا ۶ میلیون لیتر به مصرف بنزین کشور افزوده شود، سال آینده با ورود ۱.۵میلیون خودروی جدید و عدم‌اسقاط جامع و کامل خودروهای فرسوده، مصرف میانگین به ۱۱۹ تا ۱۲۱میلیون لیتر خواهد رسید، بنابراین اگر تولید بنزین را ۱۱۵میلیون لیتر در روز در نظر بگیریم، یعنی سال آینده مصرف بنزین میزان تولید این محصول را پشت‌سر خواهد گذاشت و احتمال تبدیل شدن ایران به یک کشور واردکننده قوت می‌گیرد. آمار نشان می‌دهد که خودروهای داخلی روزانه بیش از ۴۰ میلیون لیتر بنزین بیشتری مصرف می‌کنند که با نرخ بنزین فوب خلیج‌فارس، حدود ۲۰ میلیون دلار می‌شود. اگر این عدد را در کل سال ضرب کنیم، مشخص می‌شود که سالانه بالغ بر ۷ میلیارد دلار خودروهای داخلی بنزین اضافه می‌سوزانند.

افزایش سالانه ۶ میلیون لیتر به مصرف بنزین

از سوی دیگر، نگاهی به تاریخچه مصرف بنزین نشان می‌دهد که علاوه بر مصرف بالای سوخت خودروهای جدید، به‌دلیل عدم‌اسقاط خودروهای فرسوده، مصیبت مصرف بنزین روز به روز بیشتر می‌شود؛ برای فهم دقیق این مسئله باید اشاره کرد که در سال ۱۳۹۸ مصرف بنزین میانگین ۹۵ میلیون لیتر در روز بود و امروز این رقم به میانگین ۱۱۳ تا ۱۱۵میلیون لیتر رسیده است؛ یعنی طی ۴ سال، مصرف بنزین ۲۰ میلیون لیتر بیشتر و به‌بیان‌دیگر، هر سال بین ۵ تا ۶ میلیون لیتر به مصرف روزانه بنزین افزوده شده است. نکته قابل‌توجه آنکه؛ در سال ۱۳۹۰ میزان مصرف روزانه بنزین بین ۵۷ تا ۵۹ میلیون لیتر در روز بود؛ یعنی در طول ۱۲سال، مصرف این سوخت بیش از ۲ برابر شده است. در سال ۱۳۹۰ میزان مصرف روزانه بنزین بین ۵۷ تا ۵۹ میلیون لیتر در روز بود، یعنی در طول ۱۲سال مصرف این سوخت بیش از ۲ برابر شده است. جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت پالایش و پخش در این‌باره، با بیان اینکه خودروهای خارجی صدی ۳ تا ۴ و خودروهای داخلی صدی ۱۰ تا ۱۲ مصرف بنزین‌شان است، گفت: اگر خودروهای داخلی، استاندارد بودند، الان مصرف بنزین در کشور ۶۰ میلیون لیتر در روز بود و می‌توانستیم بیش از ۵۰ میلیون لیتر آن را در روز صادر کنیم.

غفلت از اسقاط فرسوده‌ها

نکته دیگر آنکه، حتی اگر بر مصرف بنزین بالای خودروهای جدید چشم ببندیم، برای چشم‌پوشی از تردد روزانه بالغ بر ۱۲ تا ۱۴ میلیون وسیله متحرک فرسوده هیچ بهانه‌ای نداریم. این آمار زمانی جالب‌تر می‌شود که بدانیم هر خودروی فرسوده تقریبا در روز ۴.۱۳ لیتر بنزین بیشتر از خودروی غیرفرسوده مصرف می‌کند.

به‌صورت‌دقیق‌تر، تعداد خودروهای سواری در حال تردد در کشور ۲۱ میلیون دستگاه است که از این تعداد یک میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه که ۶ درصد این خودروها را تشکل می‌دهند، فرسوده هستند. البته اگر سن فرسودگی را ۱۵ سال در نظر بگیریم، تعداد این خودروها به ۲.۵ میلیون دستگاه می‌رسد. ۱۲میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت در سطح کشور تردد می‌کند که از این تعداد ۹۰ درصد و به‌عبارتی، ۱۱میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت فرسوده است که در کشور تردد می‌کنند.

از یک میلیون و ۱۰۰هزار دستگاه کامیون، کامیونت و کشنده نیز ۲۵۰ هزار دستگاه (۲۳ درصد) فرسوده است. تعداد اتوبوس‌های درون‌شهری در حال تردد در سطح کشور ۲۲ هزار دستگاه است که از این تعداد، ۱۸هزار دستگاه و به‌عبارتی ۸۲ درصد فرسوده است.

۱۳هزار دستگاه از ۲۳ هزار دستگاه اتوبوس برون‌شهری در حال تردد در کشور، فرسوده هستند که از این تعداد، ۵۷ درصد کل اتوبوس‌های برون‌شهری را تشکیل می‌دهند. همچنین از ۴۰۰ هزار تاکسی در حال تردد در کشور، ۱۹۰هزار دستگاه فرسوده است که ۴۸درصد این ناوگان را تشکیل می‌دهند. ۳۴ هزار خودرو دولتی در سطح کشور تردد می‌کند که ۳۲ درصد از این خودروها یعنی ۱۱هزار خودرو دولتی نیز فرسوده هستند.

در این‌باره، محمودی مشهدی‌شریف، رئیس انجمن مراکز اسقاط و بازیافت خودرو به مهر گفت: تا پایان آذر، در مجموع ۵۰ هزار خودروی فرسوده اسقاط شده است. البته هدف‌گذاری ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده، اسقاط ۱۰۰هزار خودرو تا پایان امسال بود، اما به‌دلیل عدم‌تصویب و ابلاغ آیین‌نامه از رده خارج کردن خودروهای فرسوده از سوی دولت، کار به کندی پیش می‌رود.

مشهدی‌شریف ادامه داد: در صورتی که آیین‌نامه مذکور تصویب و ابلاغ شود، سال آینده از نظر میزان اسقاط خودروهای فرسوده، سال درخشانی خواهد بود.

رئیس انجمن مراکز اسقاط و بازیافت خودرو با بیان اینکه ۳۵ تا ۴۰ درصد خودروها در کشور به مرز فرسودگی رسیده‌اند، گفت: در صورتی که آیین‌نامه ابلاغ نشود، نه‌تنها اتفاق خاصی در بهبود فرآیند اسقاط خودرو نمی‌افتد، بلکه وضعیت بدتر هم خواهد شد.

از سوی دیگر، براساس مصوبه مجلس، سالانه باید ۵۰۰ هزار خودرو فرسوده از رده خارج شود که این رقم با روند فعلی اسقاط خودروهای فرسوده، قابل‌تحقق نیست.

▣ لزوم رسیدگی به وضعیت مصرف بنزین

موضوع دیگر آنکه، مسئولان دولتی برای شانه خالی کردن از لزوم رسیدگی به وضعیت ناگوار مصرف بنزین خودروها، تاکید می‌کنند که مردم از حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند.

در حالی که اگر سری به ناوگان حمل‌ونقل عمومی همچون مترو و اتوبوس بزنید، متوجه می‌شوید که در حال حاضر نیز، به‌اندازه کافی از ظرفیت این ناوگان استفاده می‌شود و نه‌تنها این ناوگان نیاز به نوسازی و بهسازی دارد، بلکه باید مسیرهای بیشتری را نیز برای عبور وسایل حمل‌ونقل عمومی تعریف کرد.

رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران در این رابطه می‌گوید: رشد مصرف بنزین امسال پیش‌بینی شده بود که ۶,۵درصد باشد، اما براساس مطالعه مرکز پژوهش‌های مجلس امسال ۱۲.۵ درصد رشد مصرف بنزین در امسال داشته‌ایم.

به‌گفته پدیدار، دلیل این افزایش ترافیک‌های سنگین، جوابگو نبودن مترو و اتوبوس‌های حمل‌ونقل عمومی است. در این ترافیک‌های سنگینی که در سطح شهر به‌وجود می‌آید هم، سوخت زیادی هدر می‌رود.

آیا ساخت پالایشگاه چاره کار است؟

نکته قابل‌توجه آنکه، برخی کارشناسان و متولیان دولتی، راه‌اندازی پالایشگاه‌های جدید را چاره کار کاهش ناترازی بنزین عنوان می‌کنند، در حالی که این موضوع به‌منزله پاک کردن صورت‌مسئله است.

طبق تاکید کارشناسان اقتصادی، ساخت و راه‌اندازی هر پالایشگاه در بهترین حالت ۳ تا ۴ سال زمان می‌برد. به‌عنوان‌نمونه، راه‌اندازی و تکمیل پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس که یکی از پالایشگاه‌های کارآمد در این حوزه محسوب می‌شود، ۱۲سال طول کشید.

حال اگر حتی در نظر بگیریم که ساخت پالایشگاه‌ها سریع‌تر انجام شود و قرار باشد بدون ضابطه بنزین به خودروهای پرمصرف داده شود، وضعیت مصرف بنزین چه خواهد شد؟ در شرایط فعلی، میانگین سالی ۶ میلیون لیتر به مصرف بنزین کشور افزوده می‌شود، وقتی قرار باشد چاره کار را در ساخت پالایشگاه‌های بیشتر بدانیم، به‌طورقطع در مصرف بنزین بیش از پیش اسراف خواهد شد، چراکه در حال حاضر تمامی ظرفیت پالایشگاهی و گاهی ظرفیت برخی مجتمع‌های پتروشیمی برای افزایش کمی تولید بنزین کشور پای‌کار آمده‌اند تا شکم گرسنه خودروهای داخلی را پر کنند. باید توجه کرد که در حال حاضر به‌طورمتوسط پیمایش یک خودرو در طول سال، حدود ۱۶هزار و ۵۰۰ کیلومتر است که هزینه مصرف بنزین آن براساس نرخ فوب خلیج‌فارس، در سال ۶۰ میلیون تومان می‌شود. از این رقم، ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان توسط مصرف‌کننده پرداخت می‌شود و بقیه هزینه را دولت در قالب یارانه پرداخت می‌کند.

▣ در حال تبدیل به واردکننده بنزین هستیم!

همان‌طور که سالاری نیز تاکید کرده است به‌دلیل منابع طبیعی موجود در ایران، ما باید یک کشور صادرکننده بنزین می‌بودیم و طبق تاکید مالک شریعتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس با کاهش ۳۰ درصدی مصرف بنزین، صادرکننده این محصول می‌شویم؛ اما به‌دلیل عدم‌برنامه‌ریزی و بی‌اهمیت جلوه دادن موضوع اسقاط خودروهای فرسوده و بالا بردن کیفیت خودروهای تولید داخل، در حال تبدیل شدن به واردکننده بنزین هستیم!

در این بین، نکته‌ای که موردغفلت واقع شده، هزینه‌ای است که از محل واردات به دولت تحمیل خواهد شد؛ اگر نرخ هر لیتر بنزین فوب خلیج‌فارس با عدد اکتان ۹۲ را حدود ۶۵ سنت در نظر بگیریم، با دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی، ۱۸هزار و ۵۰۰ تومان و با دلار ۳۷ هزار تومانی، ۲۴ هزار تومان در هر لیتر نرخ می‌خورد.

اگر ایران روزانه ۳۰ میلیون لیتر بنزین وارد کند و در این مسیر به‌دلیل تحریم‌ها نیز متحمل هیچ هزینه اضافه‌ای نشود و حتی هزینه حمل‌ونقل را نیز در نظر نگیریم، روزانه ۱۹.۵ میلیون دلار صرف واردات بنزین خواهد شد.

در شرایطی که تامین ارز راه پر پیچ و خمی را طی می‌کند، اختصاص ۱۹.۵ میلیون دلار برای واردات بنزین، چگونه ممکن بوده و اصلا بر چه منطق اقتصادی استوار است؟

باید توجه کرد که در حال حاضر براساس اعلام شرکت ملی پالایش و پخش، سالانه ۸۰ میلیارد دلار یارانه سوخت در کشور پرداخت می‌شود و اگر یارانه بنزین وارداتی هم به این رقم اضافه شود، به‌طورقطع شاهد هدررفت منابع زیادی خواهیم بود.

سخن پایانی

در این گزارش تنها بخشی از فاجعه مصرف بنزین را به‌تصویر کشیدیم. اگر دولت به‌صورت‌واقعی، قصد مقابله با مشکلات مصرف بالای بنزین را دارد، باید در گام نخست و البته به‌صورت همزمان، نسبت به اسقاط خودروهای فرسوده اقدام و خودروسازان را ملزم به تولید خودروی باکیفیت کند. همچنین، دولت در گام بعدی باید با بهبود ناوگان حمل‌ونقل عمومی، زمینه استفاده از این ناوگان را برای عموم مردم فراهم کند تا استفاده از خودروی شخصی، اولویت اول مردم نباشد.

ارزآوری صنعت گاز را جدی بگیریم

طبق آخرین آمار، بزرگ‌ترین و بیشترین رشد اقتصادی بخش‌های مختلف اقتصاد، در بخش تولید و تجارت نفت و گاز رقم خورده، به‌طوری که بیش از ۲۰ درصد رشد اقتصادی را این بخش به خود اختصاص داده و باعث شده است که رشد اقتصادی کشور در مجموع به ۸درصد برسد.

صنعت گاز ایران در کنار صنایع نفت و پتروشیمی، می‌تواند محرک اصلی اقتصاد ایران به‌شمار رود. براساس سند چشم‌انداز تا افق ۱۴۰۴ قرار است گاز ایران در رتبه سوم تولیدکنندگان جهانی گاز طبیعی قرار گیرد که این مسئله به برنامه‌ریزی در یک افق بلندمدت نیاز دارد. اکنون پس از امریکا و روسیه رتبه سوم تولید گاز را در اختیار ایران قرار دارد. ایران تنها ۶ درصد گاز جهان را تولید می‌کند و تولید کشور اختلاف زیادی با امریکا با ۲۰ درصد و روسیه با ۱۷ درصد تولید گاز جهان دارد و اختلاف تولید با قطر با توان تولید ۵ درصد گاز جهان بسیار اندک است.

موضوع مهم دیگر اینکه، گاز طبیعی افزون بر اینکه بیش از ۷۵ درصد سبد انرژی در داخل را تشکیل می‌دهد، به‌عنوان خوراک در برخی صنایع، مانند صنعت پتروشیمی، برای تولید اوره و آمونیاک، همچنین تولید محصولات پلیمری مورد استفاده قرار می‌گیرد. کاربرد دوگانه گاز طبیعی به‌عنوان سوخت و خوراک صنایع، نقش محوری گاز در صنعت را برجسته‌تر می‌سازد.

از طرف دیگر، در بخش تجارت بین‌الملل، ارزآوری حاصل از صادرات گاز از یک‌سو و توانایی جذب سهم قابل‌توجهی از بازارهای انرژی منطقه، از دیگرسو، بر اهمیت این صنعت، در رشد اقتصادی، می‌افزاید. ایران می‌تواند به پشتوانه توانمندی در انتقال گاز و با برنامه‌ریزی، سهم قابل‌ملاحظه‌ای از بازار انرژی کشورهای دور را نیز به خود اختصاص دهد، مبادلات گازی با کشورها افزون بر افزایش قدرت اقتصادی، دیگر مولفه‌های قدرت ملی و منطقه‌ای را بهبود می‌دهد و سبب ارتقای قدرت سیاسی و امنیتی کشور می‌شود. هم‌اکنون ۹۵ درصد جمعیت کشور در بخش شهری و روستایی به شبکه گاز دسترسی دارند. شتاب گازرسانی در کشور همزمان با توسعه پارس‌جنوبی در دهه ۸۰ آغاز شد. افزون بر بخش خانگی اغلب صنایع و نیروگاه‌ها نیز گازرسانی شده‌اند و گاز مهم‌ترین سوخت کشور به‌شمار می‌رود. در این میان، ۷۵ درصد گاز مصرفی در کشور از پارس‌جنوبی تامین می‌شود و این آمار نشان‌دهنده اهمیت این میدان در تامین امنیت انرژی به‌ویژه در فصل زمستان است. در واقع، میدان مشترک پارس‌جنوبی که در بستر خلیج‌فارس و مرز مشترک ایران و قطر قرار دارد، بزرگ‌ترین میدان گازی جهان است. مجموع ذخایر گازی این میدان ۳۹ تریلیون مترمکعب و ذخایر میعانات گازی آن نیز ۵۶ میلیارد بشکه بوده. از این میزان، سهم ایران در بخش گاز آن ۱۴ تریلیون مترمکعب و در میعانات گازی ۱۸ میلیارد بشکه برآورد می‌شود که معادل ۸ درصد از کل گاز جهان است.

▣ سودآوری ۱۰ میلیون دلاری

روزانه به‌طورمیانگین حدود ۶۸۰ میلیون مترمکعب برداشت گاز از پارس‌جنوبی از سوی ایران انجام می‌شود که در بالاترین میزان خود به برداشت روزانه ۷۰۵ میلیون مترمکعب نیز در زمستان سال گذشته رسید. در این زمینه، جواد اوجی، وزیر نفت با بیان اینکه روزانه ۷۰۵ میلیون مترمکعب گاز از پارس جنوبی برداشت می‌شود، افزود: روزانه ۷۵۰ هزار بشکه میعانات گازی نیز در این منطقه برداشت می‌شود.

همچنین در شرایط کنونی هر پالایشگاه ۲ فازی پارس‌جنوبی روزانه بالغ بر ۱۰ میلیون دلار سودآوری برای کشور دارد و هر پالایشگاه در سال حدود ۳.۵ میلیارد دلار به درآمد کشور می‌افزاید. افزون بر آن، با بهره‌برداری گام به گام ایران از فازهای مختلف پارس‌جنوبی و افزایش تولید گاز از این میدان مشترک، جایگاه ایران در میان تولیدکنندگان گاز در دنیا نیز ارتقا داشته و سبد صادراتی کشور باتوجه به جایگزینی سوخت مایع با گاز متنوع‌تر شده است.

تولید گاز غنی در کشور اکنون بالای یک میلیارد مترمکعب در روز برآورد می‌شود که معادل حدود روزانه ۶ میلیون بشکه نفت خام است. باتوجه به سهم ۷۵ درصدی پارس‌جنوبی در تامین گاز ایران، این میدان مشترک روزانه معادل ۴.۵ میلیون بشکه نفت خام، سوخت موردنیاز کشور را تامین می‌کند. به‌معنای‌دیگر، اگر توسعه این میدان مشترک انجام نمی‌شد، اکنون باید ۴.۵ میلیون بشکه نفت خام بیشتری در کشور تولید می‌شد و بعد از فرآورش در پالایشگاه‌های کشور به‌دست مردم می‌رسید. نگاهی به ظرفیت پالایشی ایران و تولید نفت خام نشان می‌دهد که در صورت عدم‌توسعه پارس‌جنوبی، با مشکل جدی برای تامین سوخت و امنیت کشور روبه‌رو بودیم.

از سوی دیگر، آلایندگی ایجادشده از مصرف فرآورده‌های نفتی به‌مراتب بیشتر از مصرف گاز است و با افزایش سهم گاز در سبد سوخت کشور که بیش از همه با توسعه میدان مشترک پارس‌جنوبی محقق شده، آلودگی محیط‌زیستی نیز در کشور کاهش داشته است.

▣ درآمدزایی از پارس‌جنوبی

ایران تاکنون ۲هزار و ۳۰۰ میلیارد مترمکعب گاز از پارس‌جنوبی برداشت گاز داشته که ۴۱۴ میلیارد دلار درآمدزایی ایجاد کرده، در حالی که ۱۵۰ میلیارد دلار هزینه شده است. با بهره‌برداری کامل از آخرین فاز پارس‌جنوبی یعنی فاز ۱۱، سالانه درآمد نزدیک به ۴ تا ۵ میلیارد دلار ایجاد می‌شود و تولیدش به کاهش ناترازی گاز کمک می‌کند. نکته مهم آن است که این پروژه در شرایط تحریم انجام شد.

مجموع ذخایر نفت خام و گاز طبیعی ایران ۳۴۰ میلیارد بشکه معادل نفت است و ذخایر نامتعارف هنوز به این ذخایر اضافه نشده، آن‌طور که اعلام شده وزارت نفت طی مطالعات اولیه در حال آماده‌سازی شرایط تا ذخایر است تا نفت و گاز شیل و هیدرات‌های گازی به ذخایر نفت و گاز ایران اضافه شود. با همین ذخایر ۹۰ تا ۱۰۰ سال آینده تولید نفت و گاز در ایران ادامه خواهد داشت.

▣ چقدر گاز صادر می‌کنیم؟

طبق بولتن آماری سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در شهریور، خالص صادرات گاز ایران در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ میلادی به‌ترتیب حدود ۱۸.۴۳ و ۱۸.۷۹ میلیارد مترمکعب بوده و نسبت به سال ۲۰۲۰، بیش از ۶۰ درصد رشد داشته است. طبق اعلام وزارت نفت در همان زمان، همه قراردادهای جاری شرکت ملی گاز ایران از جمله صادرات گاز به ترکیه و عراق طبق قرارداد و توافقنامه‌ها تاکنون اجرا شده و در حال اجراست، همچنین مذاکرات برای تمدید این قراردادها از سوی کارشناسان ادامه دارد.

آن‌طور که مجید چگنی ، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران اعلام کرده ترکیه مایل به تمدید قرارداد خرید گاز از ایران است، ضمن اینکه مذاکرات برای صادرات گاز به عمان، احیای قرارداد پاکستان و تجارت گاز با روسیه تداوم دارد و کشورهای اروپایی هم مذاکراتی برای واردات گاز از ایران از مسیر ترکیه با ایران انجام داده‌اند که هنوز به‌ثمر ننشسته است.

صادرات گاز به ارمنستان (تهاتر گاز با برق) در این ۲ سال، مطابق قرارداد اجرا شده و می‌شود. مرداد امسال هم، قراردادی مبنی بر افزایش حجم صادرات گاز ایران به ارمنستان بین مقام‌های ۲ کشور امضا شد که براساس آن، ضریب تهاتر گاز با برق نیز به‌نفع شرکت ملی گاز ایران اصلاح و مدت قرارداد تا سال ۲۰۳۰ تمدید شد.

علاوه بر این، تسویه بدهی ترکمنستان در ۳ قسط، سوآپ گاز از این کشور از سرگرفته شد و حجم آن هم از روزانه ۴.۵ به ۸ میلیون مترمکعب رسید، همچنین مذاکرات برای واردات گاز ترکمنستان به ایران در جریان است.

سخن پایانی

باتوجه به ظرفیت ایران در حوزه گاز و ارزآوری بالای این صنعت، لازم است که به موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی توجه ویژه‌ای شود، چراکه تنها در این شرایط می‌توان ضمن رفع ناترازی گاز در کشور با ایجاد سازکاری میزان صادرات و به‌دنبال آن، ارزآوری را در کشور توسعه داد.

یادداشت

مخالفت مجلس با رشد نرخ خانه

مجتبی یوسفی
نماینده مجلس

در طرح دوفوریتی اجاره‌بها و برای حمایت از مستاجران، افزایش وام ودیعه مسکن به ۲۰۰، ۱۵۰ و ۱۰۰ میلیون برای پایتخت‌نشینان و روستاییان در نظر گرفته شد. خوشبختانه اشکالات مربوط به این لایحه نیز رفع و طرح مذکور برای شورای نگهبان ارسال شده است.

هدف غایی مجلس در این زمینه، کمک به اقشار آسیب‌پذیر و کم‌درآمد است تا بتوانند مسکن موردنظر خود را با کمترین مشکل تهیه کنند. من اقدام شورای پول و اعتبار را در راستای افزایش میزان وام ودیعه مسکن به فال نیک می‌گیرم. همچنین از وزیر محترم اقتصاد و رئیس بانک مرکزی که در راه پیشبرد این طرح مهم، نهایت همکاری را داشتند، کمال تشکر را دارم. بانک مرکزی این مسئله را به‌خوبی مدیریت کرد و این نهاد در حوزه مسکن و کمک به مردم اتفاقات خوبی را رقم زد. به‌عنوان‌نمونه، موسسه نور بدون بروز تنش خاص در جامعه، به‌شکل کاملا حرفه‌ای و کارشناسانه در این راستا عمل کرد. در دولت قبل، این قبیل امور با نهایت بی‌تدبیری، پیش رفت که در ادامه نیز، شاهد نارضایتی‌های گسترده سپرده‌گذاران بودیم و در نتیجه چالش‌های گذشته مضاعف شد. مدیریت جدید بانک مرکزی با همکاری مستقیم دولت موفق به حل دغدغه‌های سپرده‌گذاران شد و مجلس از این بابت خرسند است. یکی از انتقادات مردم در این‌باره، مسدود شدن تسهیلات خرد بود که آن را مطرح کردیم و نتایج مطلوبی هم حاصل شد. وام‌های ازدواج، ودیعه مسکن، جوانی جمعیت و فرزندآوری و وام‌های خرد کمتر از ۲۰۰ میلیون بسته شده بود که تصمیم شورای پول و اعتبار در این راستا قابل‌تمجید است. اعتنا به اقشار کم‌درآمد و متوسط برای ما اهمیت بالایی دارد و اقدام اخیر توسط این شورا یک حرکت جالب و رو به جلو محسوب می‌شود. البته بانک مرکزی در بحث وثایق هم قصد تعاون دارد تا پرداخت وام‌ها به مردم تسهیل شود. در هر صورت، مبالغی نظیر ۲۰۰ میلیون تومان برای متقاضیان ناچیز است، اما باید درباره پرداخت این مبالغ تسهیلگری انجام گیرد. یکی از موارد حائزاهمیت درباره بودجه سال جدید، بحث مالیات‌ها و احکام مرتبط با آن است. به هرحال، مردم در رابطه با این مسئله نگرانی‌های بحقی دارند که باید به پرسش‌های آنها پاسخ روشن و شفافی داد. مسائل مربوط به اخذ مالیات‌ها و اجرایی‌سازی آن هنوز نهایی نشده و باید در کمیسیون تلفیق و بودجه مورد ارزیابی‌های بیشتر قرار بگیرد تا بهترین تصمیمات برای مردم اتخاذ شود. سازمان امور مالیاتی طی ۲ سال گذشته اقدامات مثبتی را ترتیب داده بود که مهم‌ترین آنها برخورد جدی با مودیان مالیاتی به‌شمار می‌رود. باور ما در مجلس این است که باید با استفاده از روش‌های کارآمد، با فرارهای مالیاتی مقابله انجام گیرد و از افزایش مالیات کارمندان و بازنشستگان ممانعت شود. باید با سوداگران بازار مسکن برخورد جدی شود تا وضعیت بازار قدری بهبود پیدا کند. مطمئن باشید که مجلس با هر قانونی که به زیان مستاجران تمام شود، به‌شدت مخالفت خواهد کرد و اجازه افزایش افسارگسیخته نرخ خانه را نمی‌دهد.

خبر

بهره‌برداری از ۳۰هزار واحد مسکونی بازسازی شده در دهه فجر

معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران بخشی از اقدامات آن شرکت را در زمینه نوسازی مسکن در بافت‌های فرسوده، مشارکت‌پذیری مردم برای نوسازی واحدها و همچنین تامین خدمات روبنایی در محلات فرسوده و ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی تشریح کرد. به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، محمد آیینی با یادآوری اینکه یک‌سوم جمعیت شهری در محدوده محلات هدف بازآفرینی شهری سکونت دارند، بر ضرورت مشارکت‌پذیری مردم برای همکاری در ارتقای محلات هدف بازآفرینی تاکید کرد و گفت: طبق آخرین آمارها در دولت سیزدهم بیش از ۱۹۰هزار پروانه ساختمانی صادر شده است که با احتساب ۲۱ هزار پروانه صادره در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ که در این دولت در قالب تبصره ۱۸ به بانک برای دریافت تسهیلات کم‌بهره نوسازی معرفی شدند، در مجموع کار ساخت ۲۱۱ هزار واحد در بافت‌های فرسوده آغاز شد. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران توضیح داد: تاکنون ۵۵ هزار و ۷۱ واحد به بهره‌برداری رسیده و در برنامه است که تا پایان امسال تعداد واحدهای در دست ساخت در بافت‌های فرسوده به عدد ۲۴۰هزار واحد برسد. این مقام مسئول از برنامه شرکت بازآفرینی شهری ایران برای بهره‌برداری از ۳۰ هزار واحد نوسازی‌شده در بافت‌های فرسوده در دهه فجر امسال خبر داد و گفت: برنامه‌ریزی شده است تا برای دهه فجر ۳۰هزار واحد بهره‌برداری شود که تاکنون بیش از ۵ هزار واحد در نقاط مختلف کشور در قالب سفرهای استانی رئیس جمهوری و وزیر راه و شهرسازی در استان‌های فارس، کردستان، چهارمحال و بختیاری، البرز، گلستان، زنجان و اردبیل بهره‌برداری شد. وی با بیان اینکه از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون در حوزه محرومیت‌زدایی و توانمندسازی ساکنان بافت‌های ناکارآمد ۹۴۸ پروژه به اتمام رسیده است، از برنامه اتمام ۲۹۷ پروژه باقیمانده تا پایان سال آتی خبر داد. به گفته آیینی، در دولت سیزدهم تاکنون هزار میلیارد تومان برای محرومیت‌زدایی و توانمندسازی ساکنان بافت‌های فرسوده سرمایه‌گذاری شد. از جمله مهم‌ترین پروژه‌های شاخص می‌توان به تاسیس مراکز اورژانس اجتماعی، مراکز جامع سلامت، مجتمع ورزشی، مجتمع فرهنگی ـ هنری، مدارس، درمانگاه و سایر در محلات ناکارآمد، اشاره کرد. وی آموزش‌های مدیران و مردم را بخش دیگری از فعالیت‌های شرکت بازآفرینی برشمرد و گفت: آموزش مدیران و کارشناسان شهری، آموزش حلقه‌های میانی در حدود ۴۰۰ نفر برای حضور در محلات به‌عنوان حلقه‌های واسط مردم و مسئولان، همچنین آموزش‌های مردمی بخش دیگری از این آموزش‌هایی است که شرکت بازآفرینی شهری ایران انجام می‌دهد. در مجموع ۲ سال اول دولت بیش از ۱۵هزار نفر از ساکنان این محلات از آموزش‌های شغلی و ترویجی این شرکت با مشارکت سازمان فنی و حرفه‌ای بهره‌مند شده‌اند.

تاکید دولت بر ساخت مسکن برای اقشار هدف است

گام‌های موثر برای تسهیل دریافت وام مسکن

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

دولت در بسیاری از کشورها نقش مهمی در زمینه پرداخت وام مسکن به شهروندان دارد. این نقش معمولا به ۲ شکل اجرایی و تسهیل‌کننده تقسیم می‌شود. دولت می‌تواند برنامه‌هایی را برای ارائه وام‌های مسکن به شهروندان تدارک ببیند. این برنامه‌ها معمولا به‌شکل وام‌های قابل‌بازپرداخت با شرایط کارآمد ارائه می‌شوند. این نهاد مهم می‌تواند به‌صورت‌مستقیم وام‌ها را به متقاضیان پرداخت کند یا از طریق بانک‌ها و سازمان‌های مالی دیگر، تسهیل‌کننده اعطای وام باشد. هدف از این برنامه‌ها، عموما تسهیل در دسترسی به مسکن برای شهروندان با درآمد محدود یا شرایط اقتصادی ضعیف است.

دولت ممکن است سیاست‌ها و تدابیری را اتخاذ کند که به تسهیل خرید و ساخت مسکن برای شهروندان کمک کند. این تدابیر ممکن است شامل ارائه تسهیلات مالی، کاهش مالیات، تخفیف‌های مالیاتی یا تنظیم قوانین و مقررات مرتبط با مسکن باشد. این اقدامات قادر هستند شرایط مسکن را بهبود بخشند و از طریق ایجاد شرایط مالی مساعد، دسترسی به وام‌های مسکن را برای شهروندان تسهیل کنند. مسئولیت دولت در زمینه پرداخت وام مسکن به مردم به‌میزانی است که بسته به سیاست‌ها و تصمیمات هر کشور متفاوت است. در برخی کشورها، دولت مسئولیت اصلی را برعهده می‌گیرد و در برخی دیگر، نقش دولت در این زمینه محدودتر است و بیشتر به بخش خصوصی و بانک‌ها واگذار می‌شود.

وضعیت چالش‌برانگیز مسکن در ایران

بخش مسکن یکی از مهم‌ترین پیشران‌های اقتصاد کلان است و بدون بررسی اقتصاد کل، نمی‌توان درباره آن نظر داد. وقتی که تورم، تمام بخش‌های اقتصاد را فراگرفته، نمی‌توان انتظار داشت که نرخ مسکن پایین بیاید. گرچه قانون جهش تولید مسکن توسط مجلس تصویب شده و مسیر مشخصی برای دولت ترسیم کرده، اما به‌نظر می‌آید که این مسیر، موازی با مسیر بازار است و نقطه تلاقی برای آن دو وجود ندارد. اقدامات دولت در حوزه مسکن و شهرسازی، کلی بوده است. دولت، بخش خصوصی را کاملا به حال خود رها و توجه خود را به ساخت مسکن برای گروه‌های کم‌درآمد، معطوف کرده است.

وضعیت مسکن در ایران همواره مقوله‌ای چالش‌برانگیز برای مسئولان مربوطه از گذشته دور تا به امروز بوده؛ از ساماندهی بازار و قیمت‌ها گرفته تا ارائه تسهیلات برای خانه‌دار شدن بسیاری از مردم، از جمله اقدامات متداولی است که همواره در دستور کار قرار گرفته است. به‌تازگی هم با اجرای طرح نهضت ملی مسکن، اختصاص تسهیلاتی در قالب وام مسکن برای ساکنان شهرها و روستاها در نظر گرفته شده است. معاون رئیس‌جمهوری هم به‌تازگی اعلام کرد که افتتاح پروژه‌های نهضت ملی مسکن از سال آینده در کشور آغاز خواهد شد. به‌گفته محسن منصوری، افتتاح طرح‌های نهضت ملی مسکن از سال آینده در کشور آغاز می‌شود و دولت در راستای انجام تمامی تعهدات طرح نهضت ملی مسکن اهتمام جدی دارد.

اما این قبیل وعده‌ها و اقدامات، امری آشنا و ملموس برای بیشتر مردم ایران است، چراکه از گذشته همواره دولت‌ها این دستور کار را برای خود تعیین می‌کردند، اما اینکه تا چه اندازه موفق بوده‌اند، سوالی است که باید پاسخ آن را از مردم جویا شد. حرف کارشناسی در بازار مسکن ایران برای حل بزرگ‌ترین بحران اقتصادی ایرانی‌ها احتمالا به ۲ دلیل مشخص شنیده نمی‌شود. سیاست‌گذار مسکن در سال‌های اخیر، در مواجهه با جهش نرخ مسکن ناشی از جهش بی‌سابقه «خرید غیرمصرفی ملک» نه‌فقط در شهر تهران که تقریبا در همه شهرهای ایران، تنها یک سیاست را جلو برده و آن «خانه‌سازی دولتی با تعریف تیراژ میلیونی» بوده است.

وعده‌های غیرشفاف دولت

صدیف بدری، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی به صمت گفت: در هر صورت تعداد قابل‌توجهی از واحدهای مسکونی در استان‌های مختلف به متقاضیان تحویل داده شده، به‌طورویژه در اردبیل، بیش از هزار واحدهای مسکونی نهضت ملی مسکن به مردم واگذار شده است که آمار بدی به‌شمار نمی‌رود.

وی ادامه داد: در سایر استان‌ها بحث تامین زمین به‌خوبی انجام گرفته و مشکلات مربوط به این بخش برطرف شده است. یک‌میلیون و ۹۰۰ هزار واحد مسکونی در حال ساخت است و وعده‌هایی از سوی دولت برای پیشبرد این پروژه‌ها به مجلس داده شده است. امیدوارم هرچه سریع‌تر به این قول‌ها جامه‌عمل پوشانده شود و در راستای رفع چالش‌های بازار مسکن اقدامات واقعی و اصولی انجام گیرد.

بزرگ‌ترین چالش

بدری افزود: به‌باور من، بزرگ‌ترین چالش این حوزه، بحث آورده متقاضیان مسکن حمایتی است که من این موضوع را از مدت‌ها قبل پیش‌بینی کرده بودم. در حال حاضر نرخ تمام‌شده بسیار بالا است و متری بالای ۸ میلیون تومان تمام می‌شود. در بخش آورده‌ها و پرداخت اقساط، مشکلات زیادی وجود دارد و متاسفانه برای حل آنها تلاشی انجام نگرفته است. دولت باید برای بهره بسیار بالای وام‌های مسکن فکری کند و به داد متقاضیان برسد.

وی تصریح کرد: در این میان، عدم‌همکاری بانک‌ها نیز، معضلات خاص خود را ایجاد کرده است که امیدوارم دولت و بانک مرکزی وارد شوند و مشکلات موجود نیز مرتفع شود. وزارت راه و شهرسازی درباره تامین زمین موردنیاز مسکن ملی، اقدامات مناسبی را ترتیب داده است و نمره قبولی را می‌گیرد. بخش‌های دیگر این حوزه نظیر شبکه بانکی برای ارائه خدمات مفید و کارآمد، نیازمند همکاری سایر نهادها و وزارتخانه‌ها است.

بازپرداخت وام‌ها باید افزایش پیدا کند

نماینده مجلس در ارتباط با افزایش تسهیلات وام ودیعه مسکن گفت: تصمیم اخیر شورای پول و اعتبار قابل‌تقدیر است و می‌تواند کمک شایانی به مردم کند، اما در این راه چالش‌هایی وجود دارند. مشکلات پرداخت اقساط در این راستا مطرح است که می‌تواند دافعه ایجاد و به نفس این کار درست خدشه وارد کند. بهتر است، بازپرداخت این وام‌ها از ۲۰ سال به ۳۰ سال افزایش پیدا کند تا روزنه امیدی در این مسیر به‌وجود آید.

بدری در پایان اضافه کرد: مسائل مربوط به پرداخت وام نیاز به اصلاح قانون دارد و این مورد مستلزم تعاون تمامی نهادهای مربوطه است. البته از کاهش بهره هم نباید غافل شد؛ به این معنا که مابه‌التفاوت بهره بانکی مرسوم و بهره کم را دولت از محل بودجه یا از منابع صندوق ملی مسکن پیش‌بینی کند. به‌طبع افزایش وام می‌تواند کمک‌کننده باشد، اما باید بستر لازم هم فراهم باشد تا مشکلات جدیدی برای مردم ایجاد نشود.

وزارت راه و شهرسازی درباره تامین زمین موردنیاز مسکن ملی، نمره قبولی را می‌گیرد

پرداخت تسهیلات مسکن، باید سودآور باشد

حمیدرضا مختاری، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: اگر پرداخت تسهیلات مسکن بدون برنامه‌ریزی و توجه به منابع بانکی انجام گیرد، ممکن است منجر به تبعات جبران‌ناپذیر در سیستم بانکی شود و در نتیجه، نقدینگی در بلندمدت افزایش یابد. سیستم بانکی باید برای پرداخت تسهیلات مسکن به‌نحوی عمل کند که سودآوری کافی داشته باشد و از هرگونه ضرر احتمالی، جلوگیری کند. در برخی کشورهای غربی، تسهیلات مسکن تا ۸۰ درصد هزینه خرید مسکن را تامین می‌کند و با سودهای کم و بازپرداخت کوتاه‌مدت، به در دست بودن مسکن کمک می‌کند. با این حال در کشور ما، اقساط، نرخ بهره و مدت بازپرداخت این تسهیلات به‌گونه‌ای تنظیم شده است که اگر افراد کل درآمد ماهانه خود را به پرداخت اقساط این وام‌های پربازده اختصاص دهند، همچنان کافی نیست.

وی افزود: باید در نظر داشت که پرداخت تسهیلات مسکن توسط دولت یا بانک‌ها ممکن است به‌تاخیر بیفتد و این موضوع ممکن است به خانه‌دار شدن افراد لطمه بزند. با این حال، باتوجه به شرایط اقتصادی کشور و محدودیت بودجه در بخش‌های مختلف، باید در ابتدا بررسی کنیم که آیا دولت قادر است به وعده‌هایی که درباره پرداخت تسهیلات داده است، پایبند باشد یا خیر؟ بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات مختلف، نیاز به ضمانتی برای بازگرداندن مبلغ پرداختی خود دارند، زیرا این تسهیلات با استفاده از سپرده‌های مردم پرداخت می‌شوند و افراد در زمان مقرر به‌دنبال دریافت سود سپرده‌های خود از بانک هستند. در غیر این صورت، بانک‌ها نمی‌توانند به بهانه پرداخت تسهیلات به افراد دیگر، از پرداخت سود سپرده‌ها خودداری کنند.

راه‌حل مهم برای تنظیم بازار مسکن

این کارشناس بیان کرد: در حال حاضر، تقاضا برای خرید ملک به‌طورقابل‌توجهی افزایش یافته است و بسیاری از افراد نمی‌توانند به هزینه‌های مربوط به این بخش پاسخ دهند. بازار مسکن، به‌عنوان یکی از خدمات ضروری خانوارها، مورد بررسی قرار می‌گیرد و در نتیجه، به‌طورکلی، بازار فروش و اجاره ملک را با رکودی سنگین روبه‌رو کرده است و جامعه قدرت مقابله با قیمت‌های بالاتر را ندارد.

مختاری در خاتمه گفت: راه‌حل مهم برای تنظیم بازار مسکن، تاکید دولت بر ساخت مسکن برای اقشار هدف است و باید سرمایه‌گذاری مناسبی برای این منظور انجام گیرد. در حال حاضر، کلید حل مشکل مسکن در دسترس نیست، زیرا براساس آمارهای منتشرشده، تعداد زیادی واحد خالی در کشور شناسایی شده‌اند که تقاضای موجود را برآورده می‌کنند. البته در بلندمدت ، مسئله عرضه مسکن ممکن است، باتوجه به رشد جمعیت در سال‌های آینده، اهمیت داشته باشد، اما در وضعیت کنونی، تقاضا برای این بازار بسیار حیاتی است.

اگر پرداخت تسهیلات مسکن بدون برنامه‌ریزی و توجه به منابع بانکی انجام گیرد، ممکن است تبعات جبران‌ناپذیری داشته باشد

سخن پایانی

نیازی نیست بانک مرکزی خط اعتباری برای بانک‌ها تعیین کند که باعث تورم شود،اما در عمل شاهد هستیم تعداد بانک‌هایی که برای پرداخت تسهیلات مسکنی به وعده‌های خود عمل می‌کنند، کمتر از انگشتان یک دست است. با این اتفاق، ممکن است وعده بزرگ دولت برای ساخت مسکن شکست بخورد و تامین مالی پروژه‌های ساخت‌وساز در کشور با چالش‌های جبران‌ناپذیری روبه‌رو شود. کمبود منابع و طولانی بودن فرآیند تقسیط وام‌های بخش مسکن، از جمله دلایل بی‌میلی بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات در بخش مسکن است، البته کارشناسان می‌گویند که بانک‌ها بیشتر به ملک‌داری (خرید مسکن) تمایل دارند تا پرداخت تسهیلات.

دولت باید برای رونق تولید بخش مسکن، بسترهای اقتصادی کشور را در مسیر توسعه قرار دهد و با یک برنامه‌ریزی دقیق، تعامل بانک‌ها و موسسات مالی را برای آرامش بازار مسکن، افزایش دهند. در غیر این صورت، طرح‌هایی که به بانک‌ها ابلاغ می‌شود، حالت تحمیلی به خود می‌گیرد و چه‌بسا در بلندمدت باعث ورشکستگی بانک‌ها نیز بشود.

editor@smtnews.ir

تحلیل صمت از گزارش «شامخ» آذر

رکود تشدید شد

عکس: صمت

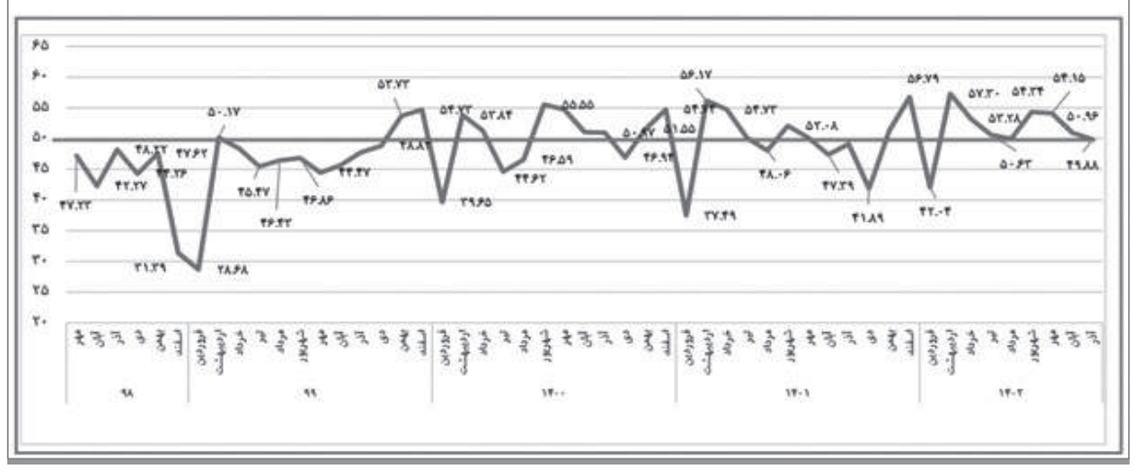
امیرعباس آذرم‌وند: شاخص مدیران خرید برای کل اقتصاد در آذر مقدار ۴۹.۸۸ محاسبه شده که برای سومین ماه پیاپی، روند کاهشی داشته و کمترین مقدار ۱۱ ماه اخیر از بهمن (جز فروردین) را به‌ثبت رسانده است. شاخص میزان فعالیت‌های کسب‌وکار ۴۸.۸۴ در مقایسه با ماه قبل (۵۱.۴۳) کاهش داشته و کمترین مقدار ۱۱ ماه اخیر از بهمن (جز فروردین) را به‌ثبت رسانده است. شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان با ۴۷.۰۶ در آذر برای دومین ماه متوالی کاهش داشته که اندکی ملایم‌تر از ماه قبل است. شاخص میزان صادرات کالا و خدمات در آذر (۴۳.۹۱) در مقایسه با ماه قبل با نرخ بیشتری کاهش یافته است تا نشان‌دهنده ششمین کاهش متوالی صادرات باشد. این شاخص، کمترین مقدار ۲۹ ماه گذشته از مرداد ۱۴۰۰ (جز فروردین هر سال) را به‌ثبت رسانده است. شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات برای دومین ماه پیاپی کاهش داشته (۴۸.۵) و کمترین مقدار پنج‌ماهه اخیر از مرداد را به‌ثبت رسانده است.

تجربه انقباض در تولید

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد بخش صنعت جهان در ماه دسامبر ۲۰۲۳ به ۴۹ رسیده که نسبت به ماه نوامبر که ۴۹.۳ بوده، روندی کاهنده داشته و برای شانزدهمین ماه پی در پی کمتر از ۵۰ باقی مانده است تا بخش تولید جهانی، سال ۲۰۲۳ را با وضعیتی ضعیف به‌پایان برساند. در ماه دسامبر، تولید برای هفتمین ماه متولی، کاهشی گزارش و جذب مشاغل جدید نیز با کاهش بیشتر مواجه شده، تولیدات صنعتی نیز در ماه دسامبر با سرعت اندکی کاهش یافته است.

به‌گزارش صمت، در ۲۹ کشور جهان از جمله چین و روسیه مقدار شاخص، انقباض در تولید را تجربه کرده‌اند. تولیدات صنعتی ایالات‌متحده هم برای نخستین‌بار در ۴ ماه گذشته کاهش یافته و ژاپن هفتمین ماه متوالی انقباض خود را ثبت کرده است. با این حال، منطقه یورو منبع اصلی تضعیف شاخص است و به‌طورمتوسط تولیدات صنعتی در سراسر منطقه یورو برای نهمین ماه متوالی با رکودهای شدید مواجه شده است. رکودها در منطقه اقتصادی یورو بیش از همه در آلمان، فرانسه، اتریش و هلند محسوس بوده است.

مقایسه شامخ کل اقتصاد

آخرین نظرسنجی گردآوری‌شده، نشان می‌دهد که شاخص مدیران خرید برای کل اقتصاد در آذر امسال، مقدار ۴۹.۸۸ محاسبه شده که برای سومین پیاپی روند کاهشی داشته و کمترین مقدار ۱۱ ماه گذشته از بهمن (جز فروردین) را به‌ثبت رسانده است. در میان مولفه‌های اصلی شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان برای دومین ماه، بیشترین کاهش را در مقایسه با سایر مولفه‌ها داشته است.

شاخص میزان فعالیت‌های کسب‌وکار (۴۸.۸۳) در مقایسه با ماه قبل (۵۱.۴۳) کاهش داشته و کمترین میزان ۱۱ ماه گذشته از بهمن (جز فروردین) را به‌ثبت رسانده است. کمبود شدید نقدینگی و عدم‌تخصیص سرمایه در گردش برای تامین مواد اولیه و لوازم موردنیاز، شرایط ضعیف تقاضای داخل و کاهش فروش خارجی موجب شده است تا طرف عرضه یعنی تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات نیز از فعالیت خود بکاهند، همچنین بخش صنعت و ساختمان شاهد کاهش بیشتری در فعالیت‌ها بوده‌اند.

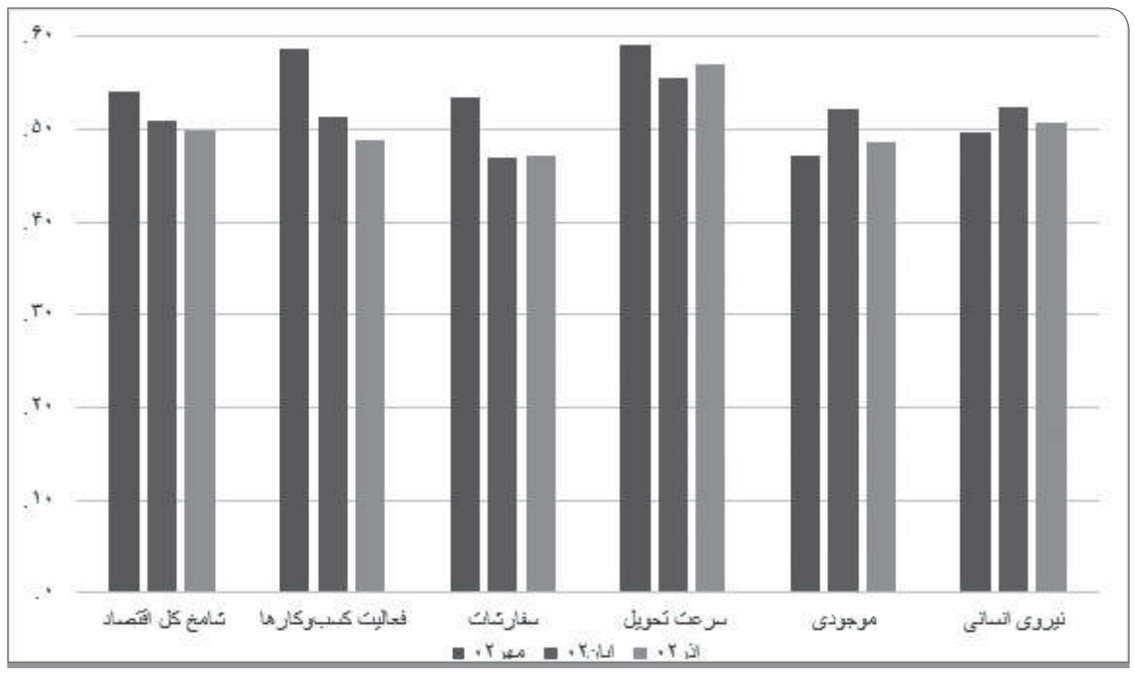
شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (۴۷.۰۶) در ماه آذر برای دومین ماه متوالی کاهش داشته که اندکی ملایم‌تر از ماه پیش گزارش شده است و کسب‌وکارها تقاضای ضعیفی را از بازارهای داخلی گزارش کرده‌اند. مشتریان پس از فشارهای تورمی متوالی، همچنان با کاهش قدرت خرید روبه‌رو هستند و شرایط مالی ضعیف‌تر و محدودیت در تقاضای مصرف‌کننده ناشی از افزایش مخارج خانوارها، باعث شده است تا تقاضا در تمامی بخش‌های کل اقتصاد کاهش داشته باشد.

شاخص میزان صادرات کالا و خدمات در آذر (۴۳.۹۱) در مقایسه با ماه گذشته با نرخ بیشتری کاهش یافته است تا نشان‌دهنده ششمین کاهش متوالی صادرات باشد و شاخص کمترین مقدار ۲۹ ماه گذشته از مرداد ۱۴۰۰ را که در واقع پایان دولت دوازدهم و آغاز دولت سیزدهم بود، به‌ثبت رسانده است. بنابراین، علاوه بر تقاضای ضعیف داخلی، عدم‌حمایت از صادرات و اعمال قوانین غیرکارشناسانه ناشی از تعهد ارزی و عدم‌تخصیص ارز، منجر به هزینه تمام‌شده بالای فعالیت‌ها شده و توان صادراتی شرکت‌ها پایین آمده و شاخص به‌ویژه در بخش‌های خدمات و صنعت با شدت بیشتری کاهش داشته است.

به‌دنبال کاهش تقاضا و فروش داخلی و همچنین کاهش فروش صادراتی، شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات برای دومین ماه پیاپی کاهش داشته (۴۸.۵) و کمترین مقدار پنج‌ماهه اخیر از مرداد را به‌ثبت رسانده است.

کمبود شدید نقدینگی کسب‌وکار موجب شده تا شاخص موجودی مواد اولیه در آذر (۴۸.۶۴) در مقایسه با ماه گذشته (۵۲.۱۹) کاهش داشته است. عدم‌تخصیص ارز و تسهیلات بانکی از یک‌سو، عدم‌پرداخت مطالبات شرکت‌ها از سوی بخش دولتی و عدم‌وصول چک‌های مشتریان باعث شده تا شرکت‌ها در تامین مالی تهیه برای مواد اولیه موردنیاز مشکل داشته باشند.

باوجود کاهش تقاضا، به‌دلیل کمبود موجود اولیه به‌ویژه در بخش صنعت، فعالیت کسب‌وکارها کاهش داشته است و شرکت‌ها برای تامین تقاضای هرچند اندک مشتریان از موجودی انبار استفاده کرده‌اند، به‌طوری‌که موجودی محصول نهایی در انبار یا کارهای در حال تکمیل (۴۹.۵۴) کمترین میزان پنج‌ماهه گذشته از مرداد را به‌ثبت رسانده است.

صنعت هم در رکود است

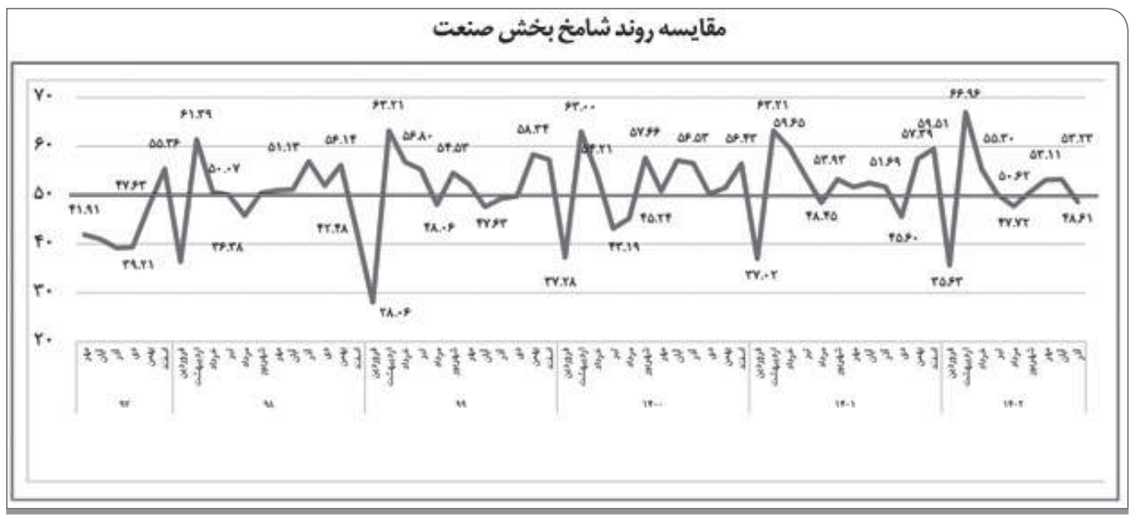
براساس داده‌های به‌دست‌آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت در آذر با ثبت عدد ۴۸.۶۱، کمترین مقدار ۴ماه اخیر از شهریور گزارش شده است. شامخ گروه صنایع در بیشتر رشته فعالیت‌ها با کاهش همراه است و همچنان رکود در تقاضای بیشتر فعالیت‌ها وجود دارد. در میان مولفه‌های اصلی، شاخص موجودی مواد اولیه بیشترین کاهش را داشته است.

شاخص مقدار تولید در آذر (۴۶.۶۶) کمترین میزان چهارماهه از شهریور را به‌ثبت رسانده است. کاهش سفارشات از یک‌طرف و کمبود نقدینگی، عدم‌تخصیص ارز و تسهیلات سرمایه در گردش بانک‌ها از سوی دیگر، باعث شده تا بسیاری از شرکت‌ها، برخی خطوط تولید را تعطیل و با ظرفیت‌های پایین‌تر از توان خود فعالیت کنند.

در ماه آذر، تقاضا دوباره عقب‌نشینی کرده و شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در این ماه با مقدار ۴۷.۲۳ به کمترین میزان در چهارماهه از شهریور رسیده است. فشارهای تورمی و کاهش قدرت خرید مشتریان، باعث تضعیف تقاضای مشتریان در ماه‌های گذشته شده ، به‌طوری‌که چشم‌انداز تقاضا در ماه آتی برای شرکت‌ها نامشخص است.

این در حالی است که شاخص میزان صادرات کالا (۴۶.۰۳) در مقایسه با آبان (۴۷.۷۷) با شدت بیشتری کاهش داشته و به کمترین میزان ۳ ماه گذشته رسیده است تا نشان‌دهنده ششمین ماه متوالی کاهش صادرات صنعت (کمتر از سطح خنثی ۵۰) باشد. بخشی از کاهش صادرات به‌دلیل نرخ تمام‌شده بالای محصولات و قوانین نادرست مربوط به تعهد ارزی است (به‌ویژه آن دسته از شرکت‌هایی که مواد اولیه خود را با ارز بازار آزاد تامین می‌کنند) که باعث شده تا در نهایت، توان صادراتی پایین بیاید و صادرات به‌صرفه نباشد، همچنین سیاست‌هایی که منجر به عدم‌حمایت از صادرات شده، حتی تجارت با کشورهای همسایه را نیز کاهش داده‌اند.

مقایسه روند شامخ بخش صنعت

تولیدکنندگان برای ششمین ماه متوالی همچنان در تامین مواد اولیه موردنیاز خود با کمبود روبه‌رو هستند، در آذر شاخص موجودی مواد اولیه خریداری‌شده (۴۵.۷۳) به کمترین میزان ده‌ماهه از اسفند سال گذشته رسیده است. در حالی که تداوم مشکل عدم‌تخصیص ارز و عدم‌پرداخت تسهیلات و تامین مالی از سوی بانک‌ها نیز موجب شده است تا شرکت‌ها در تامین مواد اولیه موردنیاز خود به‌شدت با مشکل کمبود نقدینگی روبه‌رو باشند.

در این شرایط، قوانین گمرک درباره محدودیت واردات مواد اولیه بسیاری از شرکت‌ها را دچار نگرانی در تشدید کمبود مواد اولیه موردنیاز در ماه‌های آینده کرده است.

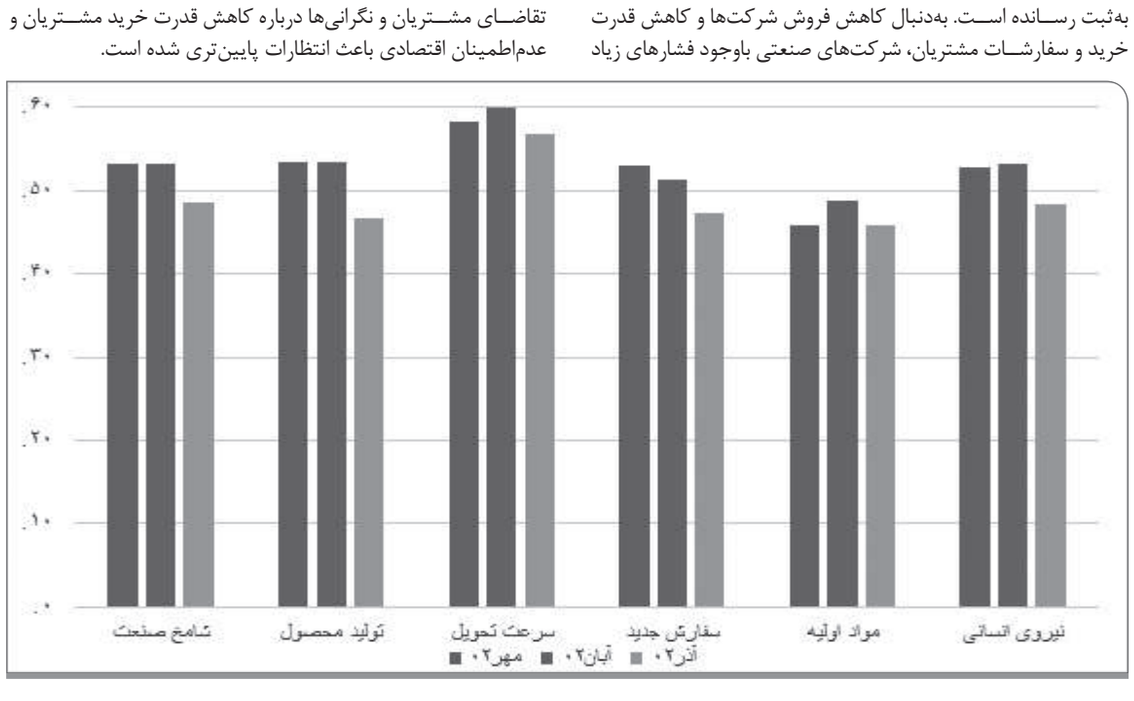
بحران در استخدام نیروی انسانی

شاخص میزان استخدام نیروی کار (۴۸.۴۲) در مقایسه با ماه گذشته کاهش داشته و بیشترین نرخ کاهش ۲۱ ماه گذشته از اسفند ۱۴۰۰ (منهای فروردین امسال) را به‌ثبت رسانده است. در شرایطی که برخی شرکت‌ها به‌دلیل نگرانی از ادامه روند کاهشی تقاضا در ماه‌های آینده و کمبود شدید مواد اولیه ناچار به تولید در ظرفیت‌های پایین و تعدیل نیروی انسانی هستند، برخی دیگر از شرکت‌ها نیز با کمبود شدید نیروی کار به‌دلیل عدم‌تمایل آنها به اشتغال در شرکت‌های تولیدی یا مهاجرت نیروی کار، متاثر از شرایط اجتماعی ـ اقتصادی روبه‌رو هستند که موجب کاهش سریع‌تر در شاخص میزان استخدام شده است.

همچنین شاخص نرخ محصولات تولیدشده در آذر با مقدار ۴۶.۲۳ کاهش داشته و کمترین مقدار شانزده‌ماهه اخیر از شهریور ۱۴۰۱ را به‌ثبت رسانده است. به‌دنبال کاهش فروش شرکت‌ها و کاهش قدرت خرید و سفارشات مشتریان، شرکت‌های صنعتی باوجود فشارهای زیاد هزینه‌ای، برای تقویت تقاضا، قیمت‌های فروش را کاهش داده‌اند.

تقاضای ضعیف داخلی و کاهش صادرات موجب شده‌اند تا در ماه آذر، شرکت‌های تولیدی شاخص میزان فروش مشتریان (۴۵.۲۷) را برای ششمین ماه متوالی کاهشی ثبت کنند. ادامه روند کاهشی قدرت خرید و کمبود نقدینگی مشتریان از یک‌سو و کاهش فروش صادراتی ناشی از قوانین غیرکارشناسانه از سوی دیگر، باعث شده‌اند تا صادرات هم نتواند برای جایگزینی شرایط ضعیف تقاضای داخل به کمک تقویت فروش بیاید.

انتظارات نسبت به فعالیت‌ها در ماه آتی با مقدار ۶۰.۸۴ کمترین میزان۵ ماه گذشته را ثبت کرده است، اگرچه شرکت‌ها همچنان انتظارات خوش‌بینانه‌ای برای ماه آینده دارند، اما کاهش اعتماد به تقاضای مشتریان و نگرانی‌ها درباره کاهش قدرت خرید مشتریان و عدم‌اطمینان اقتصادی باعث انتظارات پایین‌تری شده است.

در پی‌جه

آموزش برگزاری انتخابات الکترونیک

سخنگوی ستاد انتخابات کشور با بیان اینکه آموزش عوامل اجرایی و نظارت و رأی‌دهندگان برای برگزاری انتخابات الکترونیک در ۴ حوزه انتخابیه در دستور کار است، گفت: این آموزش از طریق رسانه‌های محلی و شبیه‌سازی در محل‌های برگزاری نماز جمعه، دانشگاه‌ها و اماکن مناسبی که امکان آموزش عمومی و همگانی وجود دارد، انجام می‌شود.

محسن اسلامی در گفت‌وگو با ایرنا، با اشاره به برگزاری انتخابات الکترونیک در ۴ حوزه انتخابیه با مجوز شورای نگهبان گفت: وزارت کشور سه سناریو را به شورای نگهبان اعلام کرد مبنی بر اینکه آمادگی دارد در یک‌هشتم حوزه‌های انتخابیه دارای تعدد کرسی، انتخابات را به‌صورت الکترونیکی برگزار کند.

وی اضافه کرد: در نهایت شورا نگهبان در یک ابلاغیه کتبی اعلام کرد با برگزاری انتخابات الکترونیک در حوزه‌های انتخابیه آبادان با ۳ کرسی مجلس شورای اسلامی و ۶ کرسی مجلس خبرگان، حوزه انتخابیه رشت و خُمام با ۳ کرسی مجلس شورای اسلامی و ۴ کرسی مجلس خبرگان، قم، جعفرآباد و کَهَک با ۳ کرسی مجلس شورای اسلامی و یک کرسی خبرگان و حوزه انتخابیه ملایر با ۲ کرسی مجلس شورای اسلامی و ۲ کرسی مجلس خبرگان موافقت کرد.

سخنگوی ستاد انتخابات کشور با بیان اینکه ما براساس مجوز شورای نگهبان، به این ۴ حوزه انتخابیه اعلام کردیم که باید زیرساخت برگزاری انتخابات الکترونیک را به‌سرعت فراهم کنند، افزود: همچنین لازم است آموزش عوامل اجرایی و نظارت و همچنین آموزش عمومی به رأی‌دهندگان از طریق رسانه‌های محلی و شبیه‌سازی در دستور کار باشد. این شبیه‌سازی‌ها در محل‌های برگزاری نماز جمعه، دانشگاه‌ها و اماکن مناسبی که امکان آموزش عمومی و همگانی وجود دارد، انجام می‌شود.

اسلامی گفت: تعیین شعب در این ۴ حوزه انتخابیه انجام شده و به جهت اینکه ماده ۱۱۰ قانون انتخابات اعلام می‌کند فرآیند رأی‌دهی باید به‌سهولت انجام شود، به ستادهای انتخاباتی این حوزه‌های انتخابیه اعلام کردیم بررسی کنند که چند صندوق برای هر شعبه لازم است. به‌دنبال این هستیم که تأخیری در امر رأی‌گیری مشاهده نشود.

وی اضافه کرد: کمیته فناوری ستاد انتخابات کشور مامور شده انتخابات الکترونیک را به‌صورت آزمایشی برگزار کند.

دبیر ستاد انتخابات کشور با بیان اینکه نخستین بار است که شاهد برگزاری انتخابات تمام‌الکترونیک مجلس شورای اسلامی هستیم، گفت: ۲۳ فرآیند انتخابات به‌صورت الکترونیک اما ۲ فرآیند اخذ رأی و شمارش آرا به‌صورت دستی است که در ۴ حوزه انتخابیه نامبرده، این دو فرآیند هم به‌صورت الکترونیکی خواهد بود. امیدواریم نوآوری صورت‌گرفته، فرصتی را فراهم کند که ما در انتخابات‌های آتی هم بتوانیم جغرافیای بیشتری را برای برگزاری انتخابات الکترونیک داشته باشیم.

پیش از این محسن اسلامی گفته بود براساس سناریوهای طراحی‌شده، حوزه‌های دارای تعدد کرسی را به شورای نگهبان معرفی کردیم و اکنون این شورا در حال بررسی کارشناسی است و امید است نظر خود را اعلام کند و ما هم به رسانه‌ها اطلاع‌رسانی کنیم که کدام حوزه‌های ما انتخابات را به‌صورت الکترونیک برگزار خواهند کرد.

«هادی طحان‌نظیف» سخنگوی شورای نگهبان هم ۲۴ دی در نشست خبری از موافقت شورای نگهبان با برگزاری انتخابات الکترونیک در برخی حوزه‌ها بنا به پیشنهاد وزارت کشور خبر داده بود. انتخابات مجلس دوازدهم و ششمین دوره مجلس خبرگان رهبری همزمان جمعه، ۱۱ اسفند امسال برگزار می‌شود.

ثبت‌نام انتخابات مجلس شورای اسلامی در این دوره برای نخستین بار و به ابتکار دولت سیزدهم به‌صورت کاملا الکترونیک برگزار شد و تمامی داوطلبان توانستند نام‌نویسی خود را به‌صورت الکترونیک قطعی کنند.

در این دوره، به‌منظور شفافیت مالی که در قانون انتخابات بر آن تاکید شده، داوطلبان حتما باید یک شماره حساب غیرتجاری در سامانه بارگذاری کنند که الزاما از این شماره حساب برای هزینه‌های انتخاباتی استفاده شود. پس از اعلام نتایج ازسوی هیات‌های اجرایی، داوطلبانی که صلاحیت آنها احراز نشد به هیات‌های نظارت اعتراض کردند و بنا بر نظر شورای نگهبان بیش از ۲۱ هزار پرونده از واجدین شرایط در هیات‌های نظارت استانی مورد بررسی قرار گرفت که بیش از ۵۲ درصد این افراد تاییدصلاحیت شدند. با این حال داوطلبانی که باز به نتایج هیات‌های نظارت معترض بودند حق اعتراض به شورای نگهبان برای آنها محفوظ بود؛ از این رو ۹ هزار و ۴۹۷ نفر ثبت اعتراض کردند و براساس قانون زمان اظهارنظر شورای نگهبان یک ماه (۳۰ روز) است. سرانجام نامزدهای انتخابات مجلس شورای اسلامی به مدت یک هفته از ۳ تا ۹ اسفند می‌توانند تبلیغات انتخاباتی کنند و ۱۰ اسفند ممنوعیت تبلیغاتی اعلام و ۱۱ اسفند نیز انتخابات در سراسر کشور برگزار می‌شود.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

مجلس یازدهم نمره خوبی نمی‌گیرد

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

مجلس فعلی در روزهای اخیر با دولت در تضاد قرار گرفته است. کار به جایی رسیده که تغییرات در لایحه بودجه ۱۴۰۳ موجب شده سازمان برنامه و بودجه اطلاعیه منتشر کند و تلویحا بگوید که اگر در سال آینده ناترازی رخ داد، مسئول آن نمایندگانی هستند که مصارف بودجه را افزایش دادند. به این ترتیب مجلسی که از جدی‌ترین حامیان دولت سیزدهم بود، با اختلافاتی بیش از انتظار به روزهای پایانی خود نزدیک‌تر می‌شود.

در این زمینه علی قنبری، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس، می‌گوید: «رویکردی که با عنوان «حاکمیت یکدست» طرح شد، با انحصاری کردن قدرت در دست یک جناح خاص، در عمل زمینه را برای تشکیل چنین مجلسی که عملکرد آن جای دفاع ندارد فراهم کرد. این یکدست‌سازی موجب می‌شود عملکرد نمایندگان مجلس نه برمبنای اقدامات متعهدانه و مردمی‌شان سنجیده شود که کارنامه اعمال‌شان برمبنای همسویی با جناح حاکم آماده شود. به همین دلیل مسائلی که مستقیما به زندگی مردم مرتبط بود را در حاشیه کارهای دیگری که برای مردم خوشایند نیست، صرفا بیان کردند، اما از انجام اقداماتی که به سود سفره مردم و رفاه عمومی بود خودداری کردند.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ در روزهای پایانی مجلس یازدهم قرار داریم. به‌عنوان کارشناسی که سابقه حضور هم در قوه قانون‌گذاری و هم در دستگاه اجرایی را دارید، عملکرد این دوره نمایندگان را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در آغاز کلام باید با صراحت بگویم که از نظر من این مجلس بسیار غیرقابل قبول عمل کرد و نمی‌توان به آن نمره مناسبی داد. برای اینکه بخواهم نظرم را بازتر کنم باید به وضعیت فعلی کشور رجوع و آن را با زمانی که نمایندگان دوره فعلی وارد بهارستان شدند، مقایسه کنیم. به‌واقع می‌توانیم بگوییم در عمده شاخص‌های کلان، کشورمان وضعیت بدتری نسبت به گذشته پیدا کرده است.

◉ فکر می‌کنید چه چیزی موجب ناکامی این مجلس بود؟

من فکر می‌کنم یک رویکرد سیاسی خاص پس از انتخابات سال ۹۶ در نظام تصمیم‌گیری کشورمان شکل گرفت؛ مبنی بر اینکه بهتر است دولت به‌جای اینکه در تقابل با دیگر جناح‌های سیاسی و به‌طور مشخص اصولگرایان قرار بگیرد، همسو و همراه با آنها باشد. این ذهنیت یک ذهنیت سیاسی است و شاید نباید خیلی در حوزه اقتصادی موردبحث قرار بگیرد، اما در شرایط فعلی که اقتصاد کشور ما به‌شدت سیاست‌زده شده و حتی انتخابات در کشور دیگری چون ایالات متحده هم می‌تواند بر افزایش یا کاهش قیمت یا ثبات بازار ارز ایران موثر باشد، حتما اقدامات سیاسی در داخل کشور هم تبعاتی در حوزه‌های دیگر از جمله حوزه اقتصاد خواهد داشت.

به همین دلیل رویکردی که با عنوان «حاکمیت یکدست» طرح شد، با انحصاری کردن قدرت در دست یک جناح خاص، در عمل زمینه را برای تشکیل چنین مجلسی که عملکرد آن جای دفاع ندارد فراهم کرد. این یکدست‌سازی موجب می‌شود عملکرد نمایندگان مجلس نه برمبنای اقدامات متعهدانه و مردمی‌شان سنجیده شود که کارنامه اعمال‌شان برمبنای همسویی با جناح حاکم آماده شود. به همین دلیل مسائلی که مستقیما به زندگی مردم مرتبط بود را در حاشیه کارهای دیگری که برای مردم خوشایند نیست، صرفا بیان کردند، اما از انجام اقداماتی که به سود سفره مردم و رفاه عمومی بود خودداری کردند.

◉ فکر می‌کنید در این دوره مشکلات تشدید شدند؟

به‌وضوح مشکلات و بحران‌ها در دوره فعلی مجلس شورای اسلامی تشدید شد. باید از نرخ گوشت تا نرخ دلار فعلی را با روزی که این نمایندگان وارد بهارستان شدند مقایسه کنیم و سپس دغدغه‌های آنها در این مدت که چقدر به فشارهای اقتصادی بی‌ربط بود را کنار هم بگذارید تا با من هم‌نظر شوید و عملکرد ناموفق این مجلس را تایید کنید.

مشکلات و بحران‌ها در دوره فعلی مجلس شورای اسلامی تشدید شد

پیش از اینکه مجلس فعلی تشکیل شود هم نرخ تورم در اقتصاد ایران بسیار بالا بود. حتی پیش از تحریم‌های سال ۹۰ هم میانگین بلندمدت نرخ تورم کشورمان ۲۰ درصد بود و این مهم در حالی رخ می‌داد که میانگین جهانی تورم کمتر از ۵ درصد بود. بر این اساس می‌توان گفت تورم بالا یک بیماری مزمن در اقتصاد ایران محسوب می‌شود که سابقه درازی هم پیدا کرده است. با این همه در ۴ سال گذشته که مجلس فعلی ساکن بهارستان بود نرخ تورم به بیش از ۲.۵ برابر میانگین نیم قرن گذشته کشور افزایش پیدا کرد. به‌طور مثال در سال گذشته نرخ تورم به بیش از ۵۰ درصد رسید که یک رکوردشکنی منفی و تلخ بود. ضمن اینکه ظرف ۳ سال گذشته نرخ تورم به کمتر از ۴۰ درصد هم نرسیده تا رسیدن به همان نرخ نامعقول تورمی کشورمان هم تبدیل به یک آرزوی دوردست شود.

◉ چه نمره‌ای به عملکرد مجلس یازدهم می‌دهید؟

به‌طور حتم نمره قبولی نمی‌دهم؛ به‌ویژه اینکه در دوره‌ای سکان امور را به‌دست گرفتند که از نظر سیاسی و جناحی با قوه قضاییه، دولت و همچنین دیگر نهادهای تصمیم‌گیری یکدست و همسو بودند. به همین دلیل عملکرد ناموفق و ناکام آنها بیش از هر دوره دیگری می‌تواند بیانگر ضعف و ناتوانی نمایندگان فعلی باشد.

◉ شما در دوره ششم نماینده مجلس بودید. در آن زمان هم دولت و مجلس هر دو به جناح اصلاح‌طلب منتسب بودند. عملکرد آن دوره را هم به‌دلیل یکدستی دولت و مجلس ناموفق می‌دانید؟

برعکس؛ من حاضرم بر سر اینکه مجلس ششم در میان تمام ادوار مجلس شورای اسلامی و شورای ملی کشورمان، یعنی از زمان مشروطه تا امروز جزو بهترین و موفق‌ترین مجالسی بوده که داشتیم، بحث کنم. از قضا یکی از افتخارات من هم حضور در چنین مجلسی است که از نظر تعداد کارشناس، مدیر باتجربه، نماینده متخصص و صاحب‌نظر کیفیتی بیش از هر زمان دیگری داشت و توانست با همکاری دولتی که توسعه‌گراتر از دولت‌های دیگر پس از انقلاب بود و گرایش روشنی به اصلاح‌طلبان داشت، کیفیت زندگی مردم را بهبود بخشد.

◉ شما از یکدست بودن دولت، مجلس و حاکمیت به‌عنوان یک عامل ناکامی مجلس فعلی نام بردید. چرا چنین توجیهی را برای زمانی که خودتان نماینده مجلس بودید، قبول ندارید؟

به این دلیل مشخص که در آن زمان دولت و مجلس از نظر سیاسی به یک جناح تعلق داشتند و به‌نوعی اصلاح‌طلبان در هر دو نهاد تفوق داشتند، با این حال بخش مهمی از تنش‌ها و موانعی که در آن زمان ایجاد شد ناشی از چنددستگی جناحی در حاکمیت بود که در این مجلس برطرف شده است.

به این ترتیب یکدستی که در دوره فعلی حاکم شده و مشاهده می‌کنیم در هیچ دوره دیگری وجود نداشت. ضمن اینکه در آن زمان کیفیت نمایندگان با امروز متفاوت بود و حتی باوجود اینکه اعضای مجلس با آقای خاتمی همسویی داشتند و بخش مهمی از نمایندگان دوره ششم از حامیان و فعالان ستاد او بودند، تعهدی که به مردم و بهبود زندگی عموم توده‌های ایرانی داشتند موجب می‌شد به بده‌بستان سیاسی و شخصی نپردازند و در آن زمان بارها و بارها با دولت وقت و همسوی خود دچار مشکل شدند. در آن زمان نمایندگان در دفلع از مسائلی که فکر می‌کردند به سود کشور است، مانند مجلس فعلی خود را در محدودیت حس نمی‌کردند.

ضمن اینکه در مجلس ششم بسیاری از افرادی که سابقه وزارت یا معاونت وزیر داشتند و به امور کاملا آشنا بودند، صاحب کرسی شدند. واقعیت این است که من معتقدم مجلس ششم نمادی از کارآمدی مجالس در سال‌های پس از انقلاب بوده و باید مایه مباهات باشد.

اگر تعداد و کیفیت کارشناسان آن مجلس را با مجالس بعدی مقایسه کنید متوجه می‌شوید که چگونه به‌تدریج کیفیت مجالس کشورمان و متعاقب آن نظام قانون‌گذاری تضعیف شد. فقط توجه کنید که از آن مجلس برنامه توسعه چهارم در آمد و در مجلس‌های بعدی با تعدد و موازی‌کاری قوانین مواجه‌بودیم و در نهایت هم چیزی تحت عنوان برنامه هفتم به تصویب رسید که قابل‌قیاس با برنامه‌های توسعه آن زمان نیست.

مشکلی که امروز ما با آن دست به گریبان هستیم این است که به‌دلیل کنار گذاشتن سلایق و جناح‌های دیگر، در نظام تصمیم‌گیری گاهی با کاهش افراد توانا و کارآمد مواجه می‌شویم.

در هر حال مجلس فعلی بسیار ضعیف‌تر از هر مجلس دیگری بود. درحالی که مجلس فعلی در یکی از دوره‌های حساس کشورمان و در میانه تحریم‌ها و بحران‌ها سر کار آمد و نظاره‌گر تشدید بحران‌ها شد.

◉ چشم‌انداز مجلس آینده را چه می‌بینید؟

به نظر می‌رسد ریلی که امروز سیاست‌گذاران روی آن می‌رانند همان ریلی است که حاکمیت یکدست فعلی را ساخت و از سال ۹۸ بر انتخابات کشورمان سایه انداخته و با برخی از ردصلاحیت‌ها درباره افراد یا گروه‌های غیرهمسو مواجهیم. هرچند بسیاری هم خلاف این نظر را دارند و معتقدند انتخابات با حضور تمام افراد از تمام جناح‌ها خواهد بود. در هر حال در بر همان پاشنه می‌چرخد و به همین اعتبار شاید سخت بتوان چشم‌انداز روشنی برای تغییرات گسترده برای آینده متصور بود.

سرلیست جریان‌های سیاسی

۴۰ روز مانده به انتخابات مجلس دوازدهم، ۴ نام برای سرلیستی فهرست‌های انتخاباتی مطرح است؛ نام‌هایی که در عرصه سیاست ایران آشنا هستند و رقابت میان آنها می‌تواند فضای انتخاباتی را گرما ببخشد.

به گزارش ایرنا، اصولگریان، اصلاح‌طلبان و اعتدالیون سه جبهه سیاسی در ایران، هر اندازه به موسم انتخابات نزدیک می‌شوند، به همان اندازه شفاف‌تر در میدان این رقابت‌ها تحرک می‌کنند. طیف‌ها و گروه‌های فعال در این سه جبهه، در تدارک فهرست‌های انتخاباتی خود هستند و این میان آنچه می‌تواند افق روشنی از دیدگاه‌های این طیف‌ها را روشن کند، نام‌هایی هستند که به‌عنوان سرلیست انتخاباتی این جریان‌ها شناخته می‌شوند.

جریان راست سیاسی در ایران که با نام اصولگرایان مشهورند خود به چهار گروه تقسیم می‌شوند؛ شورای ائتلاف نیروهای انقلاب (شانا)، شورای وحدت اصولگرایان، جبهه پایداری و شبکه راهبردی یاران انقلاب (شریان) مهم‌ترین شعب جبهه اصولگرایی هستند و گرچه اقماری هم می‌توان برای هریک از این تشکل‌ها در نظر گرفت، اما به‌نظر می‌رسد دستکم در انتخابات مجلس دوازدهم و خبرگان ششم، همین تشکل‌ها نقش‌آفرین خواهند بود.شورای ائتلاف نیروهای انقلاب، سرلیست خود را به‌گفته سخنگوی خود، محمدباقر قالیباف اعلام کرده است.

رئیس کنونی مجلس شورای اسلامی که در انتخابات مجلس یازدهم هم سرلیست جریان اصولگرا بود و توانست با کسب یک میلیون و ۲۶۵ هزار و ۲۸۷ رأی، به عنوان نفر اول از حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر راهی بهارستان شود. این چهره شناخته‌شده عرصه سیاست ایران، سابقه شهرداری تهران را هم در کارنامه دارد و به‌نظر می‌رسد جدی‌ترین گزینه اصولگرایان برای انتخابات ۱۱ اسفند باشد.

جریان دوم اصولگرایان یعنی شورای وحدت دیگر نام شناخته‌شده اصولگرایی را به‌عنوان سرلیست خود زمزمه می‌کند؛ «محمدرضا باهنر» رئیس جبهه پیروان خط امام و رهبری و نایب رئیس پیشین مجلس شورای اسلامی است که به‌گفته محسن کوهکن، نایب رئیس او در این جبهه، اگر بنا شد به چند لیست برسند طبیعتا مجموعه سیاسی از حضور و سرلیستی باهنر استقبال می‌کند. جبهه پیروان خط امام و رهبری از تشکل‌های زیرمجموعه شورای وحدت است.

جبهه پایداری به دبیرکلی صادق محصولی، دیگر طیف اصولگرا است که در راستای مشارکت گسترده در انتخابات، در تحرک و چینش فهرست خود است و مهم‌ترین چهره مطرح در این طیف حجت‌الاسلام «مرتضی آقاتهرانی» است. رئیس شورای مرکزی جبهه پایداری که از شاگردان علامه مصباح یزدی بود، اکنون نماینده مردم تهران در مجلس و گزینه جدی دیگر برای سرلیستی جریان اصولگرایان در کنار قالیباف است.

محمدباقر نوبخت، دبیرکل حزب اعتدال و توسعه هم تا لحظه تنظیم این گزارش محتمل‌ترین نامی است که در جناح اصلاحات و اعتدالیون مطرح است و باتوجه به مجموعه روندهای انتخاباتی و سکوت اصلاح‌طلبان می‌توان او را جدی‌ترین گزینه و البته کانون اجماع اصلاحات و اعتدالیون دانست.

به فاصله ۴۰ روز تا انتخابات مجلس یازدهم این ۴ نام، آرام آرام تایید و تکذیب می‌شود و احتمال بسیار زیاد به دو نام؛ یکی از جریان اصلاحات و دیگری از میان اصولگرایان خواهد رسید.

احتمال ائتلاف و رسیدن به یک اسم برای سرلیستی میان اصولگرایان به‌شکل گزاره‌ای جدی پیگیری می‌شود و به‌نظر می‌رسد در روزهای آینده گفت‌وگوهای ثمربخشی میان بزرگان اصولگرا برای رسیدن به وحدت انجام شود که نتیجه آن هموار شدن مسیر رسیدن به یک فهرست مشترک و سرفهرست آن خواهد بود.

ترویج علم، نقش مهمی در پویایی اکوسیستم دانش‌بنیان دارد

مروجان علم، راهگشای توسعه فناوری

کارشناسان بسیاری بر این باورند که ترویج و همگانی کردن علوم یکی از بخش‌های تاثیرگذار ساختار ارتباطات علم و جامعه محسوب می‌شود و تاثیرگذاری آن به‌دلیل نقشی است که می‌تواند در افزایش درک عامه از علم و گسترش دیدگاه علمی در بین عموم افراد جامعه ایفا کند. محمدمهدی شیخ‌جباری و سیده‌زهرا اجاق در پژوهشی با عنوان ساختار ارتباطات علم و جامعه در ایران آورده‌اند که ارتباطات علم و جامعه به‌طورکل و ترویج علم به‌طورخاص، از ۲حیث توسعه انسانی و علمی در برنامه‌های توسعه ملی اهمیت دارند. گفتنی است، سایر محورهای توسعه مانند توسعه فناوری، صنعتی، اقتصادی و پایدار هم از نتایج و تبعات همگانی کردن علوم به‌شمار می‌آیند و این موضوع، نقش ترویج و همگانی کردن علوم در توسعه را برجسته‌تر می‌سازد. اگر علم را به‌مثابه یک نظام ببینیم که ساختار و بینش خاص خود را دارد، ترویج علم یکی از پایه‌های نظام علم است و این فرصت را فراهم می‌کند که جز متخصصان و پژوهشگران رشته‌های مختلف علمی، بقیه افراد جامعه هم درک و بینشی درست از علوم به‌دست آورند و این وضعیت، بستر لازم برای گسترش دیدگاه علمی در سطح جامعه را فراهم می‌آورد. کارآمدی نظام آموزش و تولید علم هم در گرو کارکرد همه بخش‌های ارتباطات علم و جامعه، از جمله ترویج علم و دیدگاه علمی در بین عموم افراد جامعه است. صمت در این گزارش به نقش ترویج علم در پویایی اکوسیستم دانش‌بنیان پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

دانش‌بنیان شدن از مسیر ترویج علم

چندی پیش، روح‌الله دهقانی، رئیس بنیاد ملی نخبگان و معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان بااشاره به اهمیت ترویج علم در کشور گفت: رسانه‌ها نقش آگاهی‌بخشی و مردمی‌سازی فناوری‌ها را به‌خوبی ایفا می‌کنند و نقش آنها در پایدارسازی و ارتقای فناوری‌ها کلیدی است. وقتی جریان علم و فناوری، مردمی می‌شود، علاوه بر کمک به ارتقای این فناوری، بازار آن نیز توسعه و رونق پیدا می‌کند. در این رابطه، فرنوش اعلامی، رئیس مرکز رشد واحدهای فناوری و کارآفرینی دانشگاه شهید بهشتی در گفت‌وگو با صمت درباره عبارت فرهنگ دوستدار دانش گفت: فرهنگ دوستدار دانش، فرهنگی است که ترویج علم و دستاوردهای آن در سازمان یا جامعه‌ای نهادینه می‌شود. حال برای اینکه افراد بتوانند دانشی را کشف، ایجاد یا کسب کنند، باید شناخت جذاب‌گونه‌ای از آن داشته باشند. در واقع، برای اینکه بتوانند دانشی را به‌کار بگیرند، با اتفاقاتی که به‌صورت موثر و کارآ در جامعه رخ دهد، باید این فرهنگ در جامعه نهادینه شود و این هدف، از مسیر ترویج علم می‌گذرد.

وی افزود: در جامعه دوستدار دانش، پرسش‌های زیادی مطرح می‌شود که این پرسش‌ها می‌توانند زمینه‌ساز حل معضلات و مسائل رایج کشور باشند. بنابراین، مروجان علم نقش مهم و حساس‌تری برای ایجاد فرصت‌ها به‌ویژه در زمینه کسب‌وکارهای فناورانه دارند. مسئولان امر هم در سازمان‌ها به‌جای اینکه به این پرسش‌ها به چشم تهدید یا نقد مخرب نگاه کنند، از آن فرصت‌سازی و اکوسیستم دانش‌بنیان را به‌درستی جهت‌دهی می‌کنند. بنابراین، نقش ترویج علم را در بازار دانش‌بنیان، نباید بی‌تاثیر دانست، بلکه می‌تواند آن را به‌عنوان یک رکن مهم در افزایش بازار محصولات دانش پایه در نظر گرفت.

فرنوش اعلامی گفت: اگر جامعه شناخت کافی از اکوسیستم دانش‌بنیان به‌واسطه ترویج علم داشته باشد، بی‌شک اقتصاد دانش‌بنیان هم رونق بیشتری خواهد گرفت. موضوع مهم دیگری که باید به آن اشاره کرد، توجه به اصطلاح کادوپیچ کردن راه‌حل‌ها است. به‌عبارت‌روشن‌تر، اگر در جامعه‌ای سازمان‌هایی وجود داشته باشند که بتوانند برای معضلات جامعه راه‌حل‌های نوآورانه و کاربردی بیابند و آن راه‌حل‌ها را به‌شکل مناسبی، متناسب با بافت جامعه و ارزش‌های آن ارائه کنند، این دانش معمولا خریدار دارد و چرخ اقتصادش می‌چرخد. همچنین، شرایط را برای رقابت در جامعه ایجاد می‌کند، بنابراین ترویج علم در تبیین نیازها و راه‌حل‌های رفع آن از کانال علم و فناوری، نقشی مهم و اساسی دارد.

اول تیم‌سازی کنید

باتوجه به اهمیت و جایگاه ترویج علم در توسعه صنعت، همچنین با نظر به تجارب کشورهای توسعه‌یافته، فرآیند استاندارد ترویج علم نقش مهمی در پویایی اکوسیستم دانش‌بنیان به‌ویژه شکل‌گیری استارت‌آپ‌ها دارد. ابراهیم ذبیحی، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات، آموزش، تبادل اطلاعات و ترویج علم را رکن دیگر توسعه یک شرکت دانش‌بنیان دانست و گفت: برگزاری دوره‌های آموزشی برای استارت‌آپ‌ها و صاحبان شرکت دانش‌بنیان برای تمامی سطوح یکی از الزامات اساسی است که در ابتدای مسیر می‌تواند کمک شایانی به مخاطبان کند. این اشتراک دانش می‌تواند از طریق کارگزارها در معاونت علمی انجام شود.

وی بااشاره به اهمیت نگرش صحیح صاحبان استارت‌آپ‌ها برای گام نهادن در مسیر دانش‌بنیان شدن گفت: بیشتر سرتیم گروه‌های استارت‌آپی این‌گونه تصور می‌کنند که اگر از اسم و رسم کافی برخوردار باشند، مسیر هموارتری در پیش خواهند داشت. به‌عبارت‌دیگر، طبق یک قانون نانوشته در مسیر دانش‌بنیان شدن، شرکت‌هایی مسیر دانش‌بنیان شدن را هموارتر سپری می‌کنند که ایده و اراده خوبی برای تولید یک محصول موفق دارند، اما توانمندی‌های مالی و امکانات لازم را برای توسعه کسب‌وکار خود ندارند؛ یعنی این شرکت‌ها به‌عبارتی زیرزمینی هستند و تنها دارایی‌شان علم و فن تولید محصول و خدمات است.

وی در ادامه تیم‌سازی را مهم‌ترین گام در مسیر دانش‌بنیان شدن دانست.

وی که سابقه ۲ دهه فعالیت به‌عنوان شرکت دانش‌بنیان نوع یک را دارد، در گفت‌وگو با صمت گفت: به‌اعتقادمن، ۲ معضل اصلی باعث می‌شود که یک گروه استارت‌آپی نتواند به مرحله دانش‌بنیان شدن برسد؛ نخستین معضل فروپاشی استارت‌آپ‌ها، در اصل وجود اشکالات اساسی در تیم‌سازی آنها است؛ از آنجایی که مهم‌ترین اهرم اجرایی یک استارت‌آپ یا شرکت دانش‌بنیان علاوه بر دانش کافی، نیروهای انسانی آن است، بنابراین نوع تعامل نیروی انسانی با محیط از اهمیت زیادی برخوردار است. حال اگر این تعامل وجود نداشته باشد، عملا در مسیر تولید با مشکلات عدیده مواجه می‌شوند.

رویای مغزها؛ ابتدا امریکا، بعد اروپا

ذبیحی بااشاره به آمار مهاجرت نخبگان در ۴ دهه اخیر گفت: یکی دیگر از معضلات اصلی در بحث تیم‌سازی دانش‌بنیان‌ها، مهاجرت نخبگان است که دست سرتیم استارت‌آپ‌ها و صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان را خالی از نیروی کارآمد می‌کند.

وی بااشاره به چراغ‌سبز کشورهای اروپایی به نخبگان حوزه فناوری اطلاعات و نرم‌افزار و دیگر رشته‌های فنی و مهندسی گفت: کشورهای اروپایی نظیر فنلاند، دانمارک، هلند، سوئد و... باوجود امکانات مطلوب و درخوری که ارائه می‌دهند، مقصد نخبگانی شده‌اند که پیش از این، نیروی فعال و کارآمد دانش‌بنیان‌ها بودند. تا پیش از آن، بیشتر این افراد رویای کار در اکوسیستم‌هایی نظیر سیلیکون‌ولی و ایالات‌متحده‌امریکا را داشتند، اما در دهه اخیر، لیست کشورهایی که مقصد اصلی مغزها هستند، بلندتر شده است. به‌عبارت‌دیگر، رقیب اصلی شرکت‌های دانش‌بنیان در بحث تیم‌سازی شرکت‌های داخلی نیستند، بلکه شرکت‌هایی هستند که از امکانات درجه یک بین‌المللی در کشورهای پیشرو برخوردارند.

بدانید بازار چه می‌خواهد

این فعال حوزه دانش‌بنیان افزود: مشکل دیگر به شناخت ناکافی از بازار فروش محصول یا خدمات تولیدی آنها برمی‌گردد. اغلب این دانش‌بنیان‌ها در بدو فعالیت، از بازار فروش خدمات یا محصولات‌شان برآورد اشتباهی می‌کنند. این امر از آنجایی نشأت می‌گیرد که عمدتا نیرویی که ذهن فعال و خلاق در تولید محصول و خدمات دارد، الزاما توانایی بکارگیری خلاقیت و توانمندی در توسعه کسب‌وکار و بازاریابی و شناخت بازار را ندارد. در نتیجه شاهد تولید محصولات بسیارپیشرفته‌ای خواهیم بود که موردنیاز جامعه هدف نیست.

وام نگیرید

وی درباره تامین مالی یا حمایت از دانش‌بنیان‌ها گفت: از جمله حمایت‌های نهادهای دولتی به شرکت‌های دانش‌بنیان، ارائه تسهیلات مالی و وام‌های گوناگون است؛ توصیه می‌شود تلاش چندانی برای دریافت وام نکنند، چراکه به‌طورکلی تسهیلات، گروه‌های استارت‌آپی یا دانش‌بنیان‌ها را وارد یک حباب فرضی از توانمندی‌ها می‌کند. به‌عبارت‌دیگر، شناخت همراه با توهم غلط از فروش یک محصول یا خدمات به صاحبان کسب‌وکار می‌دهد، در حالی که در بیشتر موارد فروش بالا و سود واقعی نداشته‌اند. بنابراین بهتر است دانش‌بنیان‌های نوپا، فروش خود را تدریجی و به‌صورت پلکانی بالا ببرند، نه آنکه با پمپاژهای ناگهانی در بازار حضور پیدا کنند.

سهمیه سربازهای امریه افزایش یابد

ذبیحی در ادامه جای خالی حمایت‌هایی نظیر اختصاص سهمیه سرباز امریه به دانش‌بنیان‌ها را مهم شمرد و گفت: موضوع دیگری که می‌تواند از سوی نهادهای دولتی نظیر معاونت علمی ریاست‌جمهوری موردحمایت قرار گیرد، فعالیت سربازهای امریه در این مجموعه‌ها است. این فرآیند یک معامله پرسود است، چراکه از یک‌سو افرادی که در قالب سرباز امریه به کار در شرکت‌های دانش‌بنیان می‌پردازند، علاوه بر گذران خدمت سربازی، ۲ سال از گرانبهاترین سال‌های عمر خود را مشغول آموزش و کسب تجربه در حیطه کاری خود می‌شوند. در واقع، فردی که قرار بود ۲ سال از عمر خود را بدون برنامه در یک قرارگاه نظامی سپری کند، با ورود به این شرکت‌ها، علاوه بر کسب درآمد، می‌تواند به توانمندی‌های خود نیز بیفزاید. از سوی دیگر، فرصت خوبی برای صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان است تا نیروی کار آموزش‌دیده و سرمایه انسانی بسازند.

این فعال حوزه دانش‌بنیان افزود: علاوه بر آموزش نیروی انسانی، افرادی که پیش از خدمت سربازی در این شرکت‌ها سابقه کار و فعالیت دارند، می‌توانند در قالب امریه به ادامه همکاری بپردازند. بیشتر صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان تجربه‌های زیادی مبنی بر از دست دادن نیروی انسانی باتجربه به‌دلیل ورود به خدمت سربازی دارند، در حالی که اگر این مسیر هموار شود، بیشتر این افراد می‌توانند در همان شرکت به کار و فعالیت بپردازند.

ذبیحی گفت: اگر شرکتی به بلوغ کافی رسیده و بازار خوبی هم داشته باشد، نیازی به حمایت خاص برای دانش‌بنیان شدن ندارد. به‌طورمعمول این نوع کسب‌وکارها تنها ایده و علم کافی دارند.

سخن پایانی

تشریح مفاهیم و دستاوردهای علمی دانشمندان برای مردم، فرآیندی را می‌طلبد که به آن ترویج علم می‌گویند. در واقع، مفاهیم علمی، چه در کرسی دانشگاه‌ها برای دانشجویان و چه در میان مردم مفهومی ثابت است، اما بیان آن، مهارت شگرفی را می‌طلبد که مروجان علم از پس آن به‌خوبی برمی‌آیند. مفهوم جوان ترویج علم یعنی گشودن راهی برای ترجمان دستاوردهای دانشمندان برای مردم. در حقیقت، مروجان علم با کسب این مهارت، مردم را از فضای علمی و فناورانه جهان و کشورشان آگاه می‌کنند و همین آگاهی‌بخشی تاکنون تاثیرات محسوسی بر سبک زندگی داشته و سبب رونق اقتصادی در برخی عرصه‌ها شده است. امروزه ترویج علم در بسیاری از جوامع پیشرفته، روندی معمول و مهم است که دولت‌ها را در قبال تصمیمات‌شان پاسخگو می‌کند. بی‌شک ترویج علم در بستر برنامه‌سازی‌های تلویزیونی، سینمایی، زیست‌محیطی و گردشگری همراه با آگاهی‌بخشی منجر به ایجاد صرفه‌های اقتصادی در راستای حفاظت از منابع نیز شده است.

یادداشت

یک شتاب‌دهنده دقیقا چه می‌کند؟

مصطفی مکارم ـ استراتژیست و منتورینگ استارت‌آپی

برای ارزیابی دقیق از زیست‌بوم نوآوری در کشور باید به ۲ بازه تاریخی که فعالیت‌های نوآورانه در کشور شکل گرفت، نگاهی بیندازیم. در واقع، اکوسیستم نوآوری کشور دارای ۲ فصل کلی است؛ فصل نخست آن، که از سال ۱۳۷۸ آغاز شد و تا سال ۱۳۹۰ ادامه داشت، دوران آغازین نام دارد که منجر به شکل‌گیری پایه شد. می‌توان نام این فصل را دوران ایجاد پارک‌های علم و فناوری گذاشت. فصل دوم به سال‌های ۱۳۹۱ تا سال ۱۴۰۰ برمی‌گردد که دوران آغاز مفاهیم اولیه زیست‌بوم نوآوری و شتاب‌دهنده‌ها بود و حوزه‌هایی نظیر آی‌تی رشد زیادی کردند. گفتنی است، از سال ۱۴۰۰ به بعد تمرکز بر شرکت‌های دانش‌بنیان به‌معنای بال اثرگذار اجتماعی است.

توسعه اکوسیستم نوآوری اماواگرهایی دارد که کسب‌وکارهای دیگر فارغ از آن هستند، چراکه اجزای تاثیرگذار در این اکوسیستم زیادند، نظیر دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری، ارائه‌دهندگان خدمات و مجموعه‌های مختلف فناوری؛ بنابراین درباره زیست‌بومی صحبت می‌کنیم که دارای بازیگران مختلفی است. یکی از این بازیگران شتاب‌دهنده‌ها هستند که تاثیر مهمی در شکوفایی یک استارت‌آپ می‌توانند داشته باشند. معمولا شتاب‌دهنده‌ها خصوصی هستند که توسط یک مجموعه یا فرد مستقل اداره می‌شوند و نقش مشخصی در اکوسیستم نوآوری دارند. گام نخست برای تبدیل ایده به یک کسب‌وکار موفق نیازسنجی است که بعد از آن برای اینکه ایده مبتنی بر بازار شکل بگیرد، استارت‌آپ نیازمند یک تیم است تا بتواند با اعمال خلاقیت روی محصول اولیه به نوآوری برسد و نمونه اولیه مناسب با بازار ساخته شود. در این مرحله باید بازارسازی و بعد سیستم حقوقی درخوری شکل بگیرد تا در نهایت، یک کسب‌وکار به‌معنای واقعی کنش و واکنش اقتصادی در بازار داشته باشد.

میانبر زمانی با کمک شتاب‌دهنده‌ها

فرآیند تبدیل ایده به کسب‌وکار دست‌کم ۳ سال زمان می‌برد. کمک گرفتن از مجموعه‌هایی نظیر انکوباتورها و شتاب‌دهنده‌ها به‌عنوان بال حمایتی، منجر به کوتاه‌تر شدن این زمان می‌شود. انکوباتورها با نگاه مادرانه و شتاب‌دهنده‌ها با نگاه پدرانه به کسب‌وکار و تیم کمک می‌کنند.

البته از آنجایی که شتاب‌دهنده‌ها برآمده از بخش خصوصی هستند، با نگرشی کاملا اقتصادی هدف آنها افزایش سرعت رشد موفقیت تیمی است که دارای ایده‌های نوآورانه است. معمولا این نگرش اقتصادی در مراکز رشد وجود ندارد و به ترویج کسب‌وکار می‌پردازند، به‌همین‌دلیل است که به انکوباتورها یا مراکز رشد، حامیان مادرانه می‌گویند، اما در شتاب‌دهنده‌ها این موضوع در نظر گرفته می‌شود که چه فرصت‌هایی از بین فرصت‌های موجود، می‌تواند احتمال موفقیت را برای یک تیم با ایده نوآورانه افزایش دهد؛ به‌عبارت‌روشن‌تر موفقیت اقتصادی، اصلی‌ترین اولویت شتاب‌دهنده‌ها در تیم‌ها و استارت‌آپ‌ها است و مسئولیت اجتماعی و ترویجی نوآوری در اولویت دوم قرار دارد.

قدرت بی‌بدیل شتاب‌دهنده‌ها

نخستین ویژگی یک شتاب‌دهنده، داشتن شبکه منتورینگ خوب است و باید فرآیند مشاوره و مربیگری را با حداکثر نفوذ خود در بدنه یک استارت‌آپ به‌بهترین‌شکل ممکن انجام دهد. اگر یک شتاب‌دهنده به‌خوبی دارای چنین ویژگی باشد، می‌تواند واقعیت فرآیند توسعه یک تیم را بشناسد. ویژگی دوم یک شتاب‌دهنده، داشتن یک شبکه بروکری خوب است تا بتواند ارتباطات مناسبی را در فضای بازار برقرار کند. در نهایت، دارا بودن یک شبکه مناسب برای اعتمادسازی در بازار دیگر ویژگی مهم یک شتاب‌دهنده است. بی‌شک همکاری با شتاب‌دهنده‌ای که این سه ویژگی را دارد، می‌تواند رسیدن به مرحله‌ای که قابل‌سرمایه‌گذاری باشد و وارد مرحله بعدی رشد شود را از ۳ سال به حتی زیر یک سال کاهش دهد. گفتنی است، سرعت رشد با نگاه به‌شدت سختگیرانه یک شتاب‌دهنده زیاد می‌شود. نفوذ یک شتاب‌دهنده در بدنه استارت‌آپ‌ها باید به‌اندازه‌ای باشد که اگر شتاب‌دهنده بداند که ایده در آینده می‌تواند تبدیل به یک کسب‌وکار سودده شود، اما اعضای تیم توانایی یا قابلیت توسعه آن را ندارند، به‌راحتی آنها را کنار بگذارد. ماموریت نخست شتاب‌دهنده زمانی به‌اتمام می‌رسد که توانسته باشد با قدرت منتورینگی که دارد و با راهنمایی و مشاوره‌های واقعی، مرحله به مرحله یک ایده خام را به توسعه برساند.

باوجود این تاثیرگذاری، وجود شتاب‌دهنده‌ها در رشد و توسعه زیست‌بوم نوآوری حیاتی نیست، زیرا این مجموعه‌ها جزو ارکان اصلی زیست‌بوم نوآوری به‌شمار نمی‌آیند، به‌همین‌دلیل اگر شتاب‌دهنده‌ها یا مراکز رشد وجود نداشته باشند، هم اکوسیستم نوآوری به کار خود ادامه می‌دهد و سرپا است، اما شتاب‌دهنده‌ها موجب افزایش سرعت رشد و موفقیت استارت‌آپ‌ها و در نهایت پویایی بهتر اکوسیستم نوآوری می‌شوند؛ درست مانند نقش مولتی‌ویتامین در بهبود عملکرد بدن.

پیش‌تر هم اشاره شد که زیست‌بوم نوآوری ارکان اصلی مشخصی دارد و نمی‌توان گفت کدام رکن مهم‌تر از دیگری است و به‌نوعی وجود هرکدام برای ایستایی اکوسیستم حیاتی است. برای مثال، اگر بازار نباشد هیچ‌گاه نمی‌توان زیست بوم نوآوری موفقی داشت یا اگر تیم‌های استارت‌آپی نباشند، ماهیت زیست‌بوم نوآوری کمابیش از بین می‌رود. این زیست‌بوم بازیگرانی حیاتی دارد که در صورت نبودشان سیستم نوآوری هم محکوم به نابودی خواهد بود و در کنار آن، برخی مجموعه‌ها هم نقش تکمیل‌کننده فرآیند توسعه را ایفا می‌کنند.

اگر جامعه شناخت کافی از اکوسیستم دانش‌بنیان به‌واسطه ترویج علم داشته باشد، بی‌شک اقتصاد دانش‌بنیان هم رونق بیشتری خواهد گرفت

اشتراک دانش در ابتدای مسیر کمک شایانی به استارت‌آپ‌ها و صاحبان شرکت دانش‌بنیان در تمامی سطوح می‌کند

دریچه

از نات‌کوین تا میم‌کوین

بررسی‌ها حاکی است یک بازی مبتنی بر یک شبکه اجتماعی خارجی که پرسروصدا و به نوعی جنجالی شده، به سرعت در حال رشد است و کاربران بسیاری به دلایل مختلف از جمله احتمال ارزش یافتن آن در آینده به عنوان یک رمزارز، نسبت به استخراج آن اقدام می‌کنند.

به گزارش ایسنا، اخیرا یک بازی، توسط بنیاد Ton طراحی و روی اپلیکیشن پیام‌رسان تلگرام منتشر شده که کاربران باید یک مینی اپ تلگرام را نصب کرده و روی آیکون‌های آن با نام نات‌کوین (Notcoin) کلیک کنند.

عاملی که باعث افزایش محبوبیت رمزارز نات‌کوین شده این است که فقط یک رمز ارز نیست، بلکه یک بازی مبتنی بر میم است که به کاربران اجازه می‌دهد تا با ضربه زدن روی صفحه، امتیاز و کوین کسب کنند و به دلیل سهولت و جذابیت در مدت کوتاهی محبوبیت بسیاری به دست آورده است و میلیون‌ها نفر در مرحله آزمایشی آن شرکت کرده‌اند.

این بازی به گونه‌ای طراحی شده است که ساده و آسان باشد و نیازی به نصب، ثبت نام و هزینه ندارد. هر کسی که یک مرورگر وب و اتصال به اینترنت داشته باشد می‌تواند بلافاصله شروع به بازی کرده و نات‌کوین به دست آورد. کاربران با استفاده از نات کوین‌هایی که به دست آورده‌اند می‌توانند آیتم‌های مختلف درون بازی را خریداری کنند تا از این طریق امکان استخراج نات‌کوین های بیشتری برای آن‌ها فراهم شود.

میم کوین چیست؟

براساس بررسی نظر کارشناسان و تحلیلگران در مقالات مختلف، میم‌کوین‌ها ارزهای دیجیتالی هستند که بر اساس میم یا شوخی اینترنتی ساخته می‌شوند که از ارزش زیادی هم برخوردار نیستند اما بعضی مواقع تحت شرایطی مانند حمایت سلبریتی‌ها و پذیرش جامعه در شبکه‌های اجتماعی یا تعهد کاربران به پلتفرمی که آن‌ها را معرفی می‌کنند، مورد توجه قرار می‌گیرند و در نهایت رشد می‌کنند.

کارشناسان براین باورند اگرچه پس از فراگیر شدن این ارز دیجیتال در مدت زمان کوتاهی در گوشه و کنار جهان طرفداران بسیاری پیدا کرد اما جالب است که گفته شود تیم سازنده آن هیچ هزینه‌ای برای تبلیغات نکرده‌اند بلکه به صورت تبلیغات دهان به دهان در جامعه اعضای تلگرام مشهور شده است.

با توجه به اینکه محبوبیت این بازی پس از مدت کوتاهی از عرضه رسمی آن، به شدت افزایش یافت و طبق اعلام تنها در ۱۰ روز ۶.۳ میلیون بازیکن در آن فعالیت داشتند و اکنون میلیون‌ها نفر در سطح جهان مشغول ماین نات‌کوین هستند، اما این سوال وجود دارد که آیا این اشتیاق تضمین می‌کند که این پروژه کلاهبرداری نباشد؟

به اعتقاد تحلیلگران، اگر این بازی را همانند یک پروژه ارز دیجیتال بررسی کنیم، باید مشخص کنیم که آیا استانداردهای لازم برای یک پروژه قابل قبول در دنیای ارزهای دیجیتال را دارد؟ و این در حالی است که نات‌کوین یک ارز دیجیتال واقعی نیست و در بلاک چین TON ساخته نشده و در نتیجه این مساله آن را بیشتر به یک بازاریابی اینترنتی تبدیل می‌کند.

اکنون نات‌کوین به موازات رشد کاربران جهانی آن، در ایران هم مورد توجه برخی کاربران قرار گرفته است و اگرچه تا به حال اطلاعات رسمی در این زمینه منتشر نشده اما به نظر می‌رسد به دلیل اینکه سازنده آن تیم پاول دوروف است، نوعی اعتماد به کاربر برای بازی و ورود به سایت یا ربات را می‌دهد، درصورتی که کارشناسان همواره درباره پدیده‌های نوظهور و البته ناشناخته هشدار داده‌اند.

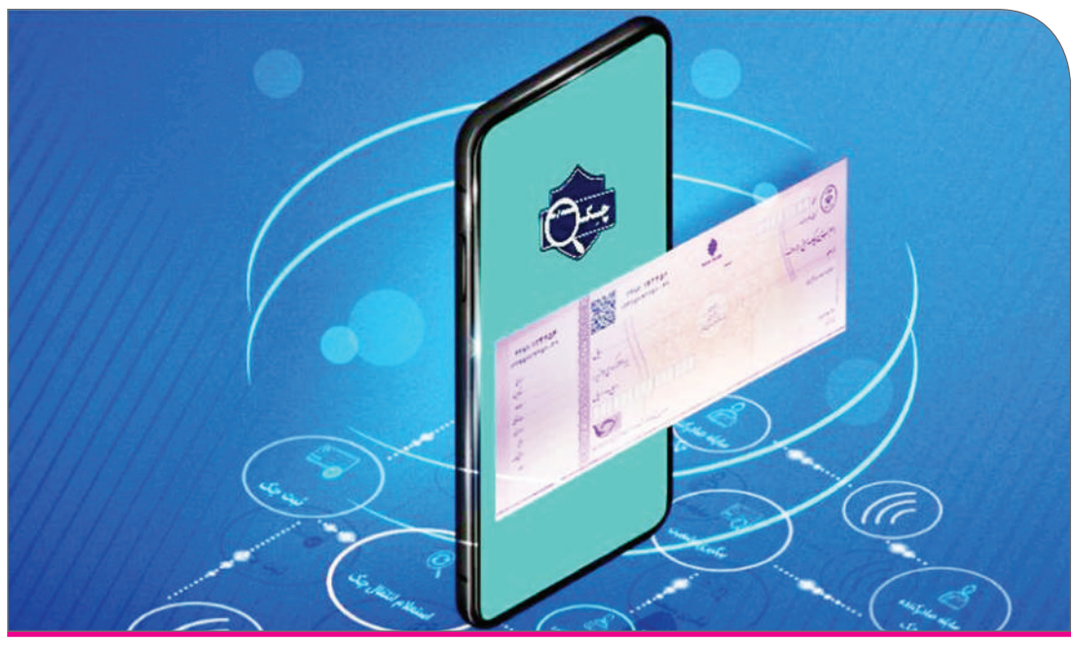
در نتیجه این سوال هم مطرح می‌شود که موضوعی که چندی است توسط مثلا برخی سلبریتی‌ها تبلیغ شده و دسترسی آن برای عموم مردم فراهم است و به راحتی می‌توان آن را به دست آورد، چرا باید در آینده با ارزش شود؟ بنابراین توصیه می‌شود کاربران با امید با ارزش شدن این ارز دیجیتال در آینده از آن استفاده نکنند.

چند سال گذشته هم اتفاق مشابهی رخ داد و برای مدتی اپلیکیشن نتورک بین کاربران بسیاری معروف و مورد استفاده قرار گرفت. این پروژه مدعی بود اولین ارز دیجیتال قابل استخراج توسط موبایل بود که در نتیجه مشخص شد ادعای آنها غیر واقعی بوده و اولین نبودند.

در هر حال سال‌های بسیاری است که گرایش جدیدی در حوزه پولی دنیا با نام رمزارزها به وجود آمده و این روزها جنبه‌های جدیدی از رمزارزها نمود بیشتری یافته است. در هر صورت این پدیده نوظهور ممکن است پیامدهای احتمالی هم در خود داشته باشد؛ از نظر روانشناسی شاید طمع باعث می‌شود تا افراد به این بازارها کشیده شوند و برخی نیز به علت خوش بینی برای کسب سود بیشتر اعتماد می‌کنند و سرمایه خود را از دست می‌دهند، برای ورود به بازار رمزارزها دانش زیادی در زمینه‌های امنیتی، تحلیل بازار اقتصادی و فناوری اطلاعات نیاز است و اگر افراد دارای این دانش نیستند از ورود به آن به شدت پرهیز کنند.

توسعه چک‌های الکترونیک در بازار

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

بنابر اعلام مسئولان، اکنون ۱۱ بانک خدمت چک الکترونیکی را ارائه می‌دهند. تا هفته آینده این آمار به ۱۲ بانک می‌رسد. چک الکترونیکی یکی از گام‌های بانک مرکزی و شبکه بانکی کشور در جهت ارائه خدمات غیرحضوری است. بر اساس تبصره الحاقی به ماده یک قانون صدور چک مصوب سال ۱۳۹۷، امکان صدور چک‌های الکترونیکی (داده پیام) به صورت قانونی فراهم شد. این نوع چک نیز مشمول قوانین و مقررات مرتبط با چک‌های کاغذی قرار گرفت. در راستای اجرایی شدن صدور چنین چک‌هایی هم بانک مرکزی مکلف شد. ظرف یک سال از لازم الاجرا شدن این تبصره، زیرساخت‌ها و اقدامات لازم برای صدور و مطالبه چنین چک‌هایی را فراهم کند. سرانجام هم ۲۱ آبان سال ۱۴۰۱ از نخستین چک الکترونیکی رونمایی شد.

دستاورد رشد تجارت الکترونیک

در دهه ۹۰ میلادی و اوایل دهه ۲۰۰۰، با رشد تجارت الکترونیکی، نیاز به روش‌های امن و دقیق برای انجام پرداخت‌های دیجیتالی برای مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها احساس می‌شد.

به‌عنوان پاسخ به این نیاز، مفهوم چک الکترونیکی به وجود آمد. در این مقاله، به معرفی و توضیح چک الکترونیکی می‌پردازیم و سپس مزایا و کاربردهای آن را بررسی می‌کنیم تا به سامانه چکاد بانک مرکزی ایران یا همان سامانه چک امن دیجیتال برسیم.

سامانه‌ای که به همین منظور در ایران طراحی شده و امکان ارسال، تأیید و پردازش چک‌های الکترونیکی را به‌صورت کاملاً امن، با سرعت بالا و به‌صورت آنلاین فراهم می‌کند.

۵۳ هزار نفر از چک دیجیتال استفاده می‌کنند

معاون بانک مرکزی ضمن اعلام اینکه در حال حاضر ۵۳ هزار نفر در کشور از چک دیجیتال استفاده می‌کنند، گفت: ۱۱ بانک چک دیجیتال را عملیاتی کردند و چهار بانک دیگر هم آزمون‌هایشان را با موفقیت به اتمام رساندند و همین روزها عملیاتی خواهند کرد.

مهران محرمیان در گفت‌وگو با ایسنا، درباره چک دیجیتال گفت: محصول چک دیجیتال در بانک‌ها به‌تدریج در حال نهایی شدن و استفاده توسط مشتریان است و روز به روز تعداد مشتریانی که از این محصول استفاده می‌کنند، در حال افزایش است. بانک‌ها هم فرآیندها و سامانه‌های خود را به‌تدریج کامل می‌کنند که مردم بتوانند استفاده راحت‌تری از این محصول داشته باشند که واقعا می‌تواند خدمات حوزه چک را یک پله دیگر ارتقا داده و به‌خصوص بحث نقد شدن چک را به‌صورت غیرحضوری پوشش دهد.

وی ادامه داد: در حال حاضر ۵۳ هزار نفر در کشور از چک دیجیتال استفاده می‌کنند و این ۵۳ هزار نفر ۱۸۴ هزار برگ دیجیتال صادر کردند. البته برگ چک اینجا حالت مجازی است و در واقعیت دیگر برگ چکی وجود ندارد. ۱۵۹ هزار فقره از این چک‌ها در شبکه بانکی نقد شده و ۳۳۴ فقره برگشت خورده است.

۱۱ بانک چک الکترونیکی ارائه می‌دهند

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی درباره بانک‌هایی که چک الکترونیکی را ارائه می‌دهند، گفت: ۱۱ بانک چک دیجیتال را عملیاتی کردند و چهار بانک ملی، آینده، مهر اقتصاد و سپه هم آزمون‌هایشان را با موفقیت به اتمام رساندند و همین روزها عملیاتی خواهند کرد و در اختیار مشتریان شان قرار خواهد گرفت. دو بانک مسکن و خاورمیانه هم در حال نهایی کردن آزمون‌ها هستند که به بانک‌های دارنده چک دیجیتال اضافه شوند. محرمیان خاطرنشان کرد: نکته‌ای که وجود دارد اینکه کسانی که چک دیجیتال دریافت می‌کنند باید بتوانند آن را در همه بانک‌ها نقد کنند. بنابراین بانک‌ها دو کار را انجام می‌دهند؛ اول اینکه در حوزه فضای مجازی و محصولاتی مانند موبایل‌بانک و اینترنت کلیه بانک‌ها باید بتوانند چک دیجیتال سایر بانک‌ها را نقد کنند و از این رو این پشتیبانی به تدریج در بانک‌های مختلف اضافه می‌شود.

وی ادامه داد: مورد دوم در فضای فیزیکی و شعب است. در حال حاضر تعداد زیادی از مردم با فرهنگ چک دیجیتال آشنا نیستند. اگر فردی می‌خواهد چک دیجیتال بدهد، شخص گیرنده باید بتواند در شعبه بانک خودش بتواند چک را به حسابش بخواباند و اصطلاحا نقد کند. اگر بانک نتواند این چک دیجیتال را پشتیبانی کند، مانعی برای فراگیر شدن استفاده از چک دیجیتال ایجاد می‌شود و این روند را کند می‌کند. معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی خاطرنشان کرد: از مهر ماه سال گذشته بخشنامه‌هایی را به بانک‌ها صادر کردیم و فرآیندهای اینکه چگونه می‌توانند چک دیجیتال و بدون کاغذ را که بتوانند چک‌ها را داخل شعبه نقد کنند، به شعبه‌ها ابلاغ کردیم. برخی بانک‌ها به لحاظ فنی اعلام آمادگی کرده و برخی بانک‌ها با تاخیر این کار را انجام دادند و به لحاظ فنی این امکان در بانک‌ها فراهم است. البته از همان ابتدا هم راه‌حلی که با همان سامانه‌ها بتوانند این چک‌ها را نقد کنند، به بانک‌ها اعلام کردیم. محرمیان با بیان اینکه در این ماه‌ها بخشنامه‌های متعددی به بانک‌ها ابلاغ شده است، گفت: ۲۰ آذر امسال بانک‌ها به همایشی دعوت شدند و در جریان جزییات قرار گرفتند. اکنون دیگر بانک‌ها بهانه‌ای برای اینکه این سرویس در شعبه‌هایشان ارائه نشود، ندارند و همه بانک‌ها تجهیز شدند و می‌توانند این کار را انجام دهند.

> ۱۱ بانک چک دیجیتال را عملیاتی کردند و چهار بانک ملی، آینده، مهر اقتصاد و سپه هم آزمون‌هایشان را با موفقیت به اتمام رساندند

کلیه شعب باید چک دیجیتال را بپذیرند

وی ادامه داد: از مسئولان بانکی می‌خواهیم در اسرع وقت موارد را عملیاتی کرده و بخشنامه‌های داخل بانک و یادآور را صادر کرده، جلسه‌های آموزشی مربوطه را برای کارکنان شعب برگزار کنند. کلیه شعب بانک‌ها باید چک دیجیتال را بپذیرند و فرآیندها به همه بانک‌ها اعلام شده و از این پس اگر به بانکی برخورد کنیم که این سرویس را پشتیبانی نکند، مجبوریم وارد اقدامات انضباطی شویم. ازاین رو امیدوارم ظرف چند روز آینده این اتفاق بیفتد.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی خاطرنشان کرد: مردم هر مشکلی در خصوص چک الکترونیک در سامانه‌ها و شعب داشتند، از طریق شماره تلفن ۲۷۰۶ که شماره ارتباطات مردمی بانک مرکزی است، موارد را اعلام کنند و این موارد جمع‌بندی و پیگیری خواهدشد.

کدام بانک‌ها چک الکترونیکی دارند؟

۴ بانک ملی، آینده، مهر اقتصاد و سپه را هم در مرحله آزمون داریم که یکی از این بانک‌ها یعنی بانک ملی به زودی به محیط عملیاتی اضافه خواهد شد و تا هفته آینده ۱۲ بانک ارائه دهنده خدمت چک الکترونیکی را خواهیم داشت. چک الکترونیکی که بر اساس آخرین آمار از سوی مسئولان بانک مرکزی حدود ۱۶۳ هزار فقره از ابتدای سال تا (۱۲ دی) صادر و از این تعداد ۱۴۳ هزار فقره نقد شده است. ابزار پرداختی که در ابتدا در سه بانک خدمت آن ارائه می‌شد. حالا به گفته آمنه نادعلیزاده سخنگوی قانون چک به زودی تعداد بانک‌های ارائه دهنده این خدمت به ۱۲ مورد می‌رسد.

همین زمینه نادعلیزاده بیان کرد: درحال‌حاضر ۱۱ بانک صادرات، تجارت، پارسیان، رفاه، کشاورزی، پاسارگاد، رسالت، ملت، گردشگری، توسعه صادرات، توسعه تعاون به شکل عملیاتی خدمت چک الکترونیکی را ارائه می‌دهند.

او افزود: ۴ بانک ملی، آینده، مهر اقتصاد و سپه را هم در مرحله آزمون داریم که یکی از این بانک‌ها یعنی بانک ملی به زودی به محیط عملیاتی اضافه خواهد شد. تا هفته آینده ۱۲ بانک ارائه دهنده خدمت چک الکترونیکی را خواهیم داشت. چک الکترونیکی که به گفته کارشناسان دارای مزیت‌های گوناگون از جمله حذف امکان دخل و تصرف است. موردی که فرزانی کارشناس امور بانکی مطرح کرده بود. این نوع چک جذابیت‌های خودش را دارد. تسریع در صدور چک، حذف دخل، تصرف و جعل توسط دارنده چک و کاهش مراجعه حضوری از مزیت‌های آن محسوب می‌شود. اقدام به صدور چک‌های الکترونیکی و استفاده از فناوری اطلاعات در مبادلات سبب کاهش هزینه‌های مبادلاتی می‌شود. همچنین تسریع و شفافیت در معاملات را می‌تواند به همراه داشته باشد. این مورد می‌تواند به اقتصاد کشور کمک کنند. در ادامه هم وزیر امور اقتصاد و دارایی احسان خاندوزی گفته بود. چک هزینه مبادلات را کاهش می‌دهد. چک الکترونیک یک محصول ارزشمند در نظام بانکی است.

سخن پایانی

بانک مرکزی آبان‌ماه سال گذشته از خدمت «چک الکترونیک» رونمایی کرد. چک الکترونیک نوع جدیدی از چک است که سرعت، دقت و امنیت بیشتری در عملکرد و نقد شوندگی نسبت به چک‌های کاغذی دارد و تمام قوانین چک کاغذی برای آن قابل اجراست و با یک امضای الکترونیکی اعتبار پیدا می‌کند.

در نهایت به گفته کارشناسان، چک الکترونیکی همان چک کاغذی است. در فضا و بستری دیجیتال فعال شده یعنی هر آن چه که در رابطه با چک‌های کاغذی وجود دارد. (بحث اعتبار، نحوه صدور، قوانین مرتبط با صدور و درخواست چک) در زمینه چک‌های الکترونیکی نیز صدق می‌کند. در کل چک الکترونیکی نسخه دیجیتال شده چک کاغذی است. چک الکترونیکی که دارای مزیت‌های گوناگون است و ۳ آبان اعلام شده. بر اساس ماده الحاقی ۵، برنامه هفتم بانک مرکزی مکلف است. به گونه‌ای برنامه‌ریزی داشته باشد که تا پایان سال سوم برنامه، چک‌های کاغذی از نظام بانکی حذف شود. بند قانونی که می‌تواند به توسعه چک الکترونیکی سرعت بیشتری هم ببخشد.

همه چیز درباره چک‌های الکترونیکی

سامانه چکاد با هدف ایجاد بستری برای ارائه چک امن دیجیتال و رفع مخاطرات احتمالی چک‌های کاغذی راه‌اندازی شده است که امکان مدیریت و نظارت آنلاین مبادله چک را برای شبکه بانکی و بانک مرکزی فراهم می‌کند.

از مزایای چک الکترونیک می‌توان به سرعت زیاد در ثبت و پردازش چک‌های الکترونیکی، عدم نیاز به ارسال نسخه فیزیکی چک، حذف نگرانی افراد در خصوص ثبت چک در سامانه و امنیت بالا و عدم امکان سرقت یا تحریف چک اشاره کرد.

چک الکترونیکی چیست؟

چک دیجیتال موجودیتی مشابه چک کاغذی دارد و تمامی مقررات چک کاغذی در مورد آن صدق می‌کند. در چک دیجیتال کاغذی از موجودیت چک حذف و با استفاده از امضای دیجیتال چک معتبر می‌شود. در این خصوص سامانه چکاد با هدف ایجاد بستر امن بین بانکی جهت ارائه چک دیجیتال و برطرف کردن مشکلات چک فیزیکی ایجاد شده و بانک‌ها با بهره‌گیری از سرویس‌های ارائه شده توسط این سامانه می‌توانند سرویس‌های چک دیجیتال را برای مشتریان خود عرضه کنند.

پیش نیازهای استفاده از خدمات چکاد

عضویت در همراه بانک، نصب و فعالسازی برنامه «هامون» جهت ثبت امضای الکترونیکی و همچنین داشتن یک حساب جاری با امکان صدور دسته چک پیش نیازهای استفاده از خدمات سامانه چکاد به منظور دریافت و صدور چک دیجیتال است.

پس از فعال‌سازی خدمت چک دیجیتال در منوی مربوطه در همراه بانک خدمات مربوط به چک دیجیتال اعم از درخواست صدور دسته چک، صدور چک، امکان وصول درون بانکی و بین بانکی چک، بانکی مشاهده دسته چک صادر شده و برگه‌های چک دیجیتال، مشاهده چک‌های دریافتی، انتقال چک دیجیتال، ضمانت چک، مسدودسازی چک، ابطال چک و نقد کردن چک بدون مراجعه به شعبه قابل انجام خواهد بود.

بررسی امنیت چک دیجیتال

بدون شک چک الکترونیکی خیلی امن‌تر از چک کاغذی است، چراکه نمی‌توان آن را تغییر داد یا به طور کلی منکر صدورش شد. از آن گذشته بانک مرکزی زیرساختی ایجاد کرده تا صادرکنندگان یا انتقال‌دهندگان چک از طریق امضای دیجیتال، احراز هویت و اعتبارسنجی شوند و همین امر بر امنیت چک‌های دیجیتال اضافه می‌کند.

همچنین در چک‌های کاغذی سنتی احتمال خط خوردگی یا اشتباه نوشتن همیشه وجود دارد و اگر این اتفاق بیفتد، راهی نیست جز اینکه برگه چک را پشت‌نویسی یا ابطال کرد که البته پشت‌نویسی هم در قانون جدید چک با محدودیت‌هایی روبه‌رو است. اما در خصوص صدور این نوع چک، دیگر با چنین دردسرهایی مواجه نیستیم.

همچنین سامانه چکاد و کد نهاب امنیت چک‌های الکترونیکی را بیش از پیش تضمین می‌کنند. چکاد (چک امن دیجیتال) سامانه مرکزی چک الکترونیک است و نهاب هم سامانه‌ای حاوی اطلاعات هویتی مشتریان بانکی است که با اختصاص دادن شماره شناسایی ویژه برای هر کاربر بانکی، امکان احراز هویت آسان و سریع افراد در شبکه بانکی را فراهم می‌کند.

مزایای چک الکترونیکی

بی‌هیچ تردید یکی از مهم‌ترین مزایای چک الکترونیکی امنیت بالای آن است، چراکه با اعتبارسنجی وضعیت اعتبار بانکی فردی که چک می‌کشد مشخص می‌شود، امکان سرقت یا تحریف آن وجود ندارد و می‌توان در صورت مشاهده نخستین تخلف، چک را به‌راحتی مسدود کرد. از دیگر مزایا مهم این چک‌ها به این موارد می‌توان اشاره کرد

- عدم محدودیت تعداد برگ چک
- عدم امکان تغییر در برگ چک الکترونیکی
- صرفه‌جویی در مصرف کاغذ
- اطلاع‌رسانی از وضعیت نقل‌وانتقالات چک
- حذف مراحل زمان‌گیر مثل جابه‌جایی، دسته‌بندی و حسابداری چک‌ها
- کارمزد و هزینه عملیاتی پایین‌تر
- مدیریت ریسک بهتر
- سرعت بالا فرآیندهای صدور و پرداخت چک
- امکان آگاهی از گردش حساب و مدیریت موجودی حساب برای جلوگیری از برگشت خوردن چک به کمک ابزارهای مدرن همچون تلفن
- امکان جایگزینی در تمامی معاملات
- مطلع شدن صاحب چک بعد از پرداخت وجه

از این موضوع نیز نمی‌توان غافل شد که قانون جدید چک و چک‌های دیجیتال تا حد زیادی جرایم بانکی را کاهش داده است. از آنجا که با ثبت اطلاعات در سامانه‌های الکترونیکی، امکان صدور چک به وعده و بی‌محل وجود ندارد، احتمال برگشت خوردن و کلاهبرداری نیز کمتر می‌شود.

در بررسی شرایط تامین آب شرب در استان‌های کشور مطرح شد

مصرف آب در ایران بالاتر از آلمان، هلند و نروژ

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

بحران آب را می‌توان یکی از مشکلات مشترک کشورهای مختلف در چند دهه اخیر دانست. هر منطقه و کشوری به نوبه خود سهمی از این بحران چالش‌برانگیز دارد و هرکدام نیز به نوعی برای غلبه بر این مشکل برنامه‌ریزی می‌کند. ایران در این میان، یکی از بحرانی‌ترین کشورها در زمینه آب است. چرا که هم از نظر شرایط اقلیمی و هم از لحاظ مدیریت منابع آب با مشکلات فراوانی روبه‌رو است. اما همان‌طور که میزان آسیب کشورهای مختلف از بحران آب یکسان نیست، استان‌های مختلف ایران نیز از این جنبه با هم اختلاف دارند.

برای اینکه بتوانیم بحرانی‌ترین استان کشور در تامین آب شرب را شناسایی کنیم، باید به حوضه‌های مختلف آبی توجه داشته باشیم. آمارها نشان می‌دهد که بارش‌ها در ادامه سال آبی جاری، کم و بیش روند نیمه اول را پیش خواهند گرفت و مطابق سال‌های قبل ایران با مشکل کم آبی مواجه خواهد بود. با این وجود با بررسی دقیق‌تر می‌توان دریافت که بیشتر حوضه‌ها می‌توانند تا حد خوبی کمبودها را جبران کنند و وضعیت متعادلی داشته باشند. اگر میزان بارش‌هایی که تا کنون اتفاق افتاده‌اند و بارش‌های پیش‌بینی شده برای ادامه سال آبی جاری را جمع‌بندی کنیم، خواهیم دید که حوضه کرخه بیشتر از سایر قسمت‌ها با کمبود آب روبه‌رو است. البته باید توجه داشت که پیش‌بینی‌ها هیچ‌گاه به طور صددرصدی اتفاق نمی‌افتند. اما باز هم می‌توان حوضه کرخه را به عنوان مقام اول در جدول بحران تامین آب در کشور معرفی کرد.

کم‌آب‌ترین حوضه آبی کشور

همان‌طور که می‌دانیم، چندین استان آب شرب مورد نیاز خود را از حوضه کرخه تامین می‌کنند. استان‌های همدان، خوزستان، لرستان، کرمانشاه و ایلام، در این فهرست هستند و پیش‌بینی می‌شود نسبت به دیگر استان‌های کشور با چالش جدی‌تری روبه‌رو باشند.

اما همه چیز به میزان دریافت آب توسط حوضه‌های آبی کشور خلاصه نمی‌شود و پارامترهای دیگری نیز در مشخص کردن بحرانی‌ترین استان کشور در تامین آب شرب نقش دارند. جمعیت، بهینگی مصرف آب و نیز میزان هدررفت آب از جمله این عوامل هستند. با در نظر گرفتن این موارد، تهران به بحرانی‌ترین استان کشور از نظر تامین آب شرب تبدیل می‌شود.

وضعیت استان تهران

گرچه حوضه کرخه بیشترین مشکل را در سطح کشور از نظر تامین آب استان‌های مجاور دارد، تهران را نیز باید به لیست استان‌های دارای مشکل شدید اضافه کرد. سدهای تامین‌کننده آب این استان وضعیت نسبتا پایداری دارند؛ اما جمعیت بالای تهران باعث شده است که این استان همچنان دچار شدید کمبود آب شرب باشد. از لحاظ آماری، تهران بیشترین جمعیت را نسبت به منابع آب شرب دارد و همین نیاز به مدیریت صحیح و نیز مصرف درست را دوچندان می‌کند. به این ترتیب با وجود مشکلاتی که در زمینه آب حوضه کرخه وجود دارد، جمعیت تهران باعث می‌شود این استان در صدر لیست بحرانی‌ترین استان‌ها قرار بگیرد.

کلید حل بحران آب شرب

طبق آمارها ۹۰ درصد از آب مورد استفاده در کشور، به حوزه کشاورزی اختصاص دارد. به همین دلیل اصلاح شیوه آبیاری می‌تواند تاثیر زیادی در کنترل بحران آب داشته باشد. از طرف دیگر بخش کشاورزی را می‌توان تنها حوزه‌ای در نظر گرفت که امکان اعمال محدودیت در آن وجود دارد. چرا که هرگونه قطعی یا کاهش سهم آب شرب و مصارف بهداشتی صدمات جبران‌ناپذیری را به جامعه وارد می‌کند. مهم‌ترین راه‌حل برای کنترل آب کشاورزی، محدود کردن مصرف و کاهش موقت سطح زیر کشت در استان‌هایی است که با مشکل کمبود آب مواجه هستند. بدیهی است که این موارد به محض بالاتر رفتن سطح آب موجود از میزان اضطراری، به مرور به حالت پیشین خود باز می‌گردند. درحال‌حاضر طرح‌های بزرگی در زمینه تامین و ذخیره آب روستاهای کشور در حال اجرا هستند که استان سیستان و بلوچستان بیشترین سهم از این برنامه را به خود اختصاص داده است. اجرای این طرح‌ها شاخص آبرسانی را به میزان قابل توجهی ارتقا خواهد داد و دسترسی مردم روستاها به آب شرب را آسان‌تر می‌کند.

وضعیت مخازن سدهای کشور

گزارش شرکت مدیریت منابع آب ایران حاکی از این است که از ابتدای سال آبی (مهر ۱۴۰۱) تا هشتم آذر، ۲.۸ میلیارد متر مکعب آب وارد مخازن سدها شده که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال قبل که ۲.۵ میلیارد متر مکعب بود، ۱۳ درصد رشد داشته است. همچنین در این گزارش ذکر شده است که میزان آب خروجی مخازن سدها در این دوره زمانی نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته پنج درصد کاهش داشته است.

هر چند با توجه به افزایش ورودی و کاهش خروجی، حجم آب موجود در مخازن سدها نسبت به سال گذشته از ۱۷.۷ میلیارد مترمکعب به ۱۸.۰۳ میلیارد مترمکعب رسیده و افزایشی دو درصدی داشته اما نکته قابل توجه اینجاست که این اعداد میانگین سدهای کشور است و نباید از وضعیت سدهای مهم شرب و کشاورزی که درصد پرشدگی آنها بسیار کاهش پیدا کرده است، غافل شد. وضعیت «سد اکباتان» در استان همدان از سایر سدهای مهم کشور بدتر است و تنها ۲ درصد از حجم مخزن آب دارد؛ «چاه‌نیمه‌های» سیستان و بلوچستان هم دست کمی از سداکباتان ندارد و درصد پرشدگی «چاه‌نیمه‌ها» با کاهشی ۵۴ درصدی نسبت به پارسال، به ۱۰ درصد رسیده است.

سد «زاینده‌رود» اصفهان نیز از دیگر سدهای بحرانی به حساب می‌آید که تنها ۱۲ درصد مخزن آن، آب دارد و نسبت به پارسال ۹ درصد کاهش پیدا کرده است؛ سدهای «دوستی» در خراسان رضوی، «کرخه» در خوزستان و «سفید رود» در گیلان هم از وضعیتی مشابه برخوردارند.

ضرورت مدیریت مصرف

علی سیدزاده، مدیرکل دفتر مدیریت مصرف شرکت آب و فاضلاب کشور با اشاره به موجودی سدهای کشور گفت: ذخایر مخازن ما به طور معمول در پاییز کم است و همیشه در فصل پاییز و زمستان حجم می‌گیرند؛ این مسئله وابستگی به بارندگی‌های از این به بعد دارد؛ تجربه نشان می‌دهد در پاییز و زمستان می‌توانیم با اتکا به منابع زیرزمینی از این شرایط عبور کنیم.

او با تاکید بر اینکه مدیریت مصرف مهم‌ترین راهکار برای شرایط کنونی است، افزود: اکنون سرانه مصرف خانگی در کشور ما ۱۹۰ لیتر به ازای هر نفر شبانه روز و سرانه کل - که فضای سبز، تجاری و صنعتی را هم شامل می‌شود - به ۲۳۰ لیتر در شبانه روز می‌رسد.

سیدزاده با بیان اینکه سرانه مصرف استانداردی برای کل دنیا وجود ندارد و این رقم در کشورهای مختلف دنیا متفاوت است گفت: به عنوان نمونه در برخی کشورهای توسعه‌یافته مثل آلمان، هلند و نروژ این رقم بین ۱۲۰ تا ۱۳۰ لیتر است. او تاکید کرد: بیشترین حجم آب شرب خانگی، در بخش استحمام و سرویس‌های بهداشتی مصرف می‌شود اما مسئله مهم‌تر، آبیاری فضای سبز از محل آب شرب است؛ به همین سبب، در برنامه هفتم توسعه، تاکید شده آبیاری از محل آب شرب کاملا ممنوع خواهد بود.

۶ درصد تهرانی‌ها ۲ برابر الگو آب مصرف می‌کنند

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران گفت: ۶ درصد آب در بخش شرب در پایتخت مصرف می‌شود که در این میزان ۲۲ درصد پرتی آب داریم. به گزارش روابط عمومی شرکت آب و فاضلاب استان تهران، حسن اردکانی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران در خصوص قطعی آب فرودگاه بین‌المللی مهرآباد، گفت: قطعی آب فرودگاه مهرآباد به تاسیسات خود داخل فرودگاه برمی‌گردد و مربوط به افت شدید فشار آب بود. فرودگاه مهرآباد جز مراکز حساس است که باید مخزنی جهت ذخیره ۴۸ ساعت آب برای تاسیسات داشته باشند.

وی ادامه داد: طبق بررسی کارشناسان ما در آنجا مخزنی وجود نداشته و مستقیم به شبکه آبرسانی وصل هستند و فقط مشکل برای آنجا بود. همسایه‌ها هیچ مشکلی در مصرف آب خود نداشتند و کلا این مشکل برطرف شد.

۲۲ درصد آب پایتخت هدر می‌رود

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران گفت: ۹۲ درصد آب کل کشور در بخش کشاورزی و ۶ بخش در شرب و ۲ درصد در بخش صنعت استفاده می‌شود. ما باید ببینیم چقدر در هدررفت آب داریم، در تهران حدود ۲۲ درصد هدر رفت آب را داریم. وی ادامه داد: بخش زیادی از هدررفت آب در بخش انشعابات غیر مجاز است. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با بیان اینکه در ۱۰ ماه گذشته ۴۰ هزار انشعاب غیر مجاز را شناسایی کردیم که از ۲۰ هزار نفر را شناسایی کرده و با پرداخت جرایم، انشعابات آنها وصل شد اما با ۲۰ هزار نفر دیگر برخورد قانونی کرده و انشعابات آنها کامل قطع شد. وی افزود: میزان بارندگی در ۵۰ سال گذشته کاهش زیادی یافته و تغیر اقلیم باعث شده که ۳ سال خشکسالی را پشت سر بگذاریم و وارد چهارمین سال خشکسالی شده‌ایم.

وی افزود: ما با این هدررفت آب که یکی از این بخش انشعابات غیرمجاز است برخورد می‌کنیم و از مردم تقاضا داریم که با این موضوع برخورد می‌کنند، به طوری‌که با شماره ۱۲۲ تماس بگیرند و ما سریعا با این موضوع برخورد خواهیم کرد.

اردکانی عنوان کرد: الگوی مصرف برای هر خانوار در ماه ۱۲ هزار لیتر است، اگر خانواده ۳ نفر باشد هر نفر در روز بین ۱۲۵ تا ۱۳۰ لیتر مصرف کند اما میانگین مصرف ما در استان تهران برای هر نفر ۲۵۰ لیتر در روز است و دوبرابر الگو است و ۶۳ درصد مشترکان ۲ برابر الگو مصرف می‌کنند و ۶ درصد مشترکین بیشتر از ۲برابر الگو مصرف می‌کنند.

> ۹۰ درصد از آب مورد استفاده در کشور، به حوزه کشاورزی اختصاص دارد. به همین دلیل اصلاح شیوه آبیاری می‌تواند تاثیر زیادی در کنترل بحران آب داشته باشد

سخن پایانی

همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردیم، بخش بزرگی از مشکلات مربوط به تامین آب در کشور، به شرایط اقلیمی و روند جهانی برمی‌گردد.

این قسمت از ماجرا تا حد زیادی خارج از اراده انسان است و جز با سرمایه‌گذاری‌های عظیم نمی‌توان تغییری در آن ایجاد کرد. اما اگر بخواهیم روش‌های عملی‌تر را در نظر بگیریم، صرفه‌جویی در مصرف آب، استفاده از مخزن‌های آب استاندارد و اصلاح شیوه‌های توزیع آب در بخش کشاورزی راهگشا خواهند بود.

توسعه سرمایه انسانی و نوآوری، در اولویت نخست

بهروز راعی: مدیرعامل فولادمبارکه گفت: توسعه سرمایه انسانی و توجه به نوآوری باید در اولویت شرکت ایریسا قرار گیرد تا به تحقق شعار خلق آینده‌ای بهتر در راستای توسعه و پیشرفت صنعت فولاد و کشور دست یابیم.

به گزارش خبرنگار صمت از استان اصفهان، محمد یاسر طیب نیا مدیرعامل فولادمبارکه در حاشیه بازدید از شرکت ایریسا با بیان اینکه این شرکت در تحقق ماموریت محوری فولاد مبارکه و شعار خلق آینده‌ای بهتر نقش بسزایی دارد، اظهار کرد: با توجه به همه پیشرفت‌ها و توسعه‌هایی که در این شرکت صورت گرفته باید توسعه سرمایه انسانی بیشتر مورد توجه قرار گیرد، چراکه هر اتفاقی در مجموعه ایریسا وابسته به سرمایه انسانی است.

وی ادامه داد: در واقع هر اقدام و ساختاری در این مجموعه باید با اولویت توسعه سرمایه‌انسانی و نگهداشت آن رخ دهد، زیرا یک موضوع محوری است.

طیب نیا با اشاره به نوآوری و فناوری‌های جدید و نوظهور تصریح کرد: حتی برای حفظ شرایط در فولاد مبارکه نیز به نوآوری الزام داریم و برای تحقق شعار و خلق آینده‌ای بهتر در راستای توسعه و پیشرفت صنعت فولاد و کشور و همچنین افزایش درآمدها قطعا باید به این حوزه به طور جدی توجه شود و در کسب و کار این مجموعه، نوآوری اولویت شماره یک است.

مدیرعامل فولادمبارکه ادامه داد: تحقیق و توسعه از دیگر مواردی است که باید به آن نگاه ویژه داشت و شرکت‌هایی مانند ایریسا باید بخش اصلی درآمد خود را در مسیر تحقیق و توسعه قرار دهند و اگر در این حوزه سرمایه‌گذاری نشود عقب می‌مانیم.

وی خاطر نشان کرد: اصل درآمد در همین بخش تحقیق و توسعه و فعالیت‌های نوآورانه است و باید بودجه ویژه‌ای را برای این حوزه در استراتژی و راهبردهای ایریسا قرار گیرد.

طیب نیا تاکید کرد که در موضوع امنیت هرچند فعالیت‌های نوآورانه انجام شده اما تا چند سال آینده همچنان نیاز به تحقیق و توسعه در این حوزه وجود دارد و انتظار می‌رود سازکارهایی در نظر گرفته شود تا نخبگان بین‌المللی و فعال در شرکت‌های بزرگ بین‌المللی جذب و امکان سرعت بخشیدن به توسعه فراهم شود.

وی افزود: هوشمندسازی، هوش مصنوعی و اینترنت اشیا نیز از دیگر مباحثی است که باید توسط این شرکت دنبال شود و در کنار آن حوزه «امنیت سایبری» هم به عنوان یک کسب و کار مهم و با اهمیت به آن نگاه ویژه‌ای شود. از این رو به دلیل جایگاه فولادمبارکه و جنگ نرم، دشمن در وهله اول از طریق جنگ سایبری و در عرصه فناوری اطلاعات حمله می‌کند که شرکت ایریسا باید خط مقدم را در این حوزه حفظ کند.

طیب نیا با اشاره به صادرات خدمات فناوری اطلاعات، گفت: برای توسعه این مجموعه و کسب درآمد و انتقال دانش به ایران نیاز داریم که این حوزه گسترش یابد و «ایریسا پرایم» مدل مناسبی برای آن می‌تواند باشد که کشورهای همسایه نیز بستری برای این فعالیت و کسب درآمد ارزی خواهند بود.

ماموریت جهاد کشاورزی البرز برای احداث ۲ هزار هکتار گلخانه

استاندار البرز با اشاره اهمیت کشت گلخانه ای در شرایط کم آبی از سازمان جهاد کشاورزی خواست برای احداث ۲ هزار هکتار گلخانه جدید در این استان برنامه ارائه دهد.

به گزارش ایرنا، مجتبی عبداللهی در نشست کارگروه زیربنایی استان البرز افزود: مدیریت دانش در بخش کشاورزی منجر به توسعه کشاورزی گلخانه ای، دانش بنیان و فناورانه می شود و این امر اشتغال، بهره وری، عدم تغییر کاربری اراضی کشاورزی و مهمتر از همه صرفه جویی در مصرف آب را به همراه دارد .

استاندار البرز گفت: تحقق کشاورزی دانش‌بنیان، منابع موجود را به سمت بیشترین و بهترین بهره وری، هدایت می کند.

عبداللهی ضمن تاکید بر اینکه باید طرح ها و برنامه ها را به‌گونه‌ای دنبال کنیم که حقی از آیندگان نیز ضایع نشود، افزود: حفظ و حراست از اراضی کشاورزی، محیط زیست و منابع طبیعی استان البرز ، مبنای تصمیم‌گیری های استان در طرح های تفصیلی و توسعه است.

وی ادامه داد: حمایت از طرح های گردشگری، بومگردی و صنایع دستی تاثیر بسزایی در حفظ کاربری اراضی و همچنین ایجاد بسترهای اشتغال و رشد اقتصادی استان دارد.

در نشست کارگروه زیربنایی استان البرز سه طرح تولیدی کشاورزی مورد بررسی قرار گرفت که تصویب نهایی آن در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان با رأی گیری از اعضا صورت می گیرد.

گزارش خبری

ساماندهی مشاغل شهری در زاهدان

سرپرست ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری زاهدان از عزم جدی این سازمان در ساماندهی دستفروشان و صنوف مزاحم در نقاط مختلف شهر به ویژه دست‌فروشان خیابان امیرالمومنین(ع) خبر داد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان سیستان و بلوچستان، حمید روشن‌دل هرمزی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: با توجه به اینکه حضور دست فروشان خیابان امیرالمومنین(ع) همواره برای مردم دردسرساز بوده این سازمان اقدام به جمع‌آوری و ساماندهی گاری‌های فروش میوه از این محل کرده است. وی ادامه داد: تنها راه‌حلی که به صورت موقت برای ساماندهی این گاری‌ها می‌توانستیم انجام دهیم استفاده از بازارچه ساختمان شماره ۲ شهرداری زاهدان بود.

سرپرست ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری زاهدان عنوان کرد: در محل شهرداری شماره ۲ زاهدان ۱۸ باب مغازه تجاری وجود دارد که به صورت موقت وسط محوطه این بازارچه ۲۰ غرفه دیگر نیز ایجاد شده است.

روشن دل هرمزی با اشاره به این که به فروشندگان سیار خیابان امیر المومنین پیشنهاد شده به صورت رایگان یک سال از این محل استفاده کنند، افزود: متاسفانه این افراد این موضوع را به راحتی نمی‌پذیرند، در همین راستا به فرماندار زاهدان نامه‌ای زده شده و اعلام کرده‌ایم مصوبه شورای تامین را برای جمع آوری این فروشندگان سیار بگیرند.

وی با بیان اینکه در چند روز گذشته یکی از محل‌های نگهداری این گاری‌ها کشف شده است، تصریح کرد: ۱۲ مورد از این گاری‌ها به سازمان منتقل شده و که پس از ابلاغ مصوبه شورای تامین به صورت جدی برخورد با این افراد با کمک نیروی انتظامی شروع می‌شود که ظرف ۱۰ روز این گاری‌ها از سطح شهر جمع آوری خواهد شد.

سرپرست ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری زاهدان اظهار کرد: برخی از مغازه‌داران اقدام به اجاره دادن محوطه جلوی مغازه خود با مبالغ بالا کرده‌اند که برخورد با این افراد نیز در دستور کار است.

وی در مورد دیگر پروژه‌های در دست اقدام این سازمان ادامه داد: بازارچه کوثر در سال ۹۸ به دلیل کاربری ملک، ساخت آن متوقف شده بود که سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی در امسال نسبت به تکمیل پروژه نصب درب برقی و بهسازی غرفه‌ها اقدام کرده است.

روشن‌دل هرمزی در مورد پروژه فاز چهار سایت خودروی سبک خاطرنشان کرد: این پروژه در سال ۹۸ با مشارکت متقاضیان معرفی شده از اتحادیه شروع به ساخت کرده اما به دلیل مشکلات مالی ساخته نشد که در امسال سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی اقدام به احداث و تکمیل ۲۴ غرفه در این محل کرده است.

وی به بازار روزهای زاهدان اشاره کرد و گفت: با توجه به متراژ زمین تحویل شده متاسفانه به دلیل هرج و مرج زیاد در مجموع ۳۰۰ غرفه در چهارشنبه و دوشنبه بازار بهره‌برداری می‌شد که ترافیک شدید در ساعت‌های پایانی روز در محل این بازارها، نارضایتی مردم را به دنبال داشت از این رو بهسازی وضعیت غرفه بندی، ساخت سرویس بهداشتی و ایجاد پارکینگ در این محل‌ها انجام شد تا جلوی برخی از هرج و مرج‌ها گرفته شود.

سرپرست ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری زاهدان یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی را ایجاد فضاهای شبانه و مدیریت این گونه فضاها برای افزایش نشاط شهروندان و ایجاد امنیت پایدار شب‌های زاهدان نام برد و افزود: با توجه به وجود گاری‌های فعال در تولید غذا سازمان ساماندهی مشاغل شهری در نظر دارد با ایجاد فود کورت و فود استریت‌های مختلف در شهر زاهدان نمای شب را تغییر دهد و در جهت ایجاد محیط‌های تفریحی اقدام کند.

وی عنوان کرد: در این راستا تاکنون جدول کشی برای ایجاد پارکینگ و ایجاد لاین کندرو طبق طرح تفصیلی شهرسازی در زمینی به وسعت هزار متر مربع انجام شده همچنین ۱۵ واحد کیوسک صنف غذا با ابعاد سه در چهار در این محل ساخته شده است.

روشن‌دل هرمزی در مورد ساخت بازارچه در شهرک جهاد گفت: این پروژه بهمن ۱۳۹۹ شروع شده و در سال ۱۴۰۱ به اتمام رسید که برای آن ۱۵ میلیارد ریال تامین اعتبار شد و تاکنون ۱۴ غرفه با هدف ساماندهی کیوسک‌های سطح شهر و افزایش سطح خدمات رسانی به شهروندان در این محل ساخته شده است.

وی به طرح ساماندهی و بهسازی کیوسک‌های سطح شهر زاهدان اشاره کرد و افزود: سازمان سامانه مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی و شهرداری در نظر دارد نسبت به ساماندهی کیوسک‌های سطح شهر اقدام و طرح کیوسک‌ها را بروز رسانی کند تا به عنوان یکی از المان‌های شهری و شهرداری و بهبود فضای شهر اقدام کند. سرپرست ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری زاهدان افزود: ساماندهی ضایعات‌فروشی‌ها، صنف تعمیرکاران کوچه حافظ و فروشندگان گل و گیاه در زاهدان در دستورکار سازمان قرار دارد.

یکشنبه
اول بهمن ۱۴۰۲- ۹ رجب۱۴۴۵ - ۲۱ ژانویه ۲۰۲۴- شماره ۲۴۹۴-پیاپی ۳۸۱۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

عکس: آیدا فریدی

تا پارسال گردش مالی بالا و سود سرشار داروخانه‌داری معمولا برای برخی مدیران و افرادی با دسترسی‌های خاص بود. افرادی که یا پول بسیار زیاد داشتند یا در انجمن داروسازان بودند، به قولی از خودشان به حساب می‌آمدند و برای راه‌اندازی این کسب وکار پر رونق نیازی هم نبود حتما داروساز باشند بلکه صرفا کافی بود بتوانند یک داروساز را استخدام کنند. مهم مجوز تاسیس داروخانه بود که برای آنها باتوجه به قدرت و ثروت‌شان فراهم بود. این انحصار به آیین‌نامه قبلی تاسیس داروخانه برمی‌گشت که راه را برای تأسیس داروخانه در شهرهای بزرگ با در نظر گرفتن حد نصاب جمعیتی و فاصله جغرافیایی، بسته بود و عملا مجوز تاسیس داروخانه را محصور دستان عده‌ای خاص نگه داشته بود.

تابستان سال پیش بود که با مطالبات داروسازان جوان و پیگیری کمیسیون دیده‌بان شفافیت و عدالت، انحصار مجوز تأسیس داروخانه شکسته شد. پارسال این شکستن انحصار به مذاق مدیران و سرمایه‌دارانی که تا پیش از این جریان اصلی داروخانه دست آنان بود، خوش نیامد. همانگونه که امسال طرح داروسانی آن‌لاین نیز به مذاق‌شان خوش نیامده است. در طرح داروسانی، سکوهای (پلتفرم‌ها) آنلاین، نقش واسطه را بین داروخانه‌ها و بیماران متقاضی خرید دارو ایفا می‌کنند و داروها را پس از دریافت از داروخانه، به‌دست بیماران می‌رسانند. طرحی که در صورت اجرا، سهولت دسترسی به انواع دارو برای تمامی اقشار جامعه به خصوص سالمندان و بیماران را به دنبال خواهد داشت. متأسفانه به دلیل به خطر افتادن منافع افراد و مدیرانی که داخل این زنجیره سودآور قرار دارند، تا کنون این طرح نتوانسته عملیاتی شود. اما دقیقا دلیل آنها برای مخالف چه چیزی است؟

ممنوعیت داروسانی آنلاین تنها در ۸ کشور

اینکه هوشمندسازی و ارتقای سطح الکترونیک خدمات همواره منجر به بهبود خدمت‌رسانی می‌شود، اظهر من الشمس است. اما این موضوع اهمیت دوچندانی در نظام سلامت و درمان دارد، چرا که بهبود نظام سلامت منجر به کاهش هزینه، تسریع درمان و افزایش رفاه بیماران می‌شود. به همین جهت، بسیاری از کشورهای دنیا به سمت هوشمندسازی خدمات سلامت حرکت کرده‌اند.

فروش اینترنتی دارو در ۸۸ کشور

طبق گزارش سایت precedence research، تا سال ۲۰۲۱ در بیش از ۸۸ کشور فروش اینترنتی داروهای بدون نسخه و در ۴۷ کشور فروش اینترنتی داروهای با نسخه مجاز بوده است. از مهم‌ترین دلایل روی آوردن کشورها به فروش اینترنتی دارومی‌توان به کاهش صف‌های انتظار برای تهیه دارو، کاهش هزینه بیمار، کاهش هزینه جست‌وجوی داروها و افزایش دسترسی مناطق دوردست و محروم به دارو اشاره کرد. باوجود تمام این توضیحات کشورمان جز آن ۸ کشوری بوده که داروسانی در آنها ممنوع است. در این چند سال اخیر و بعد از همه‌گیری کرونا، اهمیت طرح فروش آن‌لاین دارو مورد توجه سیاست‌گذاران کشور قرار گرفت و هیات وزیران در آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه سلامت (مصوب ۱۴۰۱/۰۳/۲۲) به این موضوع پرداخته‌اند. مطابق تبصره ۲ ماده ۸ این آیین‌نامه، هیات وزیران وزارت بهداشت را مکلف کرده است تا ظرف مدت دو ماه، با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ضابطه‌ای تدوین کرده و در آن زمینه عملیاتی شدن توزیع دارو از طریق سکو (پلتفرم)ها و کسب و کارهای اینترنتی را با رعایت اصل رقابت و جلوگیری از انحصار عملیاتی نماید. با این حال و با گذشت بیش از ۱۷ ماه از مهلتی که هیات وزیران برای تدوین ضابطه معین کرده‌اند، هنوز ضابطه مذکور توسط وزارت بهداشت ابلاغ نشده است. اخیرا در تاریخ ۲۲ آذر ۱۴۰۲، کمیسیون اصل ۹۰ در پی شکایات واصله از وزارت بهداشت، مهلتی یک ماهه را برای این وزارتخانه و سازمان غذا و دارو تعیین کرد تا ظرف این مدت، اقدام به تدوین دستورالعمل عرضه اینترنتی دارو کند.

داروسازان در صف اول مخالفان

برای اجرایی‌شدن داورسانی وزارت ارتباطات به عنوان مسئول و دو وزارتخانه اقتصاد، بهداشت و درمان، سازمان غذا و دارو و انجمن داروسازان نهادهای اصلی درگیر این طرح به حساب می‌آیند. درحال‌حاضر، ۳ وزارتخانه مذکور و سازمان غذا و دارو، با کلیت موضوع مشکلی ندارند و مخالف اصلی به ثمر رسیدن این موضوع انجمن داروسازان است که به نمایندگی از برخی داروخانه‌دارها، به مخالفت با این موضوع می‌پردازد.

هنوز زیرساخت کافی نداریم

انجمن داروسازان بارها اعلام کرده است که هنوز زیرساخت کافی برای ذخیره اطلاعات محرمانه بیماران وجود ندارد و ذخیره اطلاعات بیماران در زیرساخت‌هایی که وزارت بهداشت متولی آن نیست خطرات قابل توجهی دارد. همان‌طور که در ابتدای گزارش اشاره شد، قرار نیست اطلاعات خصوصی بیماران در اختیار سکوها قرار بگیرد بلکه فرآیند فعالیت این سکوها به این صورت خواهد بود که در ابتدا، متقاضی خرید اینترنتی دارو، تنها کد ملی خود را در اختیار سکو قرار می‌دهد و سکو، پس از احراز هویت فرد متقاضی در سامانه شاهکار، کد ملی را در اختیار یک سامانه سوئیچ واسط بین سکوها و داروخانه‌ها، که تحت مدیریت سازمان غذا و دارو قرار دارد، می‌گذارد و سامانه سوئیچ، پس از دریافت کد نسخه از سامانه نسخه الکترونیک، کد نسخه را در اختیار داروخانه‌های مجاز به فروش اینترنتی در نزدیکی محل سکونت متقاضی قرار می‌دهد و نهایتا داروخانه منتخب توسط متقاضی، با دریافت تاییدیه سامانه سوئیچ و صدور یک فاکتور اجمالی، که تنها مجموع هزینه‌ها در آن لحاظ شده است، داروها را در اختیار سکوها قرار می‌دهد تا آن را به‌دست متقاضی برسانند.

سخن پایانی

بهبود توزیع عادلانه دارو، تسهیل دسترسی در مناطق محروم و ایجاد رقابت سالم بین تمامی داروخانه‌ها از فواید طرح داروسانی آنلاین برشمرده می‌شود. شیوه‌ای که در بیش از ۱۰۰ کشور جهان رواج دارد. طرحی که در ایران همچنان در پیچ و خم اجرا و تامین زیرساخت مانده است.

یادداشت

عصر هوش مصنوعی

قربانعلی تنگ شیر
استاددانشگاه

هوش مصنوعی دانش ایجاد سامانه‌هایی است که رفتار یا طرز فکری مشابه انسان دارند یا به شکلی منطقی فکر یا عمل می‌کنند. امروزه بیش از ۷۰ سال از زمانی گذشته است که اصطلاح هوش مصنوعی نخستین بار برای مجموعه‌ای از تحقیقات علمی به کار گرفته شد و آلن تورینگ آزمایش معروف خود را برای تشخیص هوشمندبودن یک سامانه مصنوعی ارائه کرد. در این مدت هوش مصنوعی فراز و فرودهای فراوانی داشته است چت بات هایی (Chat Bot) با قابلیت مکالمه به زبان طبیعی را دارند ربات‌های با قابلیت پیشرفته تعامل با محیط و انجام کارهای مختلف سامانه‌های هوشمند که قادر به شکست انسان در بازی‌های مختلف بودند و دستیارهای صوتی با توان فهم گفتار انسانی از جمله خبرهای مهمی است که در سال‌های گذشته بازتاب زیادی در رسانه‌ها داشته‌اند هوش مصنوعی با سودای شبیه‌سازی انسان در اواخر دهه ۴۰ میلادی کار خود را آغاز کرد این آرزو موجی از تحقیقات برای شبیه‌سازی سلول‌های عصبی انسان به عنوان عنصر پایه‌ای سیستم عصبی بشر به دنبال داشت. امروزه هوش مصنوعی مولد امکان تولید راحت داده‌های مختلف را برای همه مردم فراهم کرده است و کاربران می‌توانند با استفاده از ابزارهای توسعه داده شده به راحتی ایده‌ها و تفکرات خود را در قالب تصویر، متن، صوت و ویدئو بیان و منتشر کنند و استفاده از این مدل‌ها می‌توانند به رشد و توسعه در بسیاری از علوم در حوزه‌های مختلف نظیر پزشکی کشاورزی آموزش و امنیت کمک کنند استفاده نامناسب هم می‌تواند آسیب‌های جبران‌ناپذیری را به باور بیاورد.

انواع هوش مصنوعی مصنوعی را می‌توان به ۲ بخش اصلی تقسیم کرد هوش مصنوعی تمایزی و هوش مصنوعی مولد در هوش مصنوعی تمایزی هدف ایجاد درک و دانش بهتر نسبت به داده ورودی است مثل فیلم و ویدئو که با هوش مصنوعی تشخیص بهتری داده می‌شوند اما در هوش مولد تولید داده‌های جدید مشابه با داده‌های واقعی است مثلا تولید تصاویر ساختگی از چهره انسان که امکان تشخیص ساختگی از چهره انسان که امکان تشخیص ساختگی بودن آنها امکان‌پذیر نیست. در ایران تاکنون ۴۵۲ شرکت دانش‌بنیان ۶ پژوهشگاه و ۱۷۲ دانشجوی دکترا هوش مصنوعی در این رابطه فعالیت دارند. برای توسعه هوش مصنوعی در ایران باید به ۳ مورد مهم زیر توجه کرد:

۱- توجه به زیرساخت‌های فنی ۲- تربیت منابع انسانی مجرب ۳- توجه مهم به مدیریت داده‌ها در کشور. ما نمی‌توانیم هوش مصنوعی را نادیده بگیریم و باید هماهنگ با جهان و دانش روز پیش برویم. باید در اجلاس‌های بین‌المللی شرکت کنیم تا به روز باشیم، همچنین برای مدیریت داده‌ها باید از اطلاعات افراد استفاده کرد که کار سختی است اما باید به حریم خصوصی افراد جامعه احترام گذاشت.

شاید بتوان دانشمند ایرانی خوارزمی را بنیان‌گذار ریاضیات درآن دوران باستان دانست که به رمزگشایی داده‌ها و پردازش برای تصمیم‌سازی توجه زیادی کرده بود الان دوران ابرکامپیوترهای کوانتومی و استفاده از منطق فازی بین صفر و یک بوده که به کنش رفتاری جامعه در عملیات روزانه می‌پردازند و فناوری پیچیده‌ای و فرامتغیرهاست. عده‌ای عقیده دارند هوش مصنوعی یعنی بی‌ارزش کردن انسان و روز به روز ضعیف شدن قدرت‌های مغزی انسان. سوال این است که انسان تا چه حد باید برای مهار زندگی از هوش مصنوعی استفاده کند. یک بررسی در ۴۶ کشور و ۱۰۵ مراکز خبری رسانه‌ای نشان می‌دهد که بین کشورهای شمال و جنوب؛ کشورهای جنوب بیشتر از امکانات هوش مصنوعی استفاده می‌کنند، زیرا هوش مصنوعی یا مهندسی مغز که بتوان با آن رفتارهای انسانی را پیش‌بینی کرد. استانداردسازی انسان‌ها به کمک هوش مصنوعی صورت می‌گیرد با توجه به اینکه اتحادیه اروپا در مواردی استفاده از هوش مصنوعی را ممنوع اعلام کرده است اما هنوز دوقطبی‌های اجتماعی در جامعه وجود دارد و باید به این فکر کنیم که تا چند سال دیگر هوش مصنوعی نیز به یک چیز ساده و عادی تبدیل خواهد شد.

وجود ۱۶ هزار ساختمان ناایمن در تهران

محمدمهدی حیدری، سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی اظهار داشت: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی درباره ارتقای تاب‌آوری شهر تهران بر اساس بند «ض» ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران، تدوین دستورالعمل فروریزش‌ها و فروچاله‌های شهر تهران، تعیین حریم گسلی و همچنین ارزیابی ساختمان‌های نا ایمن را انجام داده و اقداماتی در حال انجام دارد. سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفت: مرکز تحقیقات در همکاری با اداره کل راه و شهرسازی استان تهران، سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران و مدیریت بحران شهرداری تهران، ارزیابی ساختمان‌های ناایمن را شروع کرده است. به گزارش وزارت راه و شهرسازی، حیدری ادامه‌داد: مقرر شده است تا ارزیابی ۱۶ هزار ساختمان نا ایمن در پایتخت انجام شود که تاکنون ارزیابی هزار و ۲۰۰ ساختمان ناایمن انجام شده و نتایج ارزیابی‌ها در چهار گروه به سازمان مدیریت بحران و دادستانی استان تهران ارائه شده است. وی تاکید کرد: ارزیابی ساختمان‌های نا ایمن موضوع مهمی است که بر اساس جزء ۵ بند ض ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران انجام آن بر عهده مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در همکاری با دیگر سازمان‌ها و نهادها قرار گرفته است.

اصناف

تعرفه تابلوهای تبلیغاتی

	شرح خدمات	واحد محاسبه	نرخ خدمات (ریال)
۱	تابلو کامپوزیت-درجه یک (طبق ورق مصرفی)	متر مربع	۱۹/۰۰۰/۰۰۰
۲	تابلو کامپوزیت-درجه دو (طبق ورق مصرفی)	متر مربع	۱۷/۰۰۰/۰۰۰
۳	تابلو ترمو وود- خارجی	متر مربع	۳۷/۵۰۰/۰۰۰
۴	تابلو ترمو وود- ایرانی	متر مربع	۲۸/۰۰۰/۰۰۰
۵	تابلو کرکره فلزی با رنگ استاتیک	متر مربع	۱۶/۰۰۰/۰۰۰
۶	آهن کشی مازاد	قیمت روز آهن + ۱۰۰%اجرت	
۷	حروف استیل نگیر (تا قطر ۱۰ سانت-ساده و ر)	متر محیط	۹/۵۰۰/۰۰۰
۸	حروف استیل با روشنایی (نورآندریک)	متر محیط	۱۱/۰۰۰/۰۰۰
۹	حروف استیل با پلکسی دوغی ۴ میل	متر محیط	۱۳/۵۰۰/۰۰۰
۱۰	حروف استیل دو لب رینگ ۷و۱ با پلکسی ۲۰۸	متر محیط	۱۴/۵۰۰/۰۰۰
۱۱	حروف وکیوم کامل	متر محیط	۱۷/۰۰۰/۰۰۰
۱۲	حروف چنلیوم (تک رنگ-لبه ۹ سانت-زیرسازی PVC)	متر محیط	۸/۰۰۰/۰۰۰
۱۳	افزودن اضافات به حروف چنلیوم و پلاستیک (نوآندریک، دومل، پانچ و...)	متر محیط	۹۰۰/۰۰۰
۱۴	حروف آهنی (رنگ - لبه ۳ - تا قطر قلم ۱۲ سانت)	متر محیط	۷/۵۰۰/۰۰۰
۱۵	حروف برنج و مس	متر محیط	۱۴/۰۰۰/۰۰۰
۱۶	حروف پلاستیک	متر محیط	۹/۰۰۰/۰۰۰
۱۷	حروف لبه سوندی	متر محیط	۸/۷۰۰/۰۰۰
۱۸	لایت باکس (قاب ۹ سانتی متر، نور مهتابی، طلق، چاپ)	متر محیط	۱۶/۰۰۰/۰۰۰
۱۹	تابلو دکتری یکطرفه (پرسی یا وکیومی) ۵۰ در ۷۰	عدد	۳۷/۵۰۰/۰۰۰
۲۰	تابلو دکتری یکطرفه (پرسی یا وکیومی) ۶۰ در ۹۰	عدد	۴۴/۰۰۰/۰۰۰
۲۱	تابلو دکتری یکطرفه (پرسی یا وکیومی) ۱۲۰در ۹۰	عدد	۵۵/۰۰۰/۰۰۰
۲۲	تابلو فلکسی بدون نور (قاب بنری)	متر مربع	۱۹/۰۰۰/۰۰۰
۲۳	تابلو فلکسی پشت نور	متر مربع	۳۸/۵۰۰/۰۰۰

	شرح خدمات	واحد محاسبه	نرخ خدمات (ریال)
۲۴	تعویض روکش فلکسی به صورت کامل	متر مربع	۸/۰۰۰/۰۰۰
۲۵	تابلو پولکی	متر مربع	۳۰/۰۰۰/۰۰۰
۲۶	نئون خط راست رنگ قرمز - بدون ترانس	متر محیط	۵/۰۰۰/۰۰۰
۲۷	نئون خط راست رنگ پودری - بدون ترانس	متر محیط	۵/۵۰۰/۰۰۰
۲۸	نئون حروف - انواع رنگهای پودری - بدون ترانس	متر محیط	۷/۵۰۰/۰۰۰
۲۹	نئون فلکسی	متر محیط	۵/۵۰۰/۰۰۰
۳۰	تابلو LED روان تک رنگ (قرمز)	متر مربع	۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰
۳۱	تابلو LED روان تک رنگ (به غیر از قرمز)	متر مربع	۱۳۵/۰۰۰/۰۰۰
۳۲	لایت باکس آویز با روشنایی (قطر ۴۰)	عدد	۵۰/۰۰۰/۰۰۰
۳۳	لایت باکس آویز با روشنایی (قطر ۵۰)	عدد	۶۰/۰۰۰/۰۰۰
۳۴	تابلو شناسایی - پلاک استیل	سانت مربع	۱۳/۰۰۰
۳۵	تابلو شناسایی - پلاک مولتی استایل	سانت مربع	۶/۰۰۰
۳۶	تابلو شناسایی - پلکسی گلاس	سانت مربع	۲۲/۰۰۰
۳۷	برش و نصب شیرینگ نوشته (تا ارتفاع ۱۵ سانت)	متر طول	۵/۰۰۰/۰۰۰
۳۸	برش و نصب روز رنگ (تا ارتفاع ۱۵ سانت)	متر طول	۳/۵۰۰/۰۰۰
۳۹	چاپ استیکر - وینیل - مش	متر مربع	۴/۵۰۰/۰۰۰
۴۰	لمینت استیکر - وینیل - مش	متر مربع	۲/۰۰۰/۰۰۰
۴۱	ال ای دی ثابت	عدد	۳۵/۰۰۰
۴۲	چاپ بنر	متر مربع	۱/۵۰۰/۰۰۰
۴۳	چاپ فلکس	متر مربع	۴/۰۰۰/۰۰۰
۴۴	لامپ لاسوگاسی (با سیم کشی و فلاشر)	عدد	۱/۱۰۰/۰۰۰
۴۵	لایت باکس فریم لس (۴ و ۶ سانتی متر)	متر محیط	۱۸/۰۰۰/۰۰۰
۴۶			

درج نرخ بر کالا و خدمات و نصب برچسب شناسه که حاوی نرخ‌های تعرفه‌گذاری شده خدمات است در واحدهای صنفی الزامی است. اجرای دقیق مصوبات موجب رضایتمندی مردم و اعتماد بیشتر جامعه به کسبه و بازاریان می‌شود. با اینهمه در بسیاری از موارد، کسبه از نصب این ابلاغیه به دیوار و در معرض دید مشتریان امتناع می‌کنند. برخورد با تخلف عدم درج نرخ و نصب نرخ‌نامه در تمامی واحدهای صنفی در دستورکار همه بازرسان اداره کل صمت استان‌ها بوده و در صورت بازرسی با این تخلف برخورد خواهد شد. صمت در راستای رعایت حقوق شهروندان از این پس در این ستون، نرخ‌نامه‌های مصوب اصناف و مشاغل خدماتی را منتشر می‌کند. نکته قابل توجه آنکه در سایت بسیاری از اتحادیه و انجمن‌ها این آیین‌نامه‌های نرخ‌نامه بارگذاری نشده و در مورد برخی از مشاغل نیز تعرفه‌های قیمتی بروز رسانی نشده است. ما نیز به رسم امانتداری به انتشار آخرین نرخ‌نامه‌های منتشرشده روی خروجی سایت اتحادیه‌ها و انجمن‌ها می‌پردازیم و دریافت خدمات می‌توانند در صورت مغایرت بین تعرفه‌های اعلامی با پرداختی مشتریان نسبت به شکایت در اتحادیه مربوطه اقدام کنند. در این شماره نرخ خدمات حق‌العملکاران میوه و تره‌بار تهران واحد صنفی که از سوی اتحادیه صنف چاپخانه‌داران تهران منتشر می‌شود. این نرخ‌نامه مصوب اردیبهشت ۱۴۰۲ است.